

ΤΟ

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΤΑ

ΙΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝΤΑ

ΕΚ

ΤΩΝ ΘΕΙΩΝ ΑΡΧΕΤΥΠΩΝ

ἘΝ ὉΞΟΝΙΑ

Ἐτυπώθη δι' ἐπιμελείας τοῦ τυποθέτου τῆς Ἀκαδημίας
δαπάνη τῆς Ἱερογραφικῆς Ἑταιρίας πρὸς διάδοσιν τοῦ Θείου
λόγου εἰς τε τὴν Βρεταννίαν καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη

α' Ὑι α'

Modern Greek Bible

1872 edition.

	Κεφάλαια.	Σελ.		Κεφάλαια.	Σελ.
ΓΕΝΕΣΙΣ	50 ..	1	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ	12 ..	608
ΕΞΟΔΟΣ	40 ..	52	ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ	8 ..	616
ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ	27 ..	96	ΉΣΑΪΑΣ	66 ..	620
ΑΡΙΘΜΟΙ	36 ..	128	ΊΕΡΕΜΙΑΣ	52 ..	670
ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ	34 ..	172	ΘΡΗΝΟΙ	5 ..	728
ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ	24 ..	210	ΙΕΖΕΚΙΗΛ	48 ..	734
ΚΡΙΤΑΙ	21 ..	235	ΔΑΝΙΗΛ	12 ..	784
ΨΑΛΜΟΙ	4 ..	260	ΩΣΗΕ	14 ..	800
ΣΑΜΟΥΗΛ Α'	31 ..	263	ΙΩΗΛ	3 ..	808
ΣΑΜΟΥΗΛ Β'	24 ..	297	ΑΜΩΣ	9 ..	811
ΒΑΣΙΛΕΩΝ Α'	22 ..	325	ΑΒΔΙΟΥ	1 ..	817
ΒΑΣΙΛΕΩΝ Β'	25 ..	358	ΙΩΝΑΣ	4 ..	818
ΤΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ Α'	29 ..	390	ΜΙΧΑΙΑΣ	7 ..	820
ΤΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ Β'	36 ..	418	ΝΑΟΥΜ	3 ..	824
ΕΣΔΡΑΣ	10 ..	453	ΑΒΒΑΚΟΥΜ	3 ..	826
ΝΕΕΜΙΑ	13 ..	463	ΣΟΦΟΝΙΑΣ	3 ..	829
ΕΣΘΗΡ	10 ..	477	ΑΓΓΑΙΟΣ	2 ..	831
ΙΩΒ	42 ..	485	ΖΑΧΑΡΙΑΣ	14 ..	833
ΨΑΛΜΟΙ	150 ..	513	ΜΑΛΑΧΙΑΣ	4 ..	841
ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ	31 ..	584			

Τὸ κατὰ ΜΑΤΘΑΙΟΝ Εὐαγγέ- λιον	28 ..	847	Ἐπιστολὴ πρὸς ΘΕΣΣΑΛΟΝΙ- ΚΕΙΣ Β'	3 ..	1048
Τὸ κατὰ ΜΑΡΚΟΝ Εὐαγγέλιον ..	16 ..	879	Ἐπιστολὴ πρὸς ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α' ..	6 ..	1050
Τὸ κατὰ ΛΟΥΚΑΝ Εὐαγγέλιον ..	24 ..	899	Ἐπιστολὴ πρὸς ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β' ..	4 ..	1054
Τὸ κατὰ ΙΩΑΝΝΗΝ Εὐαγγέλιον ..	21 ..	933	Ἐπιστολὴ πρὸς ΤΙΤΟΝ	3 ..	1057
ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ..	28 ..	960	Ἐπιστολὴ πρὸς ΦΙΛΗΜΟΝΑ ..	1 ..	1059
Ἐπιστολὴ πρὸς ῬΩΜΑΙΟΥΣ ..	16 ..	993	Ἐπιστολὴ πρὸς ἙΒΡΑΙΟΥΣ ..	13 ..	1059
Ἐπιστολὴ πρὸς ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' ..	16 ..	1007	Ἐπιστολὴ ΙΑΚΩΒΟΥ	5 ..	1070
Ἐπιστολὴ πρὸς ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' ..	13 ..	1020	Ἐπιστολὴ ΠΕΤΡΟΥ Α'	5 ..	1073
Ἐπιστολὴ πρὸς ΓΑΛΑΤΑΣ	6 ..	1028	Ἐπιστολὴ ΠΕΤΡΟΥ Β'	3 ..	1077
Ἐπιστολὴ πρὸς ΕΦΕΣΙΟΥΣ	6 ..	1033	Ἐπιστολὴ ΙΩΑΝΝΟΥ Α'	5 ..	1080
Ἐπιστολὴ πρὸς ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ..	4 ..	1038	Ἐπιστολὴ ΙΩΑΝΝΟΥ Β'	1 ..	1084
Ἐπιστολὴ πρὸς ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ..	4 ..	1041	Ἐπιστολὴ ΙΩΑΝΝΟΥ Γ'	1 ..	1084
Ἐπιστολὴ πρὸς ΘΕΣΣΑΛΟΝΙ- ΚΕΙΣ Α'	5 ..	1045	Ἐπιστολὴ ΙΟΥΔΑ	1 ..	1085
			ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	22 ..	1086

Η

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΤΟΥ

ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ

ΗΜΩΝ

ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΤΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'.

¹ Λουκ. γ'. **ΒΙΒΛΟΣ** ¹ τῆς γενεαλογίας τοῦ Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, ² υἱοῦ τοῦ Δαβίδ,
³ υἱοῦ τοῦ Ἀβραάμ.
⁴ ² Ὁ Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ·
⁵ Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· ⁶ Ἰα-
κώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς
ἀδελφοὺς αὐτοῦ· ⁷ Ἰούδας δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς
Θάμαρ· ⁸ Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσ-
ρώμ· Ἑσρώμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ·
⁹ Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ·
¹⁰ Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών·
Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών· ¹¹
Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὺζ ἐκ τῆς
Ῥαχάβ· Βοὺζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὡβηδ
ἐκ τῆς Ῥούθ· Ὡβηδ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰεσσαί· ¹² Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν
Δαβίδ τὸν βασιλέα.
¹³ Δαβίδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν
Σολομῶντα ἐκ τῆς γυναικὸς τοῦ Οὐρίου·
¹⁴ Σολομῶν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ·
Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· Ἀβιά
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά· ¹⁵ Ἀσά δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφάτ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ· Ἰωράμ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ὀζίας· ¹⁶ Ὀζίας δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἰωάθαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἀχαζ· Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑζεκίαν·
¹⁷ Ἑζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασ-
σή· Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμόν·
Ἀμόν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν· ¹⁸ Ἰωσίας
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ¹⁹ ἐπὶ τῆς μετοι-
κεσίας Βαβυλῶνος.
²⁰ Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυ-
λῶνος, ²¹ Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλα-
θιήλ· ²² Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζο-
ροβάβελ· ²³ Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἀβιοὺδ· Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἑλιακίμ· Ἑλιακίμ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἀζώρ· ²⁴ Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν
Σαδώκ· Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ·
Ἀχείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιοὺδ· ²⁵ Ἐλιοὺδ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ· Ἐλεάζαρ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν·
Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· ²⁶ Ἰακώβ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν
λε'. 10, 20. Ἰερ. κς'. 20: λθ'. 9: νθ'. 11, 15, 28, 29.
30. Δαν. α'. 2. 15 Χρον. Α'. γ'. 17, 19. 16 Ἐσδρ.
γ'. 2: ε'. 2. Νεεμ. ιβ'. 1. Ἀγγ. α'. 1.

ἄνδρα τῆς Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰη-
σοὺς ὁ λεγόμενος Χριστός.

¹⁷ Πᾶσαι λοιπὸν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀ-
βραάμ ἕως Δαβίδ εἶναι γενεαὶ δεκατέσ-
σαρες· καὶ ἀπὸ Δαβίδ ἕως τῆς μετοι-
κεσίας Βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσα-
ρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυ-
λῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκα-
τέσσαρες.

¹⁸ ¹⁷ ΤΟΥ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέν-
νησις οὕτω ἦτο· ἀφοῦ ἡρράβωνίσθη ἡ
μήτηρ αὐτοῦ Μαρία μετὰ Ἰωσήφ,
πρὶν συνελθωσιν, ¹⁸ εὗρέθη ἐν γαστρὶ
ἐχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. ¹⁹ Ἰω-
σήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ
μὴ θέλων ¹⁹ νὰ θεαρίσῃ αὐτήν, ἤθε-
λησε νὰ ἀπολύσῃ αὐτήν κρυφίως. ²⁰
Ἐνῷ δὲ αὐτὸς διελογίσθη ταῦτα, ἰδοὺ,
ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη κατ' ὄναρ εἰς
αὐτόν, λέγων, Ἰωσήφ υἱὲ τοῦ Δαβίδ,
μὴ φοβηθῆς νὰ παραλάβῃς Μαριάμ τὴν
γυναῖκά σου· διότι ²⁰ τὸ ἐν αὐτῇ γεν-
νηθὲν εἶναι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου· ²¹
²¹ θέλει δὲ γεννήσῃ υἱόν, καὶ θέλεις
καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· διότι
αὐτὸς ²² θέλει σῶσει τὸν λαὸν αὐτοῦ
ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

²² Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγινε διὰ νὰ
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ
τοῦ προφήτου, λέγοντος, ²³ ²³ Ἰδοὺ,
ἡ παρθένος θέλει συλλαβεῖ, καὶ θέλει
γεννήσει υἱόν, καὶ θέλουσι καλεῖσθαι τὸ
ὄνομα αὐτοῦ ἙΜΜΑΝΟΥΗΛ, τὸ ὅποιον
μεθερμηνεύμενον εἶναι, Μεθ' ἡμῶν ὁ
Θεός.

²⁴ Ἐξεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ
ὑπνου, ἔκαμεν ὡς προσέταξεν αὐτὸν ὁ
ἄγγελος Κυρίου· καὶ παρέλαβε τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ δὲν ἐγνώριζε
αὐτήν, ἕως οὗ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς
²⁴ τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄ-
νομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ.

[ΚΕΦ. β'.] ¹ ΑΦΟΥ δὲ ἐγεννήθη
ὁ Ἰησοὺς ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας,
ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου τοῦ βασι-
λέως, ἰδοὺ, ² μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν ἤλ-
θον εἰς Ἱερουσόλυμα, λέγοντες, ³ Ποῦ
εἶναι ὁ γεννηθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰου-
δαίων; διότι ⁴ εἰδομεν τὸν ἀστέρα αὐ-

¹⁷ Λουκ.
α'. 27.

¹⁸ Λουκ.
α'. 35.

¹⁹ Δευτ.
κδ'. 1.

²⁰ Λουκ.
α'. 35.

²¹ Λουκ.
α'. 31.

²² Σωτήρ.
|| Πράξ.

δ'. 12:
ε'. 31:

ιγ'. 23,
28.

²³ Ἡσα.
ζ'. 14.

²⁴ Εξέδ.
ιγ'. 2.

Λουκ. β'.
7, 21.

¹ Λουκ.
β'. 4, 6, 7.

² Γεν. ι'.
30: κε'.

6. Βασ.
Α'. δ'. 30.

³ Λουκ.
β'. 11.

⁴ Αριθ.
κδ'. 17.

Ἡσα. ξ'.
3.

τοῦ ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἦλθομεν διὰ νὰ προσκυνήσωμεν αὐτόν.

3 Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, ἐταράχθη, καὶ πᾶσα ἡ Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ. 4 Καὶ συναξάς ⁵ πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς ⁶ καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ⁷ ἠρώτα νὰ μάθῃ παρ' αὐτῶν, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. 5 Ἐκεῖνοι δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· διότι οὕτως εἶναι γεγραμμένον διὰ τοῦ προφήτου, 6 “Καὶ ⁸ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, δὲν εἶσαι οὐδόλως ἐλαχίστη μετὰ τῶν ἡγεμόνων τοῦ Ἰούδα· διότι ἐκ σοῦ θέλει ἐξέλθει ἡγούμενος, ⁹ ὅστις θέλει ποιμάνει τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ.”

7 Τότε ὁ Ἡρώδης, καλέσας κρυφίως τοὺς μάγους, ἐξηκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν καιρὸν τοῦ φαινομένου ἀστέρος· 8 καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ, εἶπε, Πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου· ἀφοῦ δὲ εὕρητε, ἀπαγγεῖλαιτέ μοι, διὰ νὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ νὰ προσκυνήσω αὐτό.

9 Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἀνεχώρησαν· καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀστήρ, τὸν ὁποῖον εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προεπορεύετο αὐτῶν, ἕως οὗ ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω ὅπου ἦτο τὸ παιδίον. 10 Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. 11 Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εὗρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτόν, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, ¹⁰ προσέφεραν εἰς αὐτὸ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. 12 Καὶ ἀποκαλυφθέντες θεῖον ¹¹ κατ' ὄναρ νὰ μὴ ἐπιστρέψωσι πρὸς τὸν Ἡρώδη, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. 13 Ἀφοῦ δὲ αὐτοὶ ἀνεχώρησαν, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ, λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεύγε εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἔσο ἐκεῖ ἕως οὗ εἶπω σοί· διότι μέλλει ὁ Ἡρώδης νὰ ζητήσῃ τὸ παιδίον, διὰ νὰ ἀπολέσῃ αὐτό. 14 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ διὰ νυκτός, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον· 15 καὶ ἦτο ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς τοῦ Ἡρώδου· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου λέγοντος, ¹² “Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.”

16 Τότε ὁ Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη σφόδρα, καὶ ἀποστείλας ἐφόνευσεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν καιρὸν τὸν ὁποῖον ἐξηκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. 17

Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ¹³ ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, 18 “Φωνὴ ἠκούσθη ἐν Ῥαμὰ, θρήνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολὺς· ἡ Ῥαχὴλ ἔκλαιε τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ δὲν ἤθελε νὰ παρηγορηθῇ, διότι δὲν ὑπάρχουσι.”

19 Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ, 20 λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ὑπαγε εἰς γῆν Ἰσραὴλ· διότι ἀπέθανον οἱ ζητούντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. 21 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. 22 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχελαὸς βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ· ἀποκαλυφθεὶς δὲ θεῖον κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν ¹⁴ εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας. 23 Καὶ ἐλθὼν κατῳκισεν εἰς πόλιν λεγομένην ¹⁵ Ναζαρέτ· ¹⁶ διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος θέλει ὀνομασθῇ.

ΚΕΦ. γ'.

ἘΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἔρχεται ¹ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, κηρύττων ² ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας, 2 καὶ λέγων, Μετανοεῖτε· ³ διότι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 3 Διότι οὗτος εἶναι ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, “⁴ Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ⁵ Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου· εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ.”

4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης ⁷ εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμηλοῦ, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ ἦτο ⁸ ἀκρίδες καὶ ⁹ μέλι ἄγριον.

5 ¹⁰ Τότε ἐξήρχετο πρὸς αὐτὸν ἡ Ἱεροσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πάντα τὰ περίχωρα τοῦ Ἰορδάνου· 6 ¹¹ καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς ἐκ τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους εἰς τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτούς, ¹² Γεννήματα ἔχινδων, τίς δεῖξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε ¹³ ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· 9 καὶ μὴ φαντασθῇτε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοὺς, ¹⁴ Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ. 10 Ἦδῃ δὲ καὶ ἡ ἀξίωσις κείται πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων· ¹⁵ πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κάμνον καρ-

¹³ Ἱερ. λα'. 15. ¹⁴ κεφ. γ'. 13. Λουκ. β'. 39. ¹⁵ Ἰωάν. α'. 46. ¹⁶ Κριτ. ιγ'. 5. Σαμ. Α'. α'. 11.

¹ Μάρκ. α'. 4. 15. Λουκ. γ'. 2, 3. Ἰωάν. α'. 28. ² Ἰησ. ιδ'. 10. ³ Δαν. β'. 44. κεφ. δ'. 17. ⁴ Ἰωάν. α'. 3. Μάρκ. α'. 3. Λουκ. γ'. 4. Ἰωάν. α'. 23. ⁵ Λουκ. α'. 76. ⁶ Μάρκ. α'. 6. ⁷ Βασ. Β'. α'. 8. Ζαχ. ιγ'. 4. ⁸ Λευιτ. ια'. 22. ⁹ Σαμ. Α'. ιδ'. 25, 26. ¹⁰ Μάρκ. α'. 5. Λουκ. γ'. 7. ¹¹ Πράξ. ιδ'. 4. 18. ¹² κεφ. ιβ'. 34. ¹³ κγ'. 33. Λουκ. γ'. 7, 8, 9. ¹⁴ Ρωμ. ε'. 9. Θεσ. Α'. α'. 10. ¹⁵ Ἰωάν. η'. 33, 39. Πράξ. ιγ'. 26. Ρωμ. δ'. 1, 11, 16. ¹⁶ κεφ. ζ'. 19. Λουκ. ιγ'. 7, 9. Ἰωάν. ιε'. 6.

⁵ Χρον. Β'. λς'. ¹⁴. ⁶ Χρον. Β'. λδ'. 13. ⁷ Μαλ. β'. 7. ⁸ Μιχ. ε'. 2. Ἰωάν. ζ'. 42. ⁹ Ἀποκ. β'. 27.

¹⁰ Ψαλ. οβ'. 10. Ἡσα. ζ'. 6. ¹¹ κεφ. α'. 20.

¹² Ὁση. ια'. 1.

¹⁶ Μάρκ. α'. 8. Λουκ. γ'. ¹⁶. Ἰωάν. α'. 15, 26, 33. Πράξ. α'. 5: ια'. ¹⁶: ιθ'. 4. ¹⁷ Ἡσα. δ'. 4: 3. Μαλ. γ'. 2. Πράξ. β'. 3, 4. Κορ. Α'. ιβ'. 13. ¹⁸ Μαλ. γ'. 3. ¹⁹ Μαλ. δ'. 1. κεφ. ιγ'. 30. ²⁰ Μάρκ. α'. 9. Λουκ. γ'. 21. ²¹ κεφ. β'. 22. ²² Μάρκ. α'. 10. ²³ Ἡσα. ια'. 2: μβ'. 1. Λουκ. γ'. 22. Ἰωάν. α'. 32, 33. ²⁴ Ἰωάν. ιβ'. 28. ²⁵ Ψαλ. β'. 7. Ἡσα. μβ'. 1. κεφ. ιβ'. 18: ιζ'. 5. Μάρκ. α'. 11. Λουκ. θ'. 35. Ἐφεσ. α'. 6. Κολ. α'. 13. Πέτρ. Β'. α'. 17.

πὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 11 ¹⁶ Ἐγὼ μὲν σὰς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος εἶναι ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποῖον δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ βαστάσω τὰ ὑποδήματα· ¹⁷ αὐτὸς θέλει σὰς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί. 12 ¹⁸ Ὅστις κρατεῖ τὸ πτενᾶριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἅλω· νιον αὐτοῦ, καὶ θέλει συνάξει τὸν σίτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην· ¹⁹ τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσβέστω.

13 ²⁰ Τότε ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ²¹ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, διὰ νὰ βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ. 14 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἐκώλυνεν αὐτὸν, λέγων, Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω νὰ βαπτισθῶ ὑπὸ σοῦ, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρὸς ἐμέ; 15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄφες τώρα διότι οὕτως εἶναι πρέπον εἰς ἡμᾶς νὰ ἐκκληρώσωμεν πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίνει αὐτὸν.

16 ²² Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ, ἠνοίχθησαν εἰς αὐτὸν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε ²³ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαίνον ὡς περιστέρην, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. 17 ²⁴ Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὁποῖον εὐηρεστήθην.

[ΚΕΦ. Δ'.] ΤΟΤΕ ^{1δ} ὁ Ἰησοῦς ἐφέρεθ ² ὑπὸ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, διὰ νὰ πειρασθῇ ὑπὸ τοῦ διαβόλου.

2 Καὶ ἡσθεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα, καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπέινασε. 3 Καὶ ἔλθων πρὸς αὐτὸν ὁ πειράζων, εἶπεν, Ἐὰν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ νὰ γένωσιν ἄρτοι οἱ λίθοι οὗτοι. 4 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Εἶναι γεγραμμένον, ὅτι ⁵ Μὲ ἄρτον μόνου δὲν θέλει ζῆσαι ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ μὲ πάντα λόγον ἐξερχόμενον διὰ στόματος Θεοῦ.

5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος ⁶ εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ στήνει αὐτὸν ἐπὶ τὸν πεντήκοντον τοῦ ἱεροῦ, 6 καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἐὰν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ρίψον σεαυτὸν κάτω· διότι εἶναι γεγραμμένον, ὅτι ⁷ θέλει προσταῇ εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ περὶ σοῦ, καὶ ὅτι ⁸ θέλουσι σὲ σηκῶναι ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ προσκώψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. 7 Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Πάλιν εἶναι γεγραμμένον, ὅτι ⁹ Πράξ. η'. 39. ³ Δευτ. η'. 3. ⁴ Νεεμ. Ἡσα. η'. 2: νβ'. 1. κεφ. κζ'. 53. Ἀποκ. ια'. 2. ⁵ Ψαλ. 4α'. 11, 12.

γραμμένον, ὅτι ⁶ Δὲν θέλεις πειράσει Κύριον τὸν Θεόν σου.

8 Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὅρος πολλὴ ὑψηλὴν, καὶ δεικνύει εἰς αὐτὸν πάντα τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, 9 καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ταῦτα πάντα θέλω σοὶ δῶσει, ἐὰν πεσσὼν προσκυνήσῃς με. 10 Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτόν, Ὑπαγε, Σατανᾶ· διότι εἶναι γεγραμμένον, ὅτι ¹¹ Κύριον τὸν Θεόν σου θέλεις προσκυνῆσαι, καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει.

11 Τότε ἀφίνει αὐτὸν ὁ διάβολος· καὶ ἰδοὺ, ¹² ἄγγελοι προσῆλθον καὶ ὑπήρετον αὐτόν.

12 ⁹ Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὁ Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 13 Καὶ ἀφήσας τὴν Ναζαρέτ, ἦλθε καὶ κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν, ἐν τοῖς ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλεὶμ· 14 διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, 15 ¹⁰ Ἢ Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλεὶμ, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν· 16 ¹¹ ὁ λαὸς ὁ καθημένος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ εἰς τοὺς καθημένους ἐν τόφῳ καὶ σκιά θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν εἰς αὐτούς.

17 ¹² Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ λέγῃ, ¹³ Μετανοεῖτε· διότι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεῖα τῶν οὐρανῶν.

18 ¹⁴ Περιπατῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφούς, ¹⁵ Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ῥιπτοντας δίκτυον εἰς τὴν θάλασσαν· διότι ἦσαν ἀλιεῖς. 19 Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἔλθετε ὀπίσω μου, καὶ ¹⁶ θέλω σὰς κάμει ἀλιεῖς ἀνθρώπων. 20 ¹⁷ Οἱ δὲ, ἀφήσαντες εὐθὺς τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτόν.

21 ¹⁸ Καὶ προχωρήσας ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τὸν Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἐπισκευάζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. 22 Οἱ δὲ, ἀφήσαντες εὐθὺς τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

23 Καὶ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, ¹⁹ διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων ²⁰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, ²¹ καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν μεταξύ τοῦ λαοῦ. 24 Καὶ διηλ-

⁶ Δευτ. ε'. 16.

⁷ Δευτ. ε'. 13: ι'. 20.

⁷ Ἰησ. κδ'. 14. Σαμ. Α'. ε'. 3. ⁸ Ἐβρ. α'. 14.

⁹ Μάρκ. α'. 14. Λουκ. γ'. 20: δ'. 14, 31. Ἰωάν. δ'. 43.

¹⁰ Ἡσα. θ'. 1, 2.

¹¹ Ἡσα. μβ'. 7. Λουκ. β'. 32.

¹² Μάρκ. α'. 14, 15. ¹³ κεφ. γ'. 2: ι'. 7.

¹⁴ Μάρκ. α'. 16, 17, 18. Λουκ. ε'. 2.

¹⁵ Ἰωάν. α'. 42.

¹⁶ Λουκ. ε'. 10, 11. ¹⁷ Μάρκ. ι'. 28.

¹⁸ Λουκ. ιη'. 28.

¹⁹ Μάρκ. α'. 19, 20. Λουκ. ε'. 10.

²⁰ κεφ. θ'. 35. Μάρκ. α'. 21, 39. Λουκ. δ'. 15, 44.

²¹ κεφ. κδ'. 14. Μάρκ. α'. 14.

²² Μάρκ. α'. 34.

²² Μάρκ.
γ'. 7.

¹ Μάρκ.
γ'. 13.
²⁰ Λουκ. σ'.
20. 'Ιδὲ

καὶ Ψαλ.
να'. 17.

Παρ. ις'.
19: κθ'.

²³. 'Ησα.
νζ'. 15:
ξς'. 2.

⁵ 'Ησα.
ξα'. 2, 3.
Λουκ. σ'.
21. 'Ιωάν.

ις'. 20.
Κορ. Β'.
α'. 7.

'Αποκ. κα'.

⁴.
⁴ Ψαλ.
λζ'. 11.

⁵ 'Ρωμ. δ'.
13.

⁶ 'Ησα.
νε'. 1:
ξέ'. 13.

⁷ Ψαλ.
μα'. 1.
κεφ. σ'.

¹⁴ Μάρκ.
ια'. 25.
Τιμ. Β'.
α'. 16.

¹⁵ 'Εβρ. σ'.

¹⁰. 'Ιακ.
β'. 13.

⁶ Ψαλ. ιε'.
2: κδ'. 4.

¹⁴. 'Εβρ. ιβ'.
¹⁴.

¹⁰ Κορ. Α'.
ιγ'. 12.

¹ 'Ιωάν. Α'.
γ'. 2, 3.

¹⁰ Κορ.
Β'. δ'. 17.

¹¹ Τιμ. Β'.
β'. 12.

Πέτρ. Α'.
γ'. 14.

¹¹ Λουκ.
ς'. 22.

¹² Πέτρ.
Α'. δ'. 14.

¹³ Λουκ.
ς'. 23.

Πράξ. ε'.
41. 'Ρωμ.

ε'. 3.

¹⁴ 'Ιακ. α'. 2.

¹⁵ Πέτρ. Α'. δ'. 13.

¹⁶ Χρον. Β'.
λς'. 16.

¹⁷ Νεεμ. θ'. 26.

¹⁸ κεφ. κγ'. 34, 37.

θεν ἡ φήμη αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν, καὶ ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ὑπὸ διαφόρων νοσημάτων καὶ βασάνων συνεχόμενος, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ παραλυτικούς· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 25 Καὶ ²² ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱερουσολύμων καὶ Ἰουδαίας, καὶ ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

[ΚΕΦ. ε'.] Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ¹ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἀφ' οὗ ἐκάθισεν, προσήλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 2 Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς, λέγων,

3 ² Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

4 ³ Μακάριοι οἱ πενθοῦντες· διότι αὐτοὶ θέλουσι παρηγορηθῆναι.

5 ⁴ Μακάριοι οἱ πραεῖς· ⁵ διότι αὐτοὶ θέλουσι κληρονομήσει τὴν γῆν.

6 Μακάριοι οἱ πενῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· ⁶ διότι αὐτοὶ θέλουσι χορτασθῆναι.

7 Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· ⁷ διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἐλεηθῆναι.

8 ⁸ Μακάριοι οἱ καθαροὶ τὴν καρδίαν· ⁹ διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἰδεῖν τὸν Θεόν.

9 Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ὀνομασθῆναι υἱοὶ Θεοῦ.

10 ¹⁰ Μακάριοι οἱ διδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

11 ¹¹ Μακάριοι εἰσθε, ὅταν σὰς ὀνειδίσωσι καὶ διώξωσι, ¹² καὶ εἰπωσιν ἐναντίον σας πάντα κακὸν λόγον ψευδομένου, ἕνεκεν ἐμοῦ. 12 ¹³ Χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, διότι ὁ μισθὸς σας εἶναι πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἐπεὶ δὴ ¹⁴ οὕτως ἐδίδωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

13 Ζεῖς εἰσθε τὸ ἅλα τῆς γῆς· ¹⁵ ἐὰν δὲ τὸ ἅλα διαφθάρῃ, με τί θέλει ἀλατισθῆναι; εἰς οὐδὲν πλέον χρησιμεύει, εἰμὴ νὰ ριφθῇ ἕξω, καὶ νὰ καταπατήται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

14 ¹⁶ Ζεῖς εἰσθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Πόλις κειμένη ἐπάνω ὄρους δὲν δύναται νὰ κρυφθῇ.

15 ¹⁷ Οὐδὲ ἀνάπτουσι λύχνον, καὶ θέτουσιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λυχνόστατον, καὶ φέγγει εἰς πάντας τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ. 16 Οὕτως ἡ λάμψη τὸ φῶς σας ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ¹⁸ διὰ νὰ ἴδωσι τὰ καλὰ σας

ἔργα, ¹⁹ καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα σας τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

17 ²⁰ Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον νὰ καταλύσω τὸν νόμον· ἢ τοὺς προφήτας· δὲν ἦλθον νὰ καταλύσω, ἀλλὰ νὰ ἐκπληρώσω. 18 Διότι ἀληθῶς σὰς λέγω, ²¹ ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἴωτα ἐν, ἡ μία κεραία δὲν θέλει παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως οὗ ἐκπληρωθῶσι πάντα. 19 ²² Ὅστις λοιπὸν ἀθετήσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπων, ἐλάχιστος θέλει ὀνομασθῆναι ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅστις δὲ ἐκτελέσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας θέλει ὀνομασθῆναι ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

20 Ἐπειδὴ σὰς λέγω, ὅτι, ἐὰν μὴ περιστορίσῃ ²³ ἡ δικαιοσύνη σας πλείονος τῆς τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, δὲν θέλετε εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21 Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, ²⁴ "Μὴ φονεύετε"· ὅστις δὲ φονεύσῃ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὴν κρίσιν. 22 Ἐγὼ ὅμως σὰς λέγω, ὅτι ²⁵ πᾶς ὁ ὀργιζόμενος ἀναίτιως κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὴν κρίσιν, καὶ ὅστις εἶπῃ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ῥακά, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὸ συνέδριον· ὅστις δὲ εἶπῃ, ²⁶ Μωρε, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὴν γένναν τοῦ πυρός. 23 ²⁷ Ἐὰν λοιπὸν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐκεῖ ἐνθυμηθῇς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τὴν κατά σου, 24 ²⁸ ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὑπάγε, πρῶτον φιλιώθητι με τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τότε ἔλθων πρόσφερε τὸ δῶρόν σου.

25 ²⁹ Εἰρήνευσον με τὸν ἀντιδικόν σου ταχῶς, ³⁰ ἐνόςω εἶσαι καθ' ὁδὸν μετ' αὐτοῦ· μήποτε σὲ παραδώσῃ ὁ ἀντιδικός σου ἐν κρίτην, καὶ ὁ κριτὴς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ριφθῇ εἰς φυλακὴν. 26 Ἀληθῶς σοὶ λέγω, δὲν θέλεις ἐξέλθει ἐκεῖθεν, ἕως οὗ ἀποδώσῃς τὸ ἔσχατον λεπτόν.

27 Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, ³¹ "Μὴ μοιχεύετε." 28 Ἐγὼ ὅμως σὰς λέγω, ὅτι ³² πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα διὰ νὰ ἐπιθυμήσῃ αὐτήν, ἦδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

29 ³³ Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου ὁ δεξιὸς σέ σκανδαλίσῃ, ³⁴ ἔκβαλε αὐτόν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ριφθῇ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γένναν. 30 Καὶ ἐὰν ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σέ σκανδαλίσῃ, ἔκκοψον αὐτήν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ριφθῇ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γένναν.

¹⁹ Ἰωάν.
ιε'. 8.

Κορ. Α'.
ιδ'. 25.

²⁰ 'Ρωμ.
γ'. 31:
ι'. 4. Γαλ.

γ'. 24.

²¹ Λουκ.
ις'. 17.

²² 'Ιακ. β'.
10.

²³ 'Ρωμ.
θ'. 31:
ι'. 3.

²⁴ Ἐξὸδ.
κ'. 13.

²⁵ Δευτ. ε'.
17.

²⁶ Ἰωάν.
Α'. γ'. 15.

²⁷ Σαμ.
β'. σ'. 20.

²⁸ 'Ιακ. β'.
20.

²⁹ κεφ. η'.
4: κγ'.

³⁰ 'Ιωβ
μβ'. 8.

³¹ κεφ. ιη'.
19. Τιμ.

Α'. β'. 8.

Πέτρ. Α'.
γ'. 7.

³² Παρ.
κε'. 8.

³³ Λουκ. ιβ'.
58, 59.

³⁴ Ψαλ.
λβ'. 6.

³⁵ 'Ησα. νε'.
6.

³⁶ 'Εξὸδ.
κ'. 14.

³⁷ Δευτ. ε'.
18.

³⁸ 'Ιωβ
λα'. 1.

³⁹ Παρ. σ'.
25. 'Ιδὲ

καὶ Γεν.
λδ'. 2.

⁴⁰ Σαμ. β'.
αα'. 2.

⁴¹ κεφ. ιη'.
8, 9.

⁴² Μάρκ. θ'.
43 ἕως

⁴³ 'Ιδὲ
κεφ. ιθ'.

⁴⁴ 12. 'Ρωμ.
γ'. 13.

⁴⁵ Κορ. Α'.
θ'. 27.

Κολ. γ'. 5.

³⁵ Δευτ. κδ'. 1. ¹ Ίδὲ καὶ κεφ. ιβ'. 3, κ.τ.λ. Μάρκ. ι'. 2, κ.τ.λ. ³⁶ κεφ. ιδ'. 9. Λουκ. ις'. 18. ¹ Ρωμ. ζ'. 3. Κορ. Α'. ζ'. 10, 11. ³⁷ κεφ. κγ'. 16. ³⁸ Ἐξ ὁδ. κ'. 7. Δευτ. ιδ'. 12. Ἀριθ. λ'. 2. Δευτ. ε'. 11. ³⁹ Δευτ. κβ'. 23. ⁴⁰ κεφ. κγ'. 16, 18, 22. Ἰακ. ε'. 12. ⁴¹ Ἡσα. ζς'. 1. ⁴² Ψαλ. μη'. 2: πς'. 3. ⁴³ Κολ. δ'. 6. Ἰακ. ε'. 12. ⁴⁴ Ἐξ ὁδ. κα'. 24. Δευτ. κδ'. 20. Δευτ. ιδ'. 21. ⁴⁵ Παρ. κ'. 22: κδ'. 29. Λουκ. 5'. 29. ¹ Ρωμ. ιβ'. 17, 19. Κορ. Α'. 5'. 7. Θεσ. Α'. 4'. 15. Πέτρ. Α'. γ'. 9. ⁴⁶ Ἡσα. ν'. 6. Θέρην. γ'. 30.

31 Ἐρρέθη πρὸς τούτοις, ὅτι ³⁵ ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἃς δώσῃ εἰς αὐτὴν διαζύγιον. 32 Ἐγὼ ὁμως σὰς λέγω, ὅτι ³⁶ ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτός λόγου πορνείας, κάμνει αὐτὴν νὰ μοιχεύηται· καὶ ὅστις λάβῃ γυναῖκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός.

33 Πάλιν ἠκούσατε ³⁷ ὅτι ἔρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, ³⁸ Μὴ ἐπιορκήσῃς, ἀλλὰ ³⁹ ἐκπληρώσῃς εἰς τὸν Κύριον τοὺς ὀρκους σου. 34 Ἐγὼ ὁμως σὰς λέγω, ⁴⁰ νὰ μὴ ὁμόσῃτε μηδὺλως· μήτε εἰς τὸν οὐρανόν, διότι ⁴¹ εἶναι θρόνος τοῦ Θεοῦ· 35 μήτε εἰς τὴν γῆν, διότι εἶναι ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διότι ⁴² εἶναι πόλις τοῦ μεγάλου βασιλέως· 36 μήτε εἰς τὴν κεφαλὴν σου νὰ ὁμόσῃς, διότι δὲν δύνασαι μίαν τρίχα νὰ κάμῃς λευκὴν ἢ μέλαιναν. 37 Ἀλλ' ⁴³ ἃς ᾔῃαι ὁ λόγος σας, Ναί, ναί· Οὐ, οὐ· τὸ δὲ πλεώτερον τούτων εἶναι ἐκ τοῦ ποιητοῦ.

38 Ἤκούσατε ὅτι ἔρρέθη, "44 Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος." 39 Ἐγὼ ὁμως σὰς λέγω, ⁴⁵ νὰ μὴ ἀντισταθῇτε πρὸς τὸν ποιητὴν· ἀλλ' ⁴⁶ ὅστις σὲ ῥάπισῃ εἰς τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἄλλην· 40 καὶ εἰς τὸν θέλοντα νὰ κριθῇ μετὰ σοῦ, καὶ νὰ λάβῃ τὸν χιτῶνά σου, ἄφες εἰς αὐτὸν καὶ τὸ ἱμάτιον· 41 καὶ ⁴⁷ ἂν σὲ ἀγγαρεύσῃ τις μίλιον ἐν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. 42 Εἰς τὸν θέλοντα παρὰ σοῦ διδὲ· ⁴⁸ καὶ τὸν θέλοντα νὰ δανεισθῇ ἀπὸ σοῦ μὴ ἀποστραφῇς.

43 Ἤκούσατε ὅτι ἔρρέθη, "49 Θέλεις ἀγαπᾷ τὸν πλησίον σου," ⁵⁰ καὶ μίσει τὸν ἐχθρόν σου. 44 Ἐγὼ ὁμως σὰς λέγω, ⁵¹ Ἀγαπᾷτε τοὺς ἐχθρούς σας, εὐλογεῖτε ἐκείνους οἵτινες σὰς καταρῶνται, εὐεργετεῖτε ἐκείνους οἵτινες σὰς μισοῦσι, ⁵² καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων οἵτινες σὰς βλάπτουσι καὶ σὰς κατατρέχουσι· 45 διὰ νὰ γείνηται υἱὸς τοῦ Πατρὸς σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ⁵³ διότι αὐτὸς ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. 46 Διότι ⁵⁴ ἐὰν ἀγαπήσῃτε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποῖον μισθὸν ἔχετε; καὶ οἱ τελῶναι δὲν κάμνουσι τὸ αὐτό; 47 καὶ ἐὰν ἀσπασθῇτε τοὺς ἀδελφούς σας μόνον, γ. Θέρην. τί περισσώτερον κάμνετε; καὶ οἱ τε-

⁴⁷ κεφ. κς'. 32. Μάρκ. ιε'. 21. ⁴⁸ Δευτ. ιε'. 8, 10. Λουκ. 5'. 30, 35. ⁴⁹ Δευτ. ιδ'. 18. ⁵⁰ Δευτ. κγ'. 6. Ψαλ. μα'. 10. ⁵¹ Λουκ. 5'. 27, 35. ¹ Ρωμ. ιβ'. 14, 27. ⁵² Λουκ. κγ'. 34. Πράξ. ζ'. 60. Κορ. Α'. δ'. 12, 13. Πέτρ. Α'. β'. 23: γ'. 9. ⁵³ Ἰωβ κς'. 3.

λῶναι δὲν κάμνουσιν οὕτως; 48 ⁵⁵ ἔστε λοιπὸν σεῖς τέλειοι, ⁵⁶ καθὼς ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς εἶναι τέλειος.

[ΚΕΦ. 5'.] Προσέχετε νὰ μὴ κάμνητε τὴν ἐλεημοσύνην σας ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ βλέψησθε ὑπ' αὐτῶν· εἰ δὲ μὴ, δὲν ἔχετε μισθὸν πλησύνον τοῦ Πατρὸς σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 2 ¹ Ὄταν λοιπὸν κάμνης ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίζῃς ἔμπροσθέν σου, καθὼς κάμνουσιν οἱ ὑποκριταὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς, διὰ νὰ δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀληθῶς σὰς λέγω, ἔχουσιν ἥδη τὸν μισθὸν αὐτῶν. 3 Ὄταν δὲ σὺ κάμνης ἐλεημοσύνην, ἃς μὴ γνωρίσῃ ἡ ἀριστερά σου τί κάμει ἡ δεξιὰ σου· 4 διὰ νὰ ᾔῃαι ἡ ἐλεημοσύνη σου ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ² αὐτὸς θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

5 Καὶ ὅταν προσευχῇσαι, μὴ ἔσο ὡς οἱ ὑποκριταὶ· διότι ἀγαπῶσι νὰ προσεύχωνται ἰστάμενοι ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν, διὰ νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἔχουσιν ἥδη τὸν μισθὸν αὐτῶν· 6 σὺ ὁμως, ὅταν προσευχῇσαι, ³ εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, καὶ, κλείσας τὴν θύραν σου, προσευχθήσῃ καὶ τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

7 Ὄταν δὲ προσεύχησθε, ⁴ μὴ βατολογήσῃτε, ὡς οἱ ἔθνικοι· ⁵ διότι νομίζουσιν ὅτι μὲ τὴν πολυλογίαν αὐτῶν θέλουσιν εἰσακουσθῇ. 8 Μὴ ὁμοιωθῇτε λοιπὸν μετὰ αὐτοῦ· διότι ἐξεύρει ὁ Πατὴρ σας, τίνας ἔχετε χρεῖαν, πρὶν σεῖς ζητήσῃτε παρ' αὐτοῦ.

9 Οὕτω λοιπὸν προσεύχεσθε σεῖς, ⁶ Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγασθήτω τὸ ὄνομα σου·

10 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· ⁷ γεννηθῇ τὸ θέλημά σου, ⁸ ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·

11 ⁹ ὅν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς εἰς ἡμᾶς σήμερον·

12 καὶ ¹⁰ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καθὼς καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας εἰς ἡμᾶς·

13 ¹¹ καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ¹² ἀλλὰ ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ, ¹³ διότι σοῦ εἶναι ἡ βασιλεία καὶ ἡ δυνάμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.

14 Διότι ¹⁴ ἐὰν συγχωρήσῃτε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ παισίσματα αὐτῶν, θέλει συγχωρήσῃ καὶ εἰς σὰς ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος. 15 ¹⁵ Ἐὰν ὁμως δὲν συγχωρήσῃτε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ

⁵⁵ Γεν. ιζ'. 1. Δευτ. ια'. 44: ιβ'. 2. Λουκ. 5'. 36. Κολ. α'. 28: δ'. 12. Ἰακ. α'. 4. Πέτρ. Α'. α'. 15, 16. ⁵⁶ Ἐφεσ. 4'. 1.

1 ¹ Ρωμ. ιβ'. 8.

2 Λουκ. ιδ'. 14.

3 Βασ. Β' δ'. 33. ⁴ Ἐκκλ. 2'. 2.

5 Βασ. Α'. ιη'. 26, 29.

6 Λουκ. ια'. 2, κ.τ.λ. ⁷ κεφ. κς'. 39, 42.

Πράξ. κα'. 14.

8 Ψαλ. ργ'. 20, 21.

9 Ἰδὲ Ἰωβ κγ'. 12.

10 Παρ. λ'. 8. ¹⁰ κεφ. ιη'. 21, κ.τ.λ.

11 κεφ. κς'. 41. Λουκ. κβ'. 40, 46.

Κορ. Α'. 13. Πέτρ. Β'. β'. 9.

12 Ἀποκ. γ'. 10. ¹² Ἰωάν. ιζ'. 15.

13 Χρον. Α'. κθ'. 11. ¹⁴ Μόρκ. ια'. 25, 26.

15 Ἐφεσ. δ'. 32. Κολ. γ'. 13.

¹⁵ κεφ. ιη'. 35. Ἰακ. β'. 13.

πταίσματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατὴρ σας θέλει συγχωρήσει τὰ πταίσματά σας.

16 Καὶ ¹⁶ὅταν νηστεύητε, μὴ γίνεσθε, ὡς οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποὶ· διότι ἀφανίζουσιν τὰ πρόσωπα αὐτῶν, διὰ νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύουσιν· ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἔχουσιν ἥδην τὸν μισθὸν αὐτῶν. 17 Σὺ ὅμως, ὅταν νηστεύης, ¹⁷ἀλείψον τὴν κεφαλὴν σου, καὶ νίψον τὸ πρόσωπόν σου· 18 διὰ νὰ μὴ φανῇς εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύεις, ἀλλ' εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

19 ¹⁸Μὴ θησαυρίζετε εἰς ἐαυτοὺς θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σκώληξ καὶ σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπτει διατρυποῦσι καὶ κλέπτουσιν· 20 ¹⁹ἀλλὰ θησαυρίζετε εἰς ἐαυτοὺς θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σκώληξ οὔτε σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπτει δὲν διατρυποῦσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. 21 Ἐπειδὴ ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδιά σας. 22 ²⁰Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμός σου ᾖ κα-
θαρός, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι φωτεινόν· 23 ἐὰν ὅμως ὁ ὀφθαλμός σου ᾖαι πονηρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι σκοτεινόν. Ἐὰν λοιπὸν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ ᾖαι σκότος, τὸ σκότος πόσον; 24 ²¹Οὐδέεις δύναται δύο κυρίως νὰ δουλεύῃ· διότι ἡ τὸν ἓνα θέλει μισήσῃ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσῃ· ἢ εἰς τὸν ἓνα θέλει προσκολληθῇ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρο-
νῆσαι. 22 Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ Μαρμαρινά.

25 Διὰ τοῦτο σὰς λέγω, ²³Μὴ μεριμνᾶτε περὶ τῆς ζωῆς σας, τί νὰ φάγητε καὶ τί νὰ πίνητε· μηδὲ περὶ τοῦ σώματός σας, τί νὰ ἐνδύθητε. Δὲν εἶναι ἡ ζωὴ τιμώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμά τοῦ ἐνδύματος; 26 ²⁴Ἐμ-
βλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι δὲν σπείρουνσι, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· σεῖς δὲν εἴσθε πολλοὶ ἀνώτεροι αὐτῶν; 27 Ἀλλὰ τίς ἀπὸ σὰς μεριμνῶν δύ-
ναται νὰ προσθέσῃ μίαν πῆχυν εἰς τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ; 28 Καὶ περὶ ἐνδύ-
ματος τί μεριμνᾶτε; Παρατηρήσατε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν· δὲν κοπιᾶζουσιν, οὐδὲ κλώθουν. 29 Σὰς λέγω ὅμως ὅτι οὐδὲ ὁ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδύθη ὡς ἐν τούτων. 30 Ἀλλ' ἔαν τὸν ὅλον χρόνον τοῦ ἀγροῦ, ὅστις σήμερον ὑπάρχῃ, καὶ αὔριον ρί-
πεται εἰς κλίβανον, ὁ Θεὸς ἐνδύῃ οὕτω, δὲν θέλει ἐνδύσει πολλῶ μᾶλλον ἐσθὰς,

ὀλιγόπιστοι; 31 Μὴ μεριμνήσητε λοι-
πὸν, λέγοντες, τί νὰ φάγωμεν, ἢ τί νὰ πώμεν, ἢ τί νὰ ἐνδυθῶμεν; 32 Διότι πάντα ταῦτα ζητοῦσιν οἱ ἐθνικοί· ἐπεὶ δὲ
ἐξεύρει ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος ὅτι
ἔχετε χρεῖαν πάντων τούτων. 33 Ἀλλὰ
²⁵ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ· καὶ
ταῦτα πάντα θέλουσιν σὰς προστεθῇ. 34 Μὴ μεριμνήσητε λοιπὸν περὶ τῆς
αὔριον· διότι ἡ αὔριον θέλει μεριμνή-
σει τὰ ἐαυτῆς· ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὴν
ἡμέραν τὸ κακὸν αὐτῆς.

[ΚΕΦ. ζ'.] ¹Μὴ κρίνετε διὰ νὰ μὴ
κριθῆτε· 2 διότι με ὅποιον κρίσιν
κρίνετε, θέλετε κριθῆ· καὶ ²με ὅποιον
μέτρον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῇ εἰς
ἐσᾶς. 3 Καὶ ³διὰ τί βλέπετε τὸ ξυλά-
ριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ
σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
σου δὲν παρατηρεῖς; 4 ⁴Ἡ πῶς θέλεις
εἰπεῖ πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, Ἄφες νὰ
ἐκβάλω τὸ ξυλᾶριον ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ
σου, ἐνῷ ἡ δοκὸς εἶναι ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
σου; 5 Ὑποκριτὰ, ἐκβάλω πρῶτον τὴν
δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε
θέλεις ἰδεῖ καθαρώς διὰ νὰ ἐκβάλῃς τὸ
ξυλᾶριον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ
σου.

6 ⁴Μὴ δώσητε τὸ ἅγιον εἰς τοὺς
κύνας· μηδὲ ρίψετε τοὺς μαργαρίτας
σας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε
καταπατήσωσιν αὐτοὺς με τοὺς πόδας
αὐτῶν, καὶ στραφέντες σὰς διασχίσω-
σιν.

7 ⁵Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σὰς δοθῇ· ζη-
τεῖτε, καὶ θέλετε εὐρεῖ· κρούετε, καὶ
θέλει σὰς ἀνοιχθῇ· 8 διότι ὅπᾳς ὁ
αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει,
καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῇ. 9 ⁶Ἡ
τῆς ἀνθρώπου εἶναι ἀπὸ σὰς, ὅστις,
ἐὰν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, ἢ
μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν λίθον;
10 καὶ ἐὰν ζητήσῃ ὀψάριον, μήπως
θέλει δώσει εἰς αὐτὸν ὄφιν; 11 ἐὰν
λοιπὸν σεῖς, ⁸πονηροὶ ὄντες, ἐξεύρητε
νὰ διδῆτε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέκνα
σας, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν
τοῖς οὐρανοῖς, θέλει δώσει ἀγαθὰ εἰς
τοὺς ζητοῦντας παρ' αὐτοῦ;

12 Λοιπὸν ⁹πάντα ὅσα ἐν θέλῃτε νὰ
κάμνωσιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, οὕτω
καὶ σεῖς κάμνετε εἰς αὐτοὺς· διότι ¹⁰οὗ-
τος εἶναι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

13 ¹¹Εἰσελθετε διὰ τῆς στενῆς πύ-
λης· διότι πλατεῖα εἶναι ἡ πύλη, καὶ
εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν
ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἶναι οἱ εἰσέρ-
χομενοι δι' αὐτῆς. 14 Ἐπειδὴ στενὴ
εἶναι ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς
ἡ φέρουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι
εἶναι οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.

²⁵ Βασ.
Α'. γ'. 13.
Ψαλ. λζ'.
25. Μάρκ.
ι'. 30.
Λουκ. ιβ'.
31. Τιμ.
Α'. δ'. 8.

¹ Λουκ. ε'.
37. Ῥωμ.
β'. ι'. ιδ'.
3. 4. 10.
13. Κορ.
Α'. δ'. 3.
5. Ἰακ.
δ'. 11, 12.
² Μάρκ. δ'.
24. Λουκ.
5'. 38.
³ Λουκ. ε'.
41, 42.
⁴ Παρ. θ'.
7. 8. κγ'.
9. Πράξ.
ιγ'. 45.
46.
⁵ κεφ. κα'.
22. Μάρκ.
ια'. 24.
Λουκ. ια'.
9, 10;
ιη'. 1.
Ἰωάν. ιδ'.
13; ιε'.
7; ις'.
23, 24.
Ἰακ. α'. 5;
6. Ἰωάν.
Α'. γ'. 22;
ε'. 14, 15.
⁶ Παρ. η'.
17. Ἰερ.
κθ'. 12,
13.
⁷ Λουκ.
ια'. 11,
12, 13.
⁸ Γεν. ε'.
5; η'. 21.
⁹ Λουκ. ε'.
31.
¹⁰ Λευι.
ιβ'. 18.
κεφ. κβ'.
40. Ῥωμ.
ιγ'. 8, 9.
10. Γαλ.
ε'. 14.
Τιμ. Α'.
α'. 5.
¹¹ Λουκ.
ιγ'. 24.

¹⁶ Ἡσα.
ιη'. 5.

¹⁷ Ῥοθθ
γ'. 3.
Δαν. ι'. 3.

¹⁸ Παρ.
κγ'. 4.
Τιμ. Α'.
5'. 17.
Ἐβρ. ιγ'.
5. Ἰακ. ε'.
1, κ.τ.λ.
¹⁹ κεφ. ιβ'.
21. Λουκ.
ιβ'. 33.
34; ιη'.
22. Τιμ.
Α'. 5'. 19.
Πέτρ. Α'.
α'. 4.
²⁰ Λουκ.
ια'. 34.
36.
²¹ Λουκ.
ις'. 13.

²² Γαλ. α'.
10. Τιμ.
Α'. 5'. 17.
Ἰακ. δ'. 4.
Ἰωάν. Α'.
β'. 15.
23 Ῥωμ.
νβ'. 22.
Λουκ. ιβ'.
22, 23.
Φιλπ. δ'.
6. Πέτρ.
Α'. ε'. 7.
24 Ἰωβ.
λγ'. 41
Ψαλ. ρμζ'.
9. Λουκ.
ιβ'. 24.
κ.τ.λ.

¹² Δευτ. ¹⁵ Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδο-
προφητῶν, ¹³ οἵτινες ἔρχονται πρὸς ἐ-
σᾶς με ἐνδύματα προβάτων, ἑσώθεν
ὅμως ¹⁴ εἶναι λύκοι ἄρπαγες. ¹⁶ ¹⁵ Ἀπὸ
τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει
αὐτούς. ¹⁶ μήποτε συνάγουσιν ἀπὸ ἀκαν-
θῶν σταφύλια, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῖκα·
17 οὕτω ¹⁷ πᾶν δένδρον καλὸν κάμνει
καλοὺς καρπούς· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον
κάμνει κακοὺς καρπούς. 18 Δὲν δύ-
ναται δένδρον καλὸν νὰ κάμνη καρπούς
κακοὺς, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν νὰ κάμνη
καρπούς καλοὺς. 19 ¹⁸ Πᾶν δένδρον
μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 20 Ἄρα ἀπὸ
τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐ-
τούς.

21 Δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασι-
λείαν τῶν οὐρανῶν πᾶς ὁ λέγων πρὸς
ἐμέ, ¹⁹ Κύριε, Κύριε· ἀλλ' ὁ πράττων
τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς. 22 Πολλοὶ θέλουσιν εἰπεῖ
πρὸς ἐμέ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε,
Κύριε, ²⁰ δὲν προσεφητεύσαμεν ἐν τῷ
ὀνόματί σου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου
ἐξεβάλομεν δαιμόνια, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί
σου ἐκάμομεν θαύματα πολλά· 23 Καὶ
²¹ τότε θέλω ὁμολογήσει πρὸς αὐτούς,
"Ὅτι ποτὲ δὲν σᾶς ἐγνώρισα·" ²² φεύγετε
ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

24 ²³ Πᾶς λοιπὸν ὅστις ἀκούει τοὺς
λόγους μου τούτους, καὶ κάμνει αὐτούς,
θέλω ὁμοιωσάμενος αὐτὸν με ἄνδρα φρόνι-
μον, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
ἐπὶ τὴν πέτρᾳ· 25 καὶ κατέβη ἡ
βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευ-
σαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέβαλον εἰς τὴν
οἰκίαν ἐκείνην, καὶ δὲν ἔπεσε· διότι ἦτο
θεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτρᾳ. 26
Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων τοὺς λόγους μου
τούτους, καὶ μὴ κάμνων αὐτούς, θέλει
ὁμοιωθῆ με ἄνδρα μαρῶν, ὅστις ὠκοδό-
μησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον·
27 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ
ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ
προσέβαλον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ
ἔπεσε· καὶ ἦτο ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

28 Ὅτε δὲ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς
τοὺς λόγους τούτους, ²⁴ ἐξεπλήττοντο
οἱ ὄχλοι διὰ τὴν διδασχὴν αὐτοῦ. 29
²⁵ Διότι ἐδίδασκεν αὐτούς ὡς ἔχων ἐξου-
σίαν, καὶ οὐχὶ ὡς οἱ γραμματεῖς.

[ΚΕΦ. Η'.] "ὍΤΕ δὲ κατέβη ἀπὸ
τῶν ὄρους, ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι
πολλοί.

2 Καὶ ἰδού, ¹ λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύ-
νει αὐτὸν, λέγων, Κύριε, εἰάν θέλῃς,
κ.τ.λ. ²⁴ κεφ. ιγ'. 54. Μάρκ. α'. 22· ε'. 2. Λουκ.
δ'. 32. ²⁵ Ἰωάν. ε'. 46. ¹ Μάρκ. α'. 40, κ.τ.λ.
Λουκ. ε'. 12, κ.τ.λ.

δύνασαι νὰ με καθάρῃς. 3 Καὶ ἐκ-
τείνας τὴν χεῖρα ὁ Ἰησοῦς, ἥγγισεν
αὐτὸν, λέγων, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ
εὐθὺς ἐκαθαρίσθη ἡ λέπρα αὐτοῦ. 4
Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
² Πρόσεχε μὴ εἴπῃς τοῦτο εἰς μηδέν·
ἀλλ' ὑπαγε, δείξον σεαυτὸν εἰς τὸν
ἱερέα, καὶ πρόσφερε τὸ δῶρον, ³ τὸ
ὁποῖον προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς, διὰ μαρ-
τυρίαν εἰς αὐτούς.

5 ⁴ Ὅτε δὲ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς
Καπερναοὺμ, προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἑκα-
τόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν, 6 καὶ
λέγων, Κύριε, ὁ δοῦλός μου κεῖται ἐν
τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανι-
ζόμενος. 7 Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ
Ἰησοῦς, Ἐγὼ ἐλθὼν θέλω θεραπεύσει
αὐτόν.

8 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος
εἶπε, Κύριε, ⁵ δὲν εἶμαι ἄξιός νὰ εἰσελ-
θῇς ὑπὸ τὴν στέγην μου· ἀλλὰ ⁶ μόνον
εἰπέ λόγον, καὶ θέλει ἰατρευθῆ ὁ δοῦ-
λός μου. 9 Διότι καὶ ἐγὼ εἰμαι ἄν-
θρωπος ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμὰντὸν
στρατιώτας· καὶ λέγω πρὸς τοὺς τούτους,
"Ὑπαγε, καὶ ὑπάγε!" καὶ πρὸς ἄλλον,
"Ἐρχου, καὶ ἔρχεται!" καὶ πρὸς τὸν δοῦ-
λόν μου, Κάμε τοῦτο, καὶ κάμνει.

10 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε,
καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἀκολουθοῦντας,
Ἀληθῶς σᾶς λέγω, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ
εἶδον τοσαύτην πίστιν. 11 Σᾶς λέγω
δὲ, ὅτι ⁷ πολλοὶ θέλουσιν ἔλθει ἀπὸ
ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ θέλουσιν
καθίσει μετὰ τοῦ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ
καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν·
12 ⁸ οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ⁹ θέλουσιν
ἐκβληθῆ εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον·
ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ
τρνγμὸς τῶν ὀδόντων. 13 Καὶ εἶπεν
ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν ἑκατόνταρχον,
"Ὑπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας ἅς γένηι εἰς
σέ. Καὶ ἱατρευθῇ ὁ δοῦλος αὐτοῦ ἐν
τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

14 ¹⁰ Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν
οἰκίαν τοῦ Πέτρου, εἶδε ¹¹ τὴν πενθεράν
αὐτοῦ κατὰκοιτον καὶ πάσχουσιν πυρε-
τόν. 15 Καὶ ἐπιάσε τὴν χεῖρα αὐτῆς,
καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἐση-
κώθη, καὶ ὑπῆρτε αὐτούς.

16 Καὶ ¹² ὅτε ἔγεινεν ἐσπέρα, ἔφεραν
πρὸς αὐτὸν δαιμονιζομένους πολλοὺς·
καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα μετὰ λόγον,
καὶ πάντα τοὺς κακὸς ἔχοντας ἐθερά-
πεν· 17 διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος,
¹³ "Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε,
καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν."

18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους

² κεφ. θ'.
30. Μάρκ.
ε'. 43.
³ Δευτ.
18'. 3, 4,
10. Λουκ.
ε'. 14.
⁴ Λουκ. ζ'.
1, κ.τ.λ.

⁵ Λουκ.
1ε'. 19, 21.
⁶ Ψαλ. ρς'.
20.

⁷ Γεν. 18'.
3. Ἥσα.
β'. 2, 3·
1α'. 10.
Μαλ. α'.
11. Λουκ.
1γ'. 29.
Πράξ. ια'.
45· 1α'.
18· 18'.
27. Ῥωμ.
1ε'. 9,
κ.τ.λ.
Ἐφεσ. γ'.
6.

⁸ κεφ. κα'.
43·
⁹ κεφ. ιγ'.
42, 50·
1κβ'. 13·
1κδ'. 51·
κε'. 30.

Λουκ. ιγ'.
28. Πέτρ.
β'. β'. 17.
Ἰουδ. 13.
¹⁰ Μάρκ.
α'. 29, 30,
31. Λουκ.
ζ'. 38, 39·
¹¹ Κορ. Α'.
θ'. 5·
¹² Μάρκ.
α'. 32,
κ.τ.λ.
Λουκ. δ'.
40, 41.
¹³ Ἥσα.
νγ'. 4.
Πέτρ. Α'.
β'. 24.

περί αὐτὸν, προσέταξε νὰ ἀναχωρήσω-
σιν εἰς τὸ πέραν.

¹⁴ Λουκ.
θ'. 57, 58. 19 Καὶ ¹⁴ πησιύσας εἰς γραμματεῦς,
εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, θέλω σοὶ
ἀκολουθήσει ὅπου ἂν ὑπάγῃς. 20 Καὶ
λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώ-
σκες ἔχουσι φωλεάς, καὶ τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ Χὺς τοῦ
ἀνθρώπου δὲν ἔχει πού νὰ κλίνη τὴν
κεφαλὴν.

¹⁵ Λουκ.
θ'. 59, 60. 21 ¹⁵ Ἄλλος δὲ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ¹⁶ συγχώ-
ρησόν μοι νὰ ὑπάγω πρῶτον καὶ νὰ
θάψω τὸν πατέρα μου. 22 Ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀκολουθεῖ
μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς νὰ θάψωσι
τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

¹⁷ Μάρκ.
δ'. 37,
κ.τ.λ. 23 Καὶ ὅτε εἰσηλθὼν εἰς τὸ πλοῖον,
ἠκολούθησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
24 Καὶ ἰδού, ¹⁷ τρικυμία μεγάλη ἐγει-
νεν ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον
ἐσκεπάζετο ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτοὺς
δὲ ἐκοιμάτο. 25 Καὶ προσελθόντες
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξύπνισαν αὐτὸν, λέ-
γοντες, Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, χανόμεθα.
26 Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί
εἴσθε δειλοὶ, ὀλιγόπιστοι; ¹⁸ Τότε ση-
κωθείς ἐπετίμησε τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν
θάλασσαν, καὶ ἔγεινε γαλήνη μεγάλη.
27 Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέ-
γοντες, Ὅποῖος εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ οἱ
ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς
αὐτόν!

¹⁸ Ψαλ.
ξέ'. 7 :
πθ'. 9 :
ρζ'. 29. 28 Καὶ ¹⁹ ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ πέραν εἰς
τὴν χώραν τῶν Γεργεσινῶν, ὑπῆντη-
σαν αὐτὸν δύο δαιμονιζόμενοι, ἔξε-
ρόμενοι ἐκ τῶν μνημείων, ἄγριοι καθ'
ὑπερβολὴν, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ
περάσῃ διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. 29 Καὶ
ἰδού, ἔκραξαν, λέγοντες, Τί εἶναι μεταξὺ
ἡμῶν καὶ σου, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ;
ἦλθες ἐδῶ πρὸ καιροῦ νὰ μᾶς βασανί-
σῃς;

¹⁹ Μάρκ.
ε'. 1,
κ.τ.λ. 30 Ἦτο δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη
χοίρων πολλῶν βοσκομένη. 31 Καὶ
οἱ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν, λέγον-
τες, Ἐὰν μᾶς ἐκβάλῃς, ἐπίτρεψον εἰς
ἡμᾶς νὰ ἀπέλθωμεν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν
χοίρων. 32 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς,
Υπάγετε. Καὶ ἐκεῖνοι ἐξελθόντες
ὑπῆγαν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.
Καὶ ἰδού, ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν
χοίρων κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν θά-
λασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι.

²⁰ Δευτ.
ε'. 25.
Βασ. Α'.
ιζ'. 18. 33 Οἱ δὲ βόσκοι ἐφύγουν, καὶ ἐλ-
θόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα,
καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. 34 Καὶ
ἰδού, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάν-
τησιν τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐτὸν,
²⁰ παρεκάλεισαν νὰ μεταβῇ ἀπὸ τῶν
ὁρίων αὐτῶν.

²¹ Δευτ.
ε'. 25.
Βασ. Α'.
ιζ'. 18. 35 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
Μήπως δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶ-
νος νὰ πενθῶσι, ἐνόσφ' εἶναι μετ' αὐ-
τῶν ὁ νυμφίος; θελοῦσιν ὥμως εἰλθεῖ
ἡμέρας, ὅταν ἀφαιρηθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ
νυμφίος, ¹³ καὶ τότε θέλουσι νηστεύ-
σαι.

[ΚΕΦ. Θ'.] ΚΑΙ ἔμβας εἰς τὸ πλοῖον
διεπέρασε, ¹ καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ
πόλιν.

2 Καὶ ² ἰδού, ἔφερον πρὸς αὐτὸν
παρालυτικὸν κείμενον ἐπὶ κλίνης· ³ καὶ
ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε
πρὸς τὸν παρालυτικόν, Θάρρει, τέκνον·
συγκεχωρημένοι εἶναι εἰς σέ αἱ ἁμαρ-
τίαι σου.

3 Καὶ ἰδού, τινὲς ἐκ τῶν γραμμα-
τέων εἶπον καθ' ἑαυτοὺς, Οὗτος βλασ-
φημεῖ.

4 Καὶ ⁴ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλο-
γισμοὺς αὐτῶν, εἶπε, Διὰ τί σεῖς δια-
λογίζεσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις
σας; 5 Διότι τί εἶναι εὐκολώτερον,
νὰ εἴπω, Συγκεχωρημένοι εἶναι αἱ ἁμαρ-
τίαι σου, ἢ νὰ εἴπω, Ἐγέρθητι καὶ
περιπάτει; 6 Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρί-
σῃτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Χὺς τοῦ ἀν-
θρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ
ἁμαρτίας, (τότε λέγει πρὸς τὸν παρα-
λυτικόν,) Ἐγερθεῖς, σήκωσον τὴν κλί-
νην σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου.
7 Καὶ ἐγερθεῖς, ἀνεχώρησεν εἰς τὸν
οἶκόν αὐτοῦ.

8 Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν,
καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, ὅστις ἔδωκε
τοιαύτην ἐξουσίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

9 ⁵ Καὶ διαβαίνων ὁ Ἰησοῦς ἐκείθεν,
εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον εἰς τὸ τελῶ-
νιον, Ματθαῖον λεγόμενον· καὶ λέγει
πρὸς αὐτόν, Ἀκολουθεῖ μοι. Καὶ ση-
κωθείς ἠκολούθησεν αὐτόν.

10 ⁶ Καὶ ἐνῶ ἐκάθην οἱ τὴν τρά-
πεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἰδού, πολλοὶ τελῶναι
καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνεκάθηντο
μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ. 11 Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι
εἶπον πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ
τί ὁ διδάσκαλός σας τρώγει ⁷ μετὰ
τῶν τελωνῶν ⁸ καὶ ἁμαρτωλῶν;

12 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, εἶπε πρὸς
αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἱατροῦ οἱ
ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες. 13
Υπάγετε δὲ καὶ μάθετε τί εἶναι,
“⁹ Ἐλεον θέλω, καὶ οὐχὶ θυσίαν.”
διότι δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαί-
ους, ¹⁰ ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετά-
νοιαν.

14 Τότε ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ μα-
θηταὶ τοῦ Ἰωάννου, λέγοντες, ¹¹ Διὰ τί
ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν
πολλά, οἱ δὲ μαθηταὶ σου δὲν νηστεύ-
ουσι;

15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
¹² Μήπως δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶ-
νος νὰ πενθῶσι, ἐνόσφ' εἶναι μετ' αὐ-
τῶν ὁ νυμφίος; θελοῦσιν ὥμως εἰλθεῖ
ἡμέρας, ὅταν ἀφαιρηθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ
νυμφίος, ¹³ καὶ τότε θέλουσι νηστεύ-
σαι.

¹ κεφ. δ'.
13.
2. Μάρκ.
β'. 3.
Λουκ. ε'.
18.
3 κεφ. η'.
10.

⁴ Ψαλ.
ρλθ'. 2.
κεφ. ιβ'.
25. Μάρκ.
ιβ'. 15.
Λουκ. ε'.
22 : 5' : 8 :
θ' : 47 :
ια' : 17.

⁵ Μάρκ.
β'. 14.
Λουκ. ε'.
27.
⁶ Μάρκ.
β'. 15,
κ.τ.λ.
Λουκ. ε'.
29, κ.τ.λ.

⁷ κεφ. ια'.
10. Λουκ.
ε'. 30.
⁸ Λουκ.
ε'. 2.
Γαλ. β'.
15.

⁹ Ψη. 5'.
6. Μιχ.
ε'. 6, 7, 8.
κεφ. ιβ'.
7.

¹⁰ Τιμ. Α'.
α'. 15.
¹¹ Μάρκ.
β'. 18,
κ.τ.λ.
Λουκ. ε'.
33, κ.τ.λ. :

ιη'. 12.
¹² Ἰωάν.
γ'. 29.
¹³ Πράξ.
ιγ'. 2, 3 :
ιδ'. 23.
Κορ. Α'.
ζ'. 5.

σει. 16 Καὶ οὐδεὶς βάλλει ἐπὶ ῥάμματι ἀγνάφου πανίου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· διότι ἀφαίρει τὰ ἀναπλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ γίνεται σχίσμα χειρότερον. 17 Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, σχίζονται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ φθειρόνται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς νέους, καὶ ἀμφοτέρω διατηροῦνται.

18 ¹⁴ Ἐνῶ αὐτοὺς ἐλάλει ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἰδοὺ, ἄρχων τις ἔλθων προσεκίνησε αὐτὸν, λέγων, Ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἐτελευτήσῃ πρὸ ὀλίγου· ἀλλὰ ἔλθε καὶ βάλε τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ θέλει ζῆσαι. 19 Καὶ σηκωθείς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτὸν, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

20 Καὶ ἰδοὺ, ¹⁵ γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη, πλησιάσασα ὀπισθεν, ἤγγικεν τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. 21 Διότι ἔλεγε καθ' ἑαυτήν, Ἐὰν μόνον ἐγγίσω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, θέλω σωθῆ. 22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφείς, καὶ ἰδὼν αὐτήν, εἶπε, Θάρρει, θύγατερ· ἡ πίστις σου σέ ἔσωσε. Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

23 Καὶ ¹⁷ ἔλθων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν ¹⁸ τοὺς αὐλητὰς, καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενους, 24 λέγει πρὸς αὐτοὺς, ¹⁹ Ἀναχωρεῖτε· διότι δὲν ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ κοιμᾶται. Καὶ κατεγέλων αὐτὸν. 25 Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐπίασε τὴν χεῖρα αὐτῆς· καὶ ἐσηκώθη τὸ κοράσιον. 26 Καὶ διεδόθη ἡ φήμη αὐτῇ εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

27 Καὶ ἐνῶ ἀνεχώρει ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἠκολούθησαν αὐτὸν δύο τυφλοὶ, κράζοντες, καὶ λέγοντες, ²⁰ Ἐλθέσθον ἡμᾶς, υἱὲ τοῦ Δαβίδ. 28 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐπλησίασαν εἰς αὐτὸν οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πιστεύετε ὅτι δύναμαι νὰ κάμω τοῦτο; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ναί, Κύριε. 29 Τότε ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, λέγων, Κατὰ τὴν πίστιν σας ἄς γένη εἰς ἐσᾶς. 30 Καὶ ἠνοήθησαν αὐτὸν οἱ ὀφθαλμοί. Προσέταξε δὲ αὐτοὺς ἐντόνος ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Προσέχετε ²¹ ἄς μὴ ἐυρίη τοῦτο μηδεὶς. 31 ²² Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐξεβλήντες διεφύμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

32 ²³ Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ ἐξήρχοντο, ἰδοὺ, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. 33 Καὶ ἀφ' οὗ ἐξεβλήθη τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωφὸς· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Ὅτι ποτὲ δὲν ἐφάνη τοιοῦτον ἐν τῇ Ἰσραὴλ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, ²⁴ Διὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

35 ²⁵ ΚΑΙ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, ²⁶ διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πάσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν ἐν τῷ λαῷ.

36 ²⁷ Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, διότι ἥσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐσκορπισμένοι ²⁸ ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. 37 Τότε λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ²⁹ Ὁ μὲν θерισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι· 38 ³⁰ παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν κύριον τοῦ θерισμοῦ, διὰ νὰ ἀποστείλῃ ἔργατας εἰς τὸν θерισμὸν αὐτοῦ.

[ΚΕΦ. Ι.] ¹ ΚΑΙ προσκαλέσας τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε νὰ ἐκβάλλωσιν αὐτὰ, καὶ νὰ θεραπεύωσιν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν.

2 Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων εἶναι ταῦτα· πρῶτος, ² Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· 3 Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπονομασθεὶς Θαδδαῖος· 4 ³ Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ ⁴ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

5 Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, ⁵ Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ὑπάγητε, καὶ ⁶ εἰς πόλιν Σαμαριτανῶν μὴ εἰσελθῃτε· 6 ⁷ ὑπάγετε δὲ μᾶλλον εἰς πόλιν τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ. 7 ⁸ Καὶ ὑπάγοντες κηρύττετε λέγοντες, Ὅτι ¹⁰ ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 8 Ἀσθενούντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθάριζετε, κερκρούς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε, ¹¹ δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. 9 ¹² Μὴ ἔχετε χρυσόν, μηδὲ ἄργυρον, ¹³ μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζῶνας σας· 10 μὴ σακκίον διὰ τὴν ὁδόν, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ ῥάβδον· ¹⁴ διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

11 ¹⁵ Εἰς ὅποιον δὲ πόλιν ἢ κώμην εἰσελθῃτε, ἔξετάσατε τίς ἐστὶν ἄξιος ἐν αὐτῇ, καὶ ἐκεῖ μένате ἕως οὗ ἐξελεσθῇ. 12 Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, χαίρετέησατε αὐτήν. 13 Καὶ ἡ ¹² Σαμ. Α'. θ'. 7. Μάρκ. σ'. 8. Λουκ. θ'. 3: ι'. 4: κβ'. 35. ¹³ Μάρκ. σ'. 8. ¹⁴ Λουκ. ι'. 8. Κορ. Α'. θ'. 7, κ.τ.λ. Τιμ. Α'. ε'. 18. ¹⁵ Λουκ. ι'. 8.

²⁴ κεφ. ιβ'.
24. Μάρκ. γ'. 22.
Λουκ. ια'. 15.
²⁵ Μάρκ. σ'. 6.
Λουκ. ιγ'. 22.
²⁶ κεφ. δ'. 23.
²⁷ Μάρκ. σ'. 34.
²⁸ Ἀριθ. κζ'. 17.
Βασ. Α'. κβ'. 17.
²⁹ Ἰεζ. λδ'. 5.
Ζαχ. ι'. 2.
³⁰ Λουκ. ι'. 2.
Ἰωάν. δ'. 35.
³⁵ Θεσ. Β'. γ'. ι.

¹ Μάρκ. γ'. 13, 14: 5. 7.
Λουκ. σ'. 13: θ'. 1.
² Ἰωάν. α'. 42.
³ Λουκ. σ'. 15.
Πράξ. α'. 13.
⁴ Ἰωάν. ιγ'. 26.
⁵ κεφ. δ'. 15.
⁶ Ἰδὲ Βασ. Β'. ιγ'. 24.
Ἰωάν. δ'. 9, 20.
⁷ κεφ. ιε'. 24.
Πράξ. ιγ'. 46.
⁸ Ἦσα. νγ'. 6.
Ἰερ. ν'. 6, 17.
⁹ Ἰεζ. λδ'. 5, 6, 16.
Πέτρ. Α'. β'. 25.
¹⁰ Λουκ. θ'. 2.
¹¹ κεφ. γ'. 2: δ'. 17.
Λουκ. ι'. 9.
¹² Πράξ. η'. 18, 20.

¹⁴ Μάρκ. ε'. 22.
κ.τ.λ.
Λουκ. η'. 41, κ.τ.λ.

¹⁵ Μάρκ. ε'. 25.
Λουκ. η'. 43.

¹⁶ Λουκ. ζ'. 50: η'. 48: ιζ'. 19: ιη'. 42.
¹⁷ Μάρκ. ε'. 38.
Λουκ. η'. 51.
¹⁸ Ἰδὲ Χρον. Β'. λε'. 25.
¹⁹ Πράξ. κ'. 10.

²⁰ κεφ. ιε'. 22: κ'. 30, 31.
Μάρκ. ι'. 47, 48.
Λουκ. ιη'. 38, 39.

²¹ κεφ. η'. 4: ιβ'. 16: ιζ'. 9.
Λουκ. ε'. 14.
²² Μάρκ. ζ'. 36.
²³ κεφ. ιβ'. 22.
Λουκ. ια'. 14.

16 Λουκ.
ι'. 5.
17 Ψαλ.
λβ'. 13.
18 Μάρκ.
ε'. 11.
Λουκ. θ'.
5: ι'. 10.
11.
19 Νεεμ.
ε'. 13.
Πράξ. ιγ'.
51: ιη'.
6.
20 κεφ. ια'.
22, 24.
21 Λουκ.
ι'. 3.
22 Ῥωμ.
ις'. 19.
Ἐφεσ. ε'.
15.
23 Κορ. Α'.
ιδ'. 20.
Φιλιπ. β'.
15.
24 κεφ. κδ'.
9. Μάρκ.
ιγ'. 9.
Λουκ. ιβ'.
11: κα'.
12.
25 Πράξ.
ε'. 40.
26 Πράξ.
ιβ'. 1:
κδ'. 10:
κε'. 7, 23.
Τιμ. Β'.
δ'. 16.
27 Μάρκ.
ιγ'. 11,
12, 13.
Λουκ. ιβ'.
11: κα'.
14, 15.
28 Ἐξῶδ.
δ'. 12.
Ἱερ. α'. 7.
29 Σαμ. Β'.
κγ'. 2.
Πράξ. δ'.
8: ε'. 10.
Τιμ. Β'.
δ'. 17.
30 Μιχ. ζ'.
6. σίχ.
35, 36.
Λουκ. κα'.
16.

16 εἰν μὲν ἡ οἰκία ἦναι ἀξία, ἃς ἔλθῃ ἡ εἰρήνη σας ἐπ' αὐτὴν· ἀλλ' 17 εἰν δὲν ἦναι ἀξία, ἡ εἰρήνη σας ἃς ἐπιστρέψῃ εἰς ἐσᾶς. 14 18 Καὶ ὅστις δὲν σᾶς δεχθῇ, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους σας, ἐξερχόμενοι ἐκ τῆς οἰκίας, ἡ τῆς πόλεως ἐκείνης, 19 ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν σας. 15 Ἀληθῶς σᾶς λέγω, 20 Ἐλαφρότερα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως εἰς τὴν γῆν τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

16 21 Ἰδοὺ, ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· 22 γίνεσθε λοιπὸν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, 23 καὶ ἀπλοῖ ὡς αἱ περιστέραι. 17 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· διότι 24 θέλουσι σᾶς παραδώσει εἰς συνέδρια, καὶ 25 ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν θέλουσι σᾶς μαστιγῶσαι. 18 καὶ 26 ἐνώπιον ἔτι ἡγεμόνων καὶ βασιλείων θέλετε φερθῇ ἕνεκεν ἐμοῦ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς αὐτοὺς, καὶ εἰς τὰ ἔθνη.

19 27 Ὅταν δὲ σᾶς παραδίδωσι, μὴ μερμνίσητε πῶς, ἡ τί θέλετε λαλήσει· διότι 28 θέλει σᾶς δοθῇ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί πρέπει νὰ λαλήσητε. 20 29 Ἐπειδὴ σεῖς δὲν εἰσθε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς σας, τὸ ὅποιον λαλεῖ ἐν ὑμῖν.

21 30 Θέλει δὲ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ θέλουσιν ἐπαναστῇ τέκνα κατὰ γονέων, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτούς. 22 Καὶ 31 θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· 32 ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῇ.

23 33 Ὅταν δὲ σᾶς διώκωσιν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην· διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, Δὲν θέλετε τελειώσει τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, 34 ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24 35 Δὲν εἶναι μαθητὴς ἀνώτερος τοῦ διδασκάλου, οὐδὲ δοῦλος ἀνώτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ. 25 Ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὸν μαθητὴν νὰ γείνῃ ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. 36 Ἐὰν τὸν οἰκοδεσπότην ὠνόμασαν Βεελζεβούλ, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακούς αὐτοῦ;

26 Μὴ φοβηθῆτε λοιπὸν αὐτούς· 37 διότι δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμένον, τὸ ὅποιον δὲν θέλει ἀνακαλυφθῇ· καὶ κρυπτόν, τὸ ὅποιον δὲν θέλει γνωσθῇ. 27 Ὅτι σᾶς λέγω ἐν τῷ σκότει, εἴπατε

ἐν τῷ φωτί· καὶ ὅτι ἀκούετε εἰς τὸ ὠτίον, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωματίων.

28 Καὶ 38 μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένον νὰ ἀποκτείνωσι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα νὰ ἀπολέσῃ ἐν τῇ γενέσῃ. 29 Δύο στρουθία δὲν πωλοῦνται δι' ἐν ἀσάριον; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν δὲν θέλει πέσει ἐπὶ τὴν γῆν, ἂνευ τοῦ θελήματος τοῦ Πατρὸς σας. 30 39 Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς εἶναι πᾶσαι ἡριθμῶμεναι. 31 Μὴ φοβηθῆτε λοιπὸν πολλῶν στρουθίων διαφέρετε σεῖς.

32 40 Πᾶς λοιπὸν ὅστις μὲ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, 41 θέλω ὁμολογήσει καὶ ἐγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 33 42 Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῇ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θέλω ἀρνηθῇ αὐτὸν καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

34 43 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον νὰβάλω εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· δὲν ἦλθον νὰβάλω εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαίραν. 35 Διότι ἦλθον νὰ διαχωρίσω ἄνθρωπον 44 κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. 36 45 Καὶ ἔχθροί τοῦ ἀνθρώπου θέλουσιν εἶσθαι οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. 37 46 Ὅστις ἀγαπᾷ πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ· καὶ ὅστις ἀγαπᾷ υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ. 38 47 Καὶ ὅστις δὲν λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ. 39 48 Ὅστις εὕρῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ δι' ἐμέ, θέλει εὐρεῖ αὐτήν.

40 49 Ὅστις δέχεται εἰς ἐσᾶς, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δέχεται ἐμέ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. 41 50 Ὁ δεχόμενος προφῆτην εἰς ὄνομα προφῆτου, μισθὸν προφήτου θέλει λάβει· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δίκαιου, μισθὸν δικαίου θέλει λάβει. 42 51 Καὶ ὅστις ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ὁμίον ψυχρῶ ὕδατος εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει χάσει τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

[ΚΕΦ. ια'.] Καὶ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς διατάττων εἰς τοὺς δώδεκα μαθητάς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν, διὰ νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ κηρύττῃ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

2 1 Ὁ ΔΕ Ἰωάννης ἀκούσας 2 ἐν τῷ δεσποτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, ἔπεμψε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, 3

1 Λουκ. ζ'. 18, 19, κ.τ.λ. 2 κεφ. ιδ'. 3.

38 Ἦσα.
ἡ'. 12, 13.
Λουκ. ιβ'.
4. Πέτρ.
Α'. γ'. 14.
39 Σαμ. Α'.
ιδ'. 45.
Σαμ. Β'.
ιδ'. 11.
Λουκ. κα'.
18. Πράξ.
κς'. 34.
40 Λουκ.
ιβ'. 8.
Ῥωμ. ι'.
9, 10.
41 Ἀποκ.
γ'. 5.
42 Μάρκ.
γ'. 38.
Λουκ. θ'.
26. Τιμ.
Β'. β'. 12.
43 Λουκ.
ιβ'. 49.
51, 52, 53.
44 Μιχ. ζ'.
6.
45 Ψαλ.
με'. 9:
νέ'. 13.
Μιχ. ζ'.
6. Ἰωάν.
ιγ'. 18.
46 Λουκ.
ιδ'. 26.
47 κεφ. ις'.
24. Μάρκ.
ἡ'. 34.
Λουκ. θ'.
23: ιδ'.
27.
48 κεφ. ις'.
25. Λουκ.
ς'. 33.
Ἰωάν. ιβ'.
25.
49 κεφ. ιη'.
5. Λουκ.
θ'. 48: ι'.
16. Ἰωάν.
ιβ'. 44:
ιγ'. 20.
Γαλ. δ'.
14.
50 Βασ. Α'.
ιζ'. 10:
ιη'. 4.
Βασ. Β'.
δ'. 8.
51 κεφ. ιη'.
5, 6: κε'.
40. Μάρκ.
θ'. 41.
Ἐβρ. ε'.
10.

³ Γεν. μθ'.
 10. Ἀριθ.
 κδ'. 17.
 Δαν. θ'.
 24. Ἰωάν.
 ε'. 14.
 κθ'. 18:
 λε'. 4, 5,
 6: μβ'. 7.
 Ἰωάν. β'.
 23: γ'. 2:
 ε'. 36: ι'.
 25, 38:
 ιδ'. 11.
 5. Ψαλ.
 κβ'. 26.
 Ἡσα. ξα'.
 1. Λουκ.
 δ'. 18.
 Ἰακ. β'. 5.
 6. Ἡσα. η'.
 14, 15.
 κεφ. ιγ'.
 57: κδ'.
 10: κς'.
 31. Ῥωμ.
 θ'. 32, 33.
 Κορ. Α'.
 α'. 23: β'.
 14. Γαλ.
 ε'. 11.
 Πέτρ. Α'.
 β'. 8.
 7. Λουκ.
 ζ'. 24.
 8. Εφεσ.
 δ'. 14.
 9. κεφ. ιδ'.
 5: κα'. 26.
 Λουκ. α'.
 76: β'. 26.
 10. Ματ.
 γ'. 1.
 Μάρκ. α'.
 2. Λουκ.
 α'. 76:
 ζ'. 27.
 11. Λουκ.
 ις'. 16.
 12. Ματ.
 δ'. 6.
 13. Ματ.
 δ'. 5.
 κεφ. ιζ'.
 12. Λουκ.
 α'. 17.
 14. κεφ. ιγ'.
 9. δ'. 8.
 Ἀποκ. β'.
 7, 11, 17,
 29: γ'.
 6, 13, 22.
 15. Λουκ. ζ'. 31.
 16. κεφ. θ'. 10.
 17. Λουκ. ζ'. 35.
 18. Λουκ. ι'. 13, κ.τ.λ.

καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, ³ Σὺ εἶσαι ὁ ἐρ-
 χόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;
 4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε
 πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ ἀπαγγεῖλατε
 πρὸς τὸν Ἰωάννην, ὅσα ἀκούετε καὶ
 βλέπετε. 5 ⁴ τυφλοὶ ἀναβλέπουσι,
 καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι· λεπροὶ καθαρί-
 ζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν· νεκροὶ
 ἐγείρονται, ⁵ καὶ πῶχοι εὐαγγελί-
 ζονται. 6 Καὶ μακάριος εἶναι ὅστις
 δὲν σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.
 7 ⁷ Ἐνῶ δὲ οὗτοι ἀνεχώρουν, ἤρ-
 χισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς
 ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε
 εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδῃτε; ⁸ κάλαμον ὑπὸ
 ἀνέμου σαλευόμενον; ⁸ Ἀλλὰ τί ἐξ-
 ἤλθετε νὰ ἴδῃτε; ἄνθρωπον ἐνδεδυμέ-
 νον μαλακὰ ἱμάτια; ἰδοὺ, οἱ τὰ μαλακὰ
 φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων
 εὐρίσκονται. 9 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ
 ἴδῃτε; προφήτην; ναί, σὰς λέγω,
⁹ καὶ περισσώτερον προφήτου. 10
 διότι οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι
 γεγραμμένον, ¹⁰ Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλ-
 λω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου
 σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν
 ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου." 11 Ἀλη-
 θῶς σὰς λέγω, μετὰ τῶν γεννηθέν-
 των ὑπὸ γυναικῶν δὲν ἡγέρθη μεγαλή-
 τερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλην
 ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐ-
 ρανῶν, εἶναι μεγαλύτερος αὐτοῦ. 12
¹¹ Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ
 Βαπτιστοῦ ἕως τοῦ νῦν, ἡ βασιλεία
 τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ οἱ βιασται
 ἀρπάσσουσιν αὐτήν. 13 ¹² Διότι πάντες
 οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου
 προεφήτευσαν. 14 Καὶ ἂν θέλητε νὰ
 δεχθῆτε τοῦτο, αὐτὸς εἶναι ¹³ ὁ Ἡλίας,
 ὅστις ἔμελλε νὰ ἔλθῃ. 15 ¹⁴ Ὁ ἔχων
 ὅσα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.
 16 ¹⁵ Ἀλλὰ μέ τί νὰ ὁμοιώσω τὴν
 γενεὰν ταύτην; εἶναι ὅμοια τῇ παιδεί-
 ρια καθήμενα ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ
 φωνάζοντα πρὸς τοὺς συντροφίους αὐ-
 τῶν, 17 καὶ λέγοντα, Αὐτὸν σὰς
 ἐπείξαμεν, καὶ δὲν ἐχορεύσατε· σὰς
 ἐθρηνωδῆσαμεν, καὶ δὲν ἐκλαύσατε.
 18 Διότι ἦλθεν ὁ Ἰωάννης μῆτε τρώ-
 γων, μῆτε πίνων· καὶ λέγουσι, Δαι-
 μόνιον ἔχει. 19 Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων· καὶ λέ-
 γουσιν, Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ
 οἰνοποτῆς, ¹⁶ φίλος τελωνῶν καὶ ἀμαρ-
 τολῶν. 17 Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ
 τῶν τέκνων αὐτῆς.
 20 ¹⁸ Τότε ἤρχισε νὰ οὐνειδίξῃ τὰς
 θάλας, ἐν αἷς ἐγείναν τὰ πλείωτερα
 θάματα αὐτοῦ, ὅτινα δὲν μετενόησαν·
 21 Οὐαὶ εἰς σέ, Χοραζὶν, οὐαὶ εἰς σέ,
 15. Λουκ. ζ'. 31. 16. κεφ. θ'. 10. 17. Λουκ. ζ'. 35.
 18. Λουκ. ι'. 13, κ.τ.λ.

Βηθσαϊδὰν, διότι, ἐὰν τὰ θαύματα τὰ
 γενόμενα ἐν ὑμῖν ἐγίνοντο ἐν τῇ Τύρῳ
 καὶ Σιδῶνι, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετα-
 νοήσει ¹⁹ ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ. 22
 Πλὴν σὰς λέγω, ²⁰ εἰς τὴν Τύρῳ
 καὶ Σιδῶνα ἐλαφρότερα θέλει εἶσθαι
 ἢ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρὰ εἰς
 ἐσᾶς. 23 Καὶ σὺ, Καπερναούμ, ²¹ ἡ
 ὑψωθεῖσα ἕως τοῦ οὐρανοῦ, θέλεις
 καταβιβασθῇ ἕως ἄδου· διότι, ἐὰν τὰ
 θαύματα τὰ γενόμενα ἐν σοὶ ἐγίνοντο
 ἐν Σοδομοῖς, ἤθελον μείνει μέχρι τῆς
 σήμερον. 24 Πλὴν σὰς λέγω, ὅτι
²² εἰς τὴν γῆν τῶν Σοδόμων ἐλαφρότερα
 θέλει εἶσθαι ἢ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρί-
 σεως, παρὰ εἰς σέ.
 25 ²³ Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς
 ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δοξάζω σε, Πάτερ,
 Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ²⁴ ὅτι
 ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συν-
 ετών, ²⁵ καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ ἐν νῆ-
 πιασιν. 26 Ναί, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως
 ἔγεινεν ἀρεστὸν ἔμπροσθέν σου. 27
²⁶ Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμέ ἀπὸ τοῦ
 Πατρὸς μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τὸν
 Υἱόν, εἰμὶ ὁ Πατήρ· ²⁷ οὐδὲ τὸν Πατέρα
 γινώσκει τις, εἰμὶ ὁ Υἱὸς, καὶ εἰς ὅντινα
 θέλῃ ὁ Υἱὸς νὰ ἀποκαλύψῃ αὐτόν.
 28 Ἐλθετε πρὸς με, πάντες οἱ κο-
 πιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἐγὼ
 θέλω σὰς ἀναπαύσει. 29 Ἀραγε τὸν
 ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ²⁸ μάθετε ἀπ'
 ἐμοῦ· διότι ²⁹ πρᾶος εἶμαι καὶ ταπεινὸς
 τὴν καρδίαν, καὶ ³⁰ θέλετε εὐρεῖ ἀνά-
 παυσιν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. 30
³¹ Διότι ὁ ζυγὸς μου εἶναι καλὸς, καὶ
 τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν.
 [ΚΕΦ. ΙΒ'.] ἘΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ
¹ ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς διὰ τῶν σπαρτῶν
 ἐν σαββάτῳ· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπέι-
 νασαν, καὶ ἤρχισαν νὰ ἀνασπῶσιν ἀν-
 στάχθα καὶ νὰ τρώγωσιν. 2 Οἱ δὲ Φα-
 ρισαῖοι ἰδόντες, εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ,
 οἱ μαθηταὶ σου πράττουσιν ὅτι δὲν
 συγχωρεῖται νὰ πράττῃται τὸ σάββα-
 τον.
 3 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνε-
 γνώσατε· τί ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅτε ἐπέι-
 νασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 4 πῶς
 εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ
 ἔφαγε ³ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως,
 τοὺς ὁποίους δὲν ἦτο συγκεχωρημένον
 εἰς αὐτὸν νὰ φάγῃ, οὔτε εἰς τοὺς μετ'
 αὐτοῦ; ⁵ εἰμὶ ἐἰς τοὺς ἱερεῖς μόνους;
 5 Ἡ δὲν ἀνεγνώσατε ⁶ ἐν τῷ νόμῳ,
 ὅτι ἐν τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς βεβη-
 λόνουσι τὸ σάββατον ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ
 εἶναι ἀθῶοι; 6 Σὰς λέγω δὲ, ὅτι ἐδῶ
⁴ Ἐξέδ. κθ'. 32, 33. Λευιτ. η'. 31: κδ'. 9.
 κη'. 9. Ἰωάν. ζ'. 22.

19 Ἰων. γ'.
 7, 8.
 20 κεφ. ι'.
 15. εἰχ.
 24.
 21 Ἡσα.
 ιδ'. 13.
 22 κεφ. ι'.
 15.
 23 Λουκ.
 ι'. 21.
 24 Ψαλ.
 η'. 2.
 25 κεφ.
 26 κεφ.
 27 κεφ.
 28 κεφ.
 29 κεφ.
 30 κεφ.
 31 κεφ.
 32 κεφ.
 33 κεφ.
 34 κεφ.
 35 κεφ.
 36 κεφ.
 37 κεφ.
 38 κεφ.
 39 κεφ.
 40 κεφ.
 41 κεφ.
 42 κεφ.
 43 κεφ.
 44 κεφ.
 45 κεφ.
 46 κεφ.
 47 κεφ.
 48 κεφ.
 49 κεφ.
 50 κεφ.
 51 κεφ.
 52 κεφ.
 53 κεφ.
 54 κεφ.
 55 κεφ.
 56 κεφ.
 57 κεφ.
 58 κεφ.
 59 κεφ.
 60 κεφ.
 61 κεφ.
 62 κεφ.
 63 κεφ.
 64 κεφ.
 65 κεφ.
 66 κεφ.
 67 κεφ.
 68 κεφ.
 69 κεφ.
 70 κεφ.
 71 κεφ.
 72 κεφ.
 73 κεφ.
 74 κεφ.
 75 κεφ.
 76 κεφ.
 77 κεφ.
 78 κεφ.
 79 κεφ.
 80 κεφ.
 81 κεφ.
 82 κεφ.
 83 κεφ.
 84 κεφ.
 85 κεφ.
 86 κεφ.
 87 κεφ.
 88 κεφ.
 89 κεφ.
 90 κεφ.
 91 κεφ.
 92 κεφ.
 93 κεφ.
 94 κεφ.
 95 κεφ.
 96 κεφ.
 97 κεφ.
 98 κεφ.
 99 κεφ.
 100 κεφ.

6 Χρον.
Β'. ε'. 18.
Μαλ. γ.
1.
7 Ώση. ε'.
6. Μιχ.
ε'. 6, 7, 8.
κεφ. θ'.

6 εἶναι μεγαλύτερος τοῦ ἱεροῦ. 7 Ἐὰν ὁμως ἐγνωρίζετε τί εἶναι, "7 Ἐλεον θέλω καὶ οὐχὶ θυσίαν," δὲν ἠθέλετε καταδικάσει τοὺς ἀδίκους. 8 Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κύριος καὶ τοῦ σαββάτου.

13.
8 Μάρκ.
γ'. 1.
Λουκ. ε'.
9 Λουκ.
ιγ'. 14:
ιδ'. 3.
16.
10 Ἰδὲ
Ἐξῆδ. κγ'.

9 8 ΚΑΙ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. 10 Καὶ ἰδού, ἦτο ἄνθρωπος ἔχων τὴν χεῖρα ξηράν· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, 9 Συγχωρεῖται τάχα νὰ θεραπεύῃ τις ἐν τῷ σαββάτῳ; διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

4. 5.
Δευτ. κβ'.
4.
11 κεφ.
κς'. 1.
Μάρκ. γ'.
6. Λουκ.
ε'. 11.
Ἰωάν. ε'.
18: ι'.
39: ια'.
53.
12 Ἰδὲ
κεφ. ι'.

11 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίς ἄνθρωπος ἀπὸ σᾶς θέλει εἶσθαι, ὅστις ἔχων πρόβατον ἓν, 10 ἐὰν τοῦτο πέσῃ ἐν τῷ σαββάτῳ εἰς λάκκον, δὲν θέλει πιώσει καὶ σηκώσει αὐτό; 12 πόσον λοιπὸν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου! ὥστε συγχωρεῖται ἐν τῷ σαββάτῳ νὰ ἀγαθοποιῇ τις.

7.
13 κεφ.
ιβ'. 2.
14 κεφ. θ'.
30.
15 Ἦσα.
μβ'. 1.
16 κεφ. γ'.
17: ις'.
5.

13 Τότε λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, "Ἐκτεῖνον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθῃ ὑγιὺς ὡς ἡ ἄλλη.

14 11 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἐξεληρόντες, συνεβουλεύθησαν κατ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν. 15 Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς νόησας, 12 ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν 13 καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσαν αὐτοὺς πάντας. 16 14 Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς αὐστηρῶς διὰ νὰ μὴ φανερώσωσιν αὐτόν 17 διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥήθην διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, 18 15 "Ἰδοὺ ὁ δοῦλός μου, τὸν ὁποῖον ἐκλεξα, ὁ ἀγαπητός μου 16 εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ψυχὴ μου εὐηρεστήθη" θέλω θέσει τὸ Πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ θέλει ἐξαγγεῖλει κρίσιν εἰς τὰ ἔθνη" 19 δὲν θέλει ἀντιλογησέαι, οὐδὲ κραυγάζει· οὐδὲ θέλει ἀκούσει τις τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἐν ταῖς πλατείαις 20 κάλαμον συντετριμμένον δὲν θέλει θλάσει, καὶ λινάριον καπνίζον δὲν θέλει σβέσει, ἕως οὗ ἐκφέρῃ εἰς νίκην τὴν κρίσιν" 21 καὶ ἐν τῷ ὄνομτι αὐτοῦ θέλουσιν ἐλπίσει τὰ ἔθνη."

17 Ἰδὲ
κεφ. θ'.
32.
Μάρκ. γ'.
11.
Λουκ. ια'.
14.
18 κεφ. θ'.
34.
Μάρκ. γ'.
22.
Λουκ. ια'.
15.
19 κεφ. θ'.
4. Ἰωάν.
β'. 25.
Ἀποκ. β'.
23.

22 17 Τότε ἐφέρθη πρὸς αὐτόν δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κωφός· καὶ θεράπευσεν αὐτόν, ὥστε ὁ τυφλὸς καὶ κωφὸς καὶ ἐλάλει καὶ ἔβλεπε. 23 Καὶ ἐξεπλήττοντο πάντες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλεγον, Μήπως εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ Δαβὶδ;

24 18 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον, Οὗτος δὲν ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰμὴ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων.

25 19 Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πᾶσα βασιλεία διαιρεθεῖσα καθ' ἐαυτῆς,

ἐρημοῦται· καὶ πᾶσα πόλις ἡ οἰκία διαιρεθεῖσα καθ' ἐαυτῆς, δὲν θέλει σταθῇ. 26 Καὶ ἂν ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλῃ, διηρέθῃ καθ' ἐαυτοῦ· πῶς λοιπὸν θέλει σταθῇ ἡ βασιλεία αὐτοῦ; 27 Καὶ ἐν ἐγὼ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοί σας διὰ τίνος ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι κριταί σας. 28 Ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ διὰ Πνεύματος Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, 29 ἄρα ἔφθασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 29 21 Ἡ πῶς δύναται τις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δυνατοῦ, καὶ νὰ διαρπάσῃ τὸ σκεῦος αὐτοῦ, ἐὰν πρῶτον δὲν δέσῃ τὸν δυνατόν, καὶ τότε θέλει διαρπάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ; 30 Ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ, ἐὰν κατ' ἐμοῦ· καὶ ὅστις δὲν συνάγῃ μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. 31 Διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, 22 Πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία θέλει συγχωρηθῇ εἰς τοὺς ἄνθρώπους· 23 ἡ κατὰ τοῦ Πνεύματος ὁμως βλασφημία δὲν θέλει συγχωρηθῇ εἰς τοὺς ἄνθρώπους. 32 Καὶ 24 ὅστις εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, 25 θέλει συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν· ὅστις ὁμως εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, δὲν θέλει συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. 33 Ἡ κάμετε τὸ δένδρον καλόν, 26 καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν· ἡ κάμετε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρὸν· διότι ἐκ τοῦ καρποῦ γνωρίζεται τὸ δένδρον. 34 27 Γεννήματα χιζιδαν, πῶς δύνασθε νὰ λαλήτε καλὰ, ὄντες πονηροί; διότι 28 ἐκ τοῦ περισσυνεματός τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα. 35 Ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ καλοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας ἐκβάλλει τὰ καλὰ· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει τὰ πονηρά. 36 Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι διὰ πάντα λόγον ἀργόν, τὸν ὁποῖον ἤθελον λαλήσει οἱ ἄνθρωποι, θέλουσιν ἀποδώσει λόγον δι' αὐτόν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. 37 Διότι ἐκ τῶν λόγων σου θέλεις δικαιοθῆ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου θέλεις καταδικασθῇ.

38 29 Τότε ἀπεκρίθησαν τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν νὰ ἴδωμεν σημεῖον ἀπὸ σοῦ.

39 Ἐκεῖνος δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτούς, 30 Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῇ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωάνᾳ τοῦ προφήτου. 40 Διότι 31 ὡς ὁ Ἰωάνᾳ ἦτο ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτω θέλει εἶσθαι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς

20 Δαν. δ'.
44: ζ'.

14.
Λουκ. α'.
33: ια'.
20: ις'.
20, 21.
21. Ἦσα.
μβ'. 24.
Λουκ. ια'.
21, 22,
23.
22 Μάρκ.
γ'. 28.
Λουκ. ιβ'.
10. Ἐβρ.
ε'. 4.
κ.τ.λ.:
ι'. 26, 29.
Ἰωάν. Α'.
ε'. 16.
23 Πράξ.
ζ'. 51.
24 κεφ.
ια'. 19:
ιγ'. 55.
Ἰωάν. ζ'.
12, 52.
25 Τιμ. Α'.
α'. 13.
26 κεφ. ζ'.
17.
Λουκ. ε'.
43, 44.
27 κεφ. γ'.
7: κγ'.
33.
28 Λουκ.
ε'. 45.
29 κεφ.
ις'. 1.
Μάρκ. η'.
11.
Λουκ. ια'.
16, 29.
Ἰωάν. β'.
18. Κορ.
Α'. α'. 22.
30 Ἦσα.
νς'. 3.
κεφ. ις'.
4. Μάρκ.
η'. 38.
Ἰωάν. δ'.
48.
31 Ἰωάν. α'.
17.

³² Δουκ.
ια'. 32.
³³ 'Ιδὲ
'Ιερ. γ'.
11. 'Ιεζ.
ις'. 51.
52.
Ρωμ. β'.
27.
³⁴ 'Ιων. γ'.
5.
³⁵ Βασ. Α'.
ι'. 1.
Χρον. Β'.
β'. 1.
Δουκ. ια'.
31.
³⁶ Δουκ.
ια'. 24.
³⁷ 'Ιωβ
α'. 7.
Πέτρ. Α'.
ε'. 8.
³⁸ 'Εβρ.
ς'. 4: ι'.
26.
Πέτρ. Β'.
β'. 20, 21,
22.
³⁹ Μάρκ.
γ'. 31.
Δουκ. η'.
19, 20, 21.
⁴⁰ κεφ.
ιγ'. 55.
Μάρκ. ς'.
3. 'Ιωάν.
β'. 12:
γ'. 3, 5.
Πράξ. α'.
14. Κορ.
Α'. θ'. 5.
Γαλ. α'.
19.
⁴¹ 'Ιδὲ
'Ιωάν. ιε'.
14. Γαλ.
ε'. 6: ς'.
15. Κολ.
γ'. 11.
'Εβρ. β'.
11.

¹ Μάρκ.
δ'. 1.
² Δουκ.
η'. 4.
³ Δουκ. ε'.
3.
⁴ Δουκ. η'.
5.

νύκτας. 41 ³² Ἄνδρες Νινευίται θέ-
λουσιν ἀναστῆθ' ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς
γενεᾶς ταύτης, ³³ καὶ θέλουσι κατακρίνει
αὐτήν· ³⁴ διότι μετενόησαν εἰς τὸ κή-
ρυγμα τοῦ 'Ιωάν' καὶ ἰδοὺ, πλείοτερον
τοῦ 'Ιωάν' εἶναι ἐδώ. 42 ³⁵ Ἡ βασι-
λισσα τοῦ Νότου θέλει σηκωθῇ ἐν τῇ
κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέ-
λει κατακρίνει αὐτήν· διότι ἤλθεν ἐκ
τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ
τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ,
πλείστον τοῦ Σολομῶντος εἶναι ἐδώ.
43 ³⁶ Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα
ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ³⁷ διέρχεται
δι' ἀνδρῶν τόπων, καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσιν,
καὶ δὲν εὑρίσκει. 44 Τότε λέγει, Ἄς
ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν
ἐξῆλθον. Καὶ ἔλθον, εὑρίσκει αὐτὸν
κενὸν, σεσαρωμένον καὶ ἐστολισμένον.
45 Τότε ὑπάρχει καὶ παραλαμβάνει μεθ'
ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἄλλα πνεύματα ποινηρό-
τερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικοῦ-
σιν ἐκεῖ· ³⁸ καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ
ἀνθρώπου ἐκείνου χειρότερα τῶν πρώ-
των. Οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ εἰς τὴν
γενεάν ταύτην τὴν ποινηράν.

46 Ἐνθ' δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι πρὸς
τοὺς ὄχλους, ³⁹ ἰδοὺ, ἡ μήτηρ ⁴⁰ καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἴσταντο ἔξω, ζητοῦντες
νὰ λαλήσωσι πρὸς αὐτόν. 47 Εἶπε
δὲ τίς πρὸς αὐτόν, Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου
καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἴστανται ἔξω, ζη-
τοῦντες νὰ λαλήσωσι πρὸς σέ.

48 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς τὸν εἰπόντα
τοῦτο πρὸς αὐτόν, εἶπε, Τίς εἶναι ἡ μή-
τηρ μου, καὶ τίνας εἶναι οἱ ἀδελφοί
μου; 49 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐ-
τοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν,
Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου·
50 διότι ⁴¹ ὅστις κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ
Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτὸς
μου εἶναι ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ
μήτηρ.

[ΚΕΦ. ΙΓ'.] ἘΝ ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ
ἐξέλθον ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας, ¹ ἐκά-
θητο πλησίον τῆς θαλάσσης. 2 Καὶ
² συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί,
³ ὥστε ἐμβάς εἰς τὸ πλοῖον ἐκάθητο·
καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἴστατο ἐπὶ τὸν αἰγια-
λόν.

3 Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς πολλὰ
διὰ παραβολῶν, λέγων, Ἰδοὺ, ⁴ ἐξῆλ-
θεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ. 4 Καὶ
ἐνθ' ἔσπειρεν, ἄλλα μὲν ἔπεσον παρὰ
τὴν ὁδόν, καὶ ἤλθον τὰ πετεινὰ, καὶ
κατέφαγον αὐτά. 5 Ἄλλα δὲ ἔπεσον
ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου δὲν εἶχον γῆν
πολλήν· καὶ εὐθὺς ἀνεφύησαν, ἐπειδὴ
δὲν εἶχον βάθος γῆς· 6 καὶ ὅτε ἀνέ-
τειλεν ὁ ἥλιος, ἐκαυματίσθησαν, καὶ,
ἐπειδὴ δὲν εἶχον ρίζαν, ἐξηράνθησαν.

7 Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὰς ἀκάνθας,
καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι, καὶ ἀπέπνιξαν
αὐτά. 8 Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν
τὴν καλὴν· καὶ ἔδιδον καρπὸν, ⁵ τὸ μὲν
ἐκατὸν, τὸ δὲ ἐξήκοντα, τὸ δὲ τριά-
κοντα. 9 Ὁ ἔχων ὧτα διὰ νὰ ἀκούῃ,
ἄς ἀκούῃ.

10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταί,
εἶπον πρὸς αὐτόν, Διὰ τί λαλεῖς πρὸς
αὐτοὺς διὰ παραβολῶν;

11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐ-
τοὺς, Διότι ἵς ἐσὼς ἐδόθη νὰ γνωρί-
σῃτε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν
οὐρανῶν, εἰς ἐκείνους ὅμως δὲν ἐδόθη.

12 ⁸ Διότι ὅστις ἔχει, ἔτι θέλει δοθῇ
εἰς αὐτόν, καὶ θέλει περισσευθῇ· ὅστις
ὅμως δὲν ἔχει, καὶ ὅ,τι ἔχει θέλει ἀφαι-
ρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ. 13 Διὰ τοῦτο λαλῶ
πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, διότι βλέ-
ποντες δὲν βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες δὲν
ἀκούουσιν, οὐδὲ νοοῦσι. 14 Καὶ ἐκ-
πληροῦται ἐπ' αὐτῶν ἡ προφητεία τοῦ
Ἡσαίου, ἡ λέγουσα, ⁹ Ὑμεῖς τὴν ἀκοὴν
θέλετε ἀκούσει, καὶ δὲν θέλετε ἐννοή-
σει· καὶ βλέποντες θέλετε ἰδεῖ, καὶ δὲν
θέλετε καταλάβει·

15 διότι ἐπαχύνθη
ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ ¹⁰ μετὰ
τὰ ὧτα βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτῶν ἐκλείσαν, μήποτε ἴδωσι με-

τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀκούσωσι μετὰ τὰ
ὧτα, καὶ νοήσωσι μετὰ τὴν καρδίαν, καὶ
ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς.

16 ¹¹ Ὑμῶν δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι μα-
κάριοι, διότι βλέπουσι· καὶ τὰ ὧτά
σας, διότι ἀκούουσιν. 17 Ἐπειδὴ ἀλη-
θῶς σὰς λέγω, ὅτι ¹² πολλοὶ προφῆται
καὶ δικαίοι ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσιν ὅσα
βλέπετε, καὶ δὲν εἶδον· καὶ νὰ ἀκού-
σωσιν ὅσα ἀκούετε, καὶ δὲν ἤκουσαν.

18 ¹³ Σεῖς λοιπὸν ἀκούσατε τὴν πα-
ραβολὴν τοῦ σπείροντος. 19 Παντὸς
ἀκούοντος ¹⁴ τὸν λόγον τῆς βασιλείας,
καὶ μὴ νοοῦντος, ἔρχεται ὁ ποινηρὸς,
καὶ ἀρπάξει τὸ ἔσπαρμένον ἐν τῇ καρ-
δίᾳ αὐτοῦ· οὗτος εἶναι ὁ σπαρθεὶς παρὰ
τὴν ὁδόν. 20 Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη
σπαρθεὶς, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν
λόγον, καὶ εὐθὺς ¹⁵ μετὰ χαρὰς δεχό-
μενος αὐτόν· 21 δὲν ἔχει ὅμως ρίζαν
ἐν ἑαυτῷ, ἀλλ' εἶναι πρόσκαιρος· ὅταν
δὲ γείνῃ θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λό-
γον, εὐθὺς ¹⁶ σκανδαλίζεται. 22 ¹⁷ Ὁ
δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρθεὶς, οὗτος
εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον· ἔπειτα ἡ
μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη
τοῦ πλοῦτος συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ
γίνεται ἄκαρπος. 23 Ὁ δὲ σπαρθεὶς
ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, οὗτος εἶναι ὁ
ἀκούων τὸν λόγον, καὶ νοῶν· ὅστις καὶ

⁵ Γεν. κς'.
12.
⁶ κεφ. ια'.
15.
Μάρκ. δ'.
9.
⁷ κεφ. ια'.
25: ις'.
17.
Μάρκ. δ'.
11. Κορ.
Α'. β'. 10.
'Ιωάν. Α'.
β'. 27.
⁸ κεφ. κε'.
29.
Μάρκ. δ'.
25.
Δουκ. η'.
18: ιθ'.
26.
⁹ Ἡσα. ς'.
9. 'Ιεζ.
ιβ'. 2.
Μάρκ. δ'.
12.
Δουκ. η'.
10.
'Ιωάν. ιβ'.
40.
Πράξ. κη'.
26, 27.
'Ρωμ. ια'.
8. Κορ.
Β'. γ'. 14,
15.
¹⁰ 'Εβρ. ε'.
11.
¹¹ κεφ. ις'.
17.
Δουκ. ι'.
23, 24.
'Ιωάν. ιε'.
29.
¹² 'Εβρ.
ια'. 13.
Πέτρ. Α'.
α'. 10, 11.
¹³ Μάρκ.
δ'. 14.
Δουκ. η'.
11.
¹⁴ κεφ. δ'.
23.
¹⁵ Ἡσα.
νη'. 2.
'Ιεζ. λγ'.
31, 32.
'Ιωάν. ε'.
35.
¹⁶ κεφ. ια'.
6. Τιμ.
Β'. α'. 15.
Δουκ. ιη'.

¹⁷ 'Ιερ. δ'. 3. κεφ. ιθ'. 23. Μάρκ. ι'. 23.
24. Τιμ. Α'. ς'. 9. Τιμ. Β'. δ'. 10.

καρποφορεῖ, καὶ κάμνει, ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

24 Ἀλλην παραβολὴν παρέθηκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἀνθρώπων, ὅστις ἐσπείρει καλὸν σπῆρον ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· 25 ἀλλ' ἐνῷ ἐκοιμῶντο οἱ ἄνθρωποι, ἦλθεν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐσπείρει ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου, καὶ ἀνεχώρησεν. 26 Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χῶρος, καὶ ἔκαμε καρπὸν, τότε ἐφάνησαν καὶ τὰ ζιζάνια. 27 Προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον πρὸς αὐτὸν, Κύριε, καλὸν σπῆρον δὲν ἐσπείρας ἐν τῷ ἀγρῷ σου; πόθεν λοιπὸν ἔχει τὰ ζιζάνια; 28 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐχθρὸς ἀνθρώπων ἔκαμε τοῦτο. Οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον πρὸς αὐτὸν, Θέλεις λοιπὸν νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ συλλέξωμεν αὐτά; 29 Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσγητε μετ' αὐτῶν τὸν σῖτον· 30 ἀφήσατε νὰ συναυξάνωσιν ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ θέλω εἰπεῖ πρὸς τοὺς θεριστάς, Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δέσατε αὐτὰ εἰς δέσμας, διὰ νὰ κατακαύσγη αὐτά· 18 τὸν δὲ σῖτον συνάξατε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

31 Ἀλλην παραβολὴν παρέθηκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, 19 Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ κόκκον σινάπεως, τὸν ὅποιον λαβὼν ἄνθρωπος ἐσπείρει ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· 32 τὸ ὅποιον ἐστὶν μὲν μικρότερον πάντων τῶν σπερμάτων· ὅταν ὁμος αὐξηθῇ, εἶναι μεγαλύτερον τῶν λαχάνων, καὶ γίνεταί ἐνδύον, ὥστε ἔρχονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦσιν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

33 20 Ἀλλην παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ προζύμιον, τὸ ὅποιον λαβούσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ὥσπου ἔγεινεν ὅλον ἔνζυμον.

34 21 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς διὰ παραβολῶν πρὸς τοὺς ὄχλους, καὶ χωρὶς παραβολῆς δὲν ἐλάλει πρὸς αὐτούς· 35 διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, “22 Θέλω ἀνοίξει ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου” 23 θέλω ἀπαγγεῖλει πράγματα κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.”

36 Τότε ἀφήσας τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς, καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἐξηγήσον εἰς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανιῶν τοῦ ἀγροῦ.

37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὁ σπείρων τὸν καλὸν σπῆρον ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· 38 24 ὁ

δὲ ἄγρος ἐστὶν ὁ κόσμος· ὁ δὲ καλὸς σπῆρος, οὗτοί ἐσὶν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· 25 τὰ δὲ ζιζάνια ἐστὶν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ· 39 ὁ δὲ ἐχθρὸς, ὅστις ἐσπείρει αὐτά, ἐστὶν ὁ διάβολος· 26 ὁ δὲ θερισμὸς ἐστὶν ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνος· οἱ δὲ θερισταὶ ἐστὶν οἱ ἄγγελοι. 40 Καθὼς λοιπὸν συλλέγονται τὰ ζιζάνια καὶ κατακαίονται ἐν πυρὶ, οὕτω θέλει εἶσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τοῦτου· 41 θέλει ἀποστείλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἄγγέλους αὐτοῦ, 27 καὶ θέλουσι συλλέξει ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς πράττοντας τὴν ἀνομίαν· 42 28 καὶ θέλουσι ρίψει αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς· 29 ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων. 43 30 Τότε οἱ δίκαιοι θέλουσιν ἐκλάμψει ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. 31 Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

44 Πάλιν, ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ θησαυρὸν κεκρυμμένον ἐν τῷ ἀγρῷ, τὸν ὅποιον εὐρὼν ἄνθρωπος ἐκρύψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει 32 καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει, 33 καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45 Πάλιν, ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον ἔμπορον, ζητοῦντα καλοὺς μαργαρίτας· 46 ὅστις εὐρὼν 34 ἓνα πολύτιμον μαργαρίτην, ὑπῆγε καὶ ἐπώλησε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.

47 Πάλιν, ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ δίκτυον, τὸ ὅποιον ἐρρίφη εἰς τὴν θάλασσαν, 35 καὶ συνήγαγεν ἀπὸ παντὸς εἶδους· 48 τὸ ὅποιον, ἀφοῦ ἐγεμίσθη, ἀνέβρισαν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ καθίσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ ἀχρεῖα ἐρρίψαν ἔξω. 49 Οὕτω θέλει εἶσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· 36 καὶ θέλουσιν ἀποχωρίσει τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, 50 37 καὶ θέλουσι ρίψει αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

51 Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐνοήσατε ταῦτα πάντα; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε. 52 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὰ περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐστὶν ὁμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ 38 νέα καὶ παλαιά.

53 Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

25 Γεν. γ'.

15.

Ἰωάν. η'.

44.

Πράξ. ιγ'.

10.

Ἰωάν. Α'.

γ' 8.

26 Ἰωηλ

γ' 13.

Ἀποκ. ιδ'.

15.

27 κεφ.

ιη' 7.

Πέτρ. Β'.

β' 1, 2.

28 κεφ. γ'.

12.

Ἀποκ. ιθ'.

20: κ'.

10.

29 κεφ. η'.

12. εἰχ.

50.

30 Δαν.

ιβ' 3.

Κορ. Α'.

ιε' 42.

43, 58.

31 εἰχ. 9.

32 Φιλίπ.

γ' 7, 8.

33 Ἥσα.

νε' 1.

Ἀποκ. γ'.

18.

34 Παρ. β'.

4: γ' 14.

15: η'.

10, 19.

35 κεφ.

κβ' 10.

36 κεφ.

κε' 32.

37 εἰχ. 42.

38 Ἀσμ.

ζ' 13.

18 κεφ. γ'.

12.

19 Ἥσα.

β' 2, 3.

Μιχ. δ'.

1. Μάρκ.

δ' 30.

κ.τ.λ.

Δουκ. ιγ'.

18, 19.

20 Δουκ.

ιγ' 20.

κ.τ.λ.

21 Μάρκ.

δ' 33, 34.

22 Ψαλ.

οη' 2.

23 Ῥωμ.

ις' 25.

26 Κορ.

Α' β' 7.

Ἐφεσ. γ'.

9. Κολ.

α' 26.

24 κεφ.

κδ' 14:

κη' 19.

Μάρκ. ις'.

15, 20.

Δουκ. κδ'.

47.

Ῥωμ. ι'.

18. Κολ.

α' 6.

39 κεφ. β'.
23.
Μάρκ. ε'.
1. Δουκ.
δ'. 16.
40 'Ησα.
μθ'. 7.
Μάρκ. ε'.
3. Δουκ.
γ'. 23.
'Ιωάν. ε'.
42.
41 κεφ.
ιβ'. 46.
42 Μάρκ.
ιε'. 40.
43 κεφ.
ια'. 6.
Μάρκ. ε'.
3. 4.
44 Δουκ.
δ'. 24.
'Ιωάν. δ'.
44.
45 Μάρκ.
ε'. 5, 6.

1 Μάρκ.
ε'. 14.
Δουκ. θ'.
7.
2 Μάρκ.
ε'. 17.
Δουκ. γ'.
19, 20.
3 Δευτ.
ιη'. 16.
κ'. 21.
4 κεφ.
κα'. 26.
Δουκ. κ'.
6.

5 κεφ. ι'.
23. ιβ'.
15.
Μάρκ. ε'.
32.
Δουκ. θ'.
10. 'Ιωάν.
ε'. 1, 2.
6 κεφ. θ'.
36. Μάρκ.
ε'. 34.
7 Μάρκ. ε'.
35. Δουκ.
θ'. 12.
'Ιωάν. ε'.
5.

54 Καὶ ³⁹ ἔλθων εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐξεπλήττοντο καὶ ἔλεγον, Πόθεν εἰς τοῦτον ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; ⁵⁵ ⁴⁰ δὲν εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ τέκτονος; ἡ μὴ τὸν αὐτοῦ δὲν λέγεται Μαριὰμ, καὶ ⁴¹ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ⁴² Ἰάκωβος καὶ Ἰωσὴς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; ⁵⁶ καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ δὲν εἶναι πᾶσαι παρ' ἡμῖν; πόθεν λοιπὸν εἰς τοῦτον ταῦτα πάντα; ⁵⁷ Καὶ ⁴³ ἔσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ.
⁴⁴ Δὲν εἶναι προφήτης ἢ ἐν τῇ, εἰμὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.
⁵⁸ Καὶ ⁴⁵ δὲν ἔκαμεν ἐκεῖ πολλὰ θαύματα διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

[ΚΕΦ. ΙΔ'.] ΚΑΤ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ¹ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν φήμην τοῦ Ἰησοῦ, ² καὶ εἶπε πρὸς τοὺς δοῦλους αὐτοῦ, Οὗτος ἐστὶν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς· αὐτὸς ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.

³ Διότι ² ὁ Ἡρώδης συλλαβὼν τὸν Ἰωάννην, ἔδесεν αὐτὸν, καὶ ἔβαλεν ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ⁴ διότι ἔλεγε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰωάννης, ⁵ Δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἔχῃς αὐτήν.
⁵ Καὶ θέλων νὰ θανατώσῃ αὐτὸν ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ⁶ διότι εἶχον αὐτὸν ὡς προφήτην.
⁶ Ὅτε δὲ ἐτελοῦντο τὰ γενέθλια τοῦ Ἡρώδου, ἔχόρευσεν ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἤρесе ἐν τὸν Ἡρώδην.
⁷ Ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν εἰς αὐτήν νὰ δώσῃ ὅ,τι ἂν ζητήσῃ.
⁸ Ἡ δὲ, παρακινήθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, λέγει, ἐδὼ ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.
⁹ Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς· διὰ τοὺς ὅρκους ὅμως καὶ τοὺς συγκαθημένους προσέταξε νὰ δοθῇ.
¹⁰ Καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.
¹¹ Καὶ ἐφέρθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη εἰς τὸ κοράσιον, καὶ ἔφερεν αὐτὴν πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς.
¹² Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐσήκωσαν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἔλθοντες ἀπήγγειλαν ταῦτα εἰς τὸν Ἰησοῦν.
¹³ Καὶ ⁵ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἐκείθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτὸν πεζοὶ ἀπὸ τῶν πόλεων.
¹⁴ Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς, εἶδε πολλὸν ὄχλον, ⁶ καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτούς, καὶ θεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν.

¹⁵ Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, προσῆλ-

θον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἐρημος εἶναι ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, διὰ νὰ υπάγωσιν εἰς τὰς κώμας καὶ ἀγοράσωσιν εἰς ἑαυτοὺς τροφάς.

¹⁶ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν νὰ υπάγωσι· δότε εἰς αὐτοὺς σείς νὰ φάγωσιν.

¹⁷ Οἱ δὲ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δὲν ἔχομεν ἐδῶ εἰμὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ὀψάρια.

¹⁸ Ὁ δὲ εἶπε, Φέρετέ μοι αὐτὰ ἐδῶ.

¹⁹ Καὶ προστάξας τοὺς ὄχλους νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὰ χόρτα, καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δύο ὀψάρια, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ⁸ εὐλόγησε· καὶ κόψας ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς ὄχλους.
²⁰ Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσήκωσαν τὸ περισσεύμα τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πληρεῖς.
²¹ Οἱ δὲ τρώγοντες ἦσαν ἕως πεντακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδιῶν.

²² Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ νὰ υπάγωσι πρὸ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.
²³ Καὶ ⁹ ἀφ' οὗ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν διὰ νὰ προσευχῇ. Καὶ ¹⁰ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἦτο μόνος ἐκεῖ.

²⁴ Τὸ δὲ πλοῖον ἦτο ἤδη ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· διότι τὸ ἐναντίον ὁ ἄνεμος.
²⁵ Ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ὑπῆγε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν.
²⁶ Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ¹¹ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες, Ὅτι φάντασμα εἶναι· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραζαν.
²⁷ Εὐθὺς δὲ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Θαρσεῖτε· ἐγὼ εἰμαι· μὴ φοβεῖσθε.

²⁸ Ἀποκριθεὶς δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος εἶπε, Κύριε, ἐὰν ᾖσαι σὺ, πρόσταξόν με νὰ ἔλθω πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα.
²⁹ Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
³⁰ Βλέπων ὅμως τὸν ἄνεμον δυνατόν, ἐφοβήθη· καὶ ἀρχίσας νὰ καταποντίζηται, ἔκραξε, λέγων, Κύριε, σῶσόν με.
³¹ Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπιάσεν αὐτόν, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ὁλιγοπίστε, εἰς τί ἐδίστασας;

³² Καὶ ἀφ' οὗ εἰσῆλθον εἰς τὸ πλοῖον, ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος.
³³ Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ, ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτόν, λέγοντες, Ἀληθῶς ¹² Θεοῦ Υἱὸς εἶσαι.

8 κεφ. ιε'.
36.

9 Μάρκ.
ε'. 46.
10 'Ιωάν.
ε'. 16.

11 'Ιωβ θ'.
8.

12 Ψαλ.
β'. 7.
κεφ. ιε'.
16: κς'.
63. Μάρκ.
α'. 1.
Δουκ. δ'.
41. 'Ιωάν.
α'. 50:
ε'. 69:
ια'. 27.
Πράξ. η'.
37. Ρωμ.
α'. 4.

13 Μάρκ.
ς'. 53.
11 κεφ. θ'.
20. Μάρκ.
γ'. 10.
Λουκ. ε'.
19. Πράξ.
ιβ'. 12.

1 Μάρκ. ζ'.
1.

2 Μάρκ. ζ'.
5.

3 Κολ. β'.
8.

4 Ήξιδ.
κ'. 12.

Δευτ. ιθ'.
3.

3. Δευτ.
ς'. 16.

Παρ. κγ'.
22. Ήφεισ.
ς'. 2.

5 Ήξιδ.
κα'. 17.

Δευτ. κ'.
9.

Δευτ. κς'.
16.

Παρ. κ'.
20: λ'.

17.
6 Μάρκ.

ζ'. 11, 12.
7 Μάρκ. ζ'.
6.

8 Ήσα.
κθ'. 13.

Ής. λγ'.
31.

9 Ήσα.
κθ'. 13.

Κολ. β'.
18 έως 22.

Τίτ. α'.
14.

14.
Μάρκ. ζ'. 14.

11 Πράξ.
ι'. 15.

Ρωμ. ιδ'.
14, 17, 20.

Τιμ. Α'.
δ'. 4.

13 Ήσα.
Τίτ. α'. 15.

12 Ήσάν.
ις'. 2.

Κορ. Α'.
γ'. 12,

κ.τ.λ.
13 Ήσα.
θ'. 16.

Μαλ. β'. 8.
κεφ. κγ'.

16. Λουκ.
ς'. 39.

ζ'. 18.

34 Καὶ ¹³ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ. 35 Καὶ γνωρίσαντες αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς πάσχοντας. 36 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐγγίσωσι μόνον τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· ¹⁴ καὶ ὅσοι ἤγγισαν, ἰατρεύθησαν.

[ΚΕΦ. ιε'.] ΤΟΤΕ ¹ προσέρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λέγοντες, 2 ² Διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου παραβαίνουνσι ³ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; διότι δὲν νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν τρώγωνσιν ἄρτον.

3 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί καὶ σεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσίν σας; 4 Διότι ὁ Θεὸς προσέταξε, λέγων, ⁴ "Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα," καὶ ⁵ "Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατώνηται." 5 Ζεῖς ὅμως λέγετε, "Ὅστις εἴπῃ πρὸς τὸν πατέρα, ἢ πρὸς τὴν μητέρα, ὁ δῶρον εἶναι ὅ,τι ᾗθελος ὠφελήθῃ ἐξ ἐμοῦ, ἀρκεῖ, καὶ δύναται νὰ μὴ τιμῇσιν τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ. 6 Καὶ ἡκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσίν σας. 7 ⁷ Ὑποκριταί, καλὸς προεφῆτευσεν περὶ ὑμῶν ὁ Ἰησαῖας, λέγων, 8 ⁸ "Ὁ λαὸς οὗτος μετὰ πλησίσιαί με τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ μετὰ χεῖλην με τιμᾷ· ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν, μακρὰν ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ." 9 εἰς μάτην δὲ με σέβονται, 9 ⁹ διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων."

10 ¹⁰ Καὶ προσκαλέσας τὸν ὄχλον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀκούετε καὶ νοεῖτε. 11 ¹¹ Δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπον τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα, ἀλλὰ τὸ ἐξέρχόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο μολύνει τὸν ἄνθρωπον.

12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἐξεύρεις ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον τούτον ἐσκανδαλίσθησαν;

13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, ¹² Πᾶσα φυτεία, τὴν ὁποίαν δὲν ἐφύτευσεν ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος, θελὲι ἐκρίζωθῃ. 14 Ἀφήσατε αὐτοὺς· ¹³ εἶναι ὁδηγοὶ τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθρον θέλουσι πέσει.

15 ¹⁴ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Εἰρήγησον εἰς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην.

16 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ¹⁵ Ἐτι καὶ ¹⁴ Μάρκ. ζ'. 17. ¹⁵ κεφ. ις'. 9. Μάρκ.

σεῖς ἀσύνετοι εἶσθε; 17 Δὲν ἐννοεῖτε ἐτι, ὅτι ¹⁶ πᾶν τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα καταβαίνει εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ ἐκβάλλεται εἰς ἀφ᾽ερῶνα; 18 ¹⁷ Τὰ δὲ ἐξέρχόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται, καὶ ἐκεῖνα μολύνουσι τὸν ἄνθρωπον. 19 ¹⁸ Διότι ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροὶ, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνείαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. 20 Ταῦτα εἶναι τὰ μολύνοντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ νὰ φάγῃ τις μὲ ἀνίπτους χεῖρας δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπον.

21 ¹⁹ Καὶ ἐξελθὼν ἐκείθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος.

22 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χαναanaία ἐξεληθούσα ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐκραύγασε πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, Ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβὶδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. 23 Ὁ δὲ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Ἀπόλυσον αὐτήν, διότι κράζει ὥσθισεν ἡμῶν.

24 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, ²⁰ Δὲν ἀπεστάλην, εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ.

25 Ἡ δὲ ἔλθοῦσα προσκύνει αὐτὸν, λέγουσα, Κύριε, βοήθει μοι.

26 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ νὰ ῥίψῃ ²¹ εἰς τὰ κυνάρια.

27 Ἡ δὲ εἶπε, Ναί, Κύριε· ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια τρώγουσιν ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν.

28 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· ἃς γένη εἰς σέ, ὡς θέλεις. Καὶ ἰατρεύθῃ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29 ²² Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε ²³ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ. 30 Καὶ ²⁴ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κουλῶντας, καὶ ἄλλους πολλοὺς· καὶ ἔρριπναι αὐτοὺς εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 31 ὥστε οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν βλέποντες κωφοὺς λαλοῦντας, κουλῶντας ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ.

32 ²⁵ Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπε, Σπλαγχνίζομαι διὰ τὸν ὄχλον, διότι τρεῖς ἡμέρας μένουσι πλησίον μου, καὶ δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσι· καὶ νὰ ἀπολύσω

¹⁶ Κορ.
Α'. ε'. 13.
¹⁷ Ήκ. γ'.
6.

¹⁸ Γεν. ε'.
5: η'. 21.
Παρ. ε'.
14. Ήερ.
ις'. 9.
Μάρκ. ζ'.
21.

¹⁹ Μάρκ.
ζ'. 24.

²⁰ κεφ. ι'.
5, 6.
Πράξ. γ'.
25, 26:
ιγ'. 46.
Ρωμ. ις'.
8.

²¹ κεφ. ζ'.
6. Φιλίπ.
γ'. 2.

²² Μάρκ.
ζ'. 31.
²³ κεφ. δ'.
18.
²⁴ Ήσα.
λε'. 5, 6.
κεφ. ια'.
5. Λουκ.
ς'. 22.

²⁵ Μάρκ.
η'. 1.

αὐτοὺς νήστεις δὲν θέλω, μήποτε ἀποκάμωσι καθ' ὁδόν.

²⁶ Βασ. 33 ²⁶ Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν εἰς ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρημίᾳ ἄρτοι τόσοι, ὥστε νὰ χορτάσωμεν τόσον ὄχλον;

34 Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους ἄρτους ἔχετε;

Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ὀψαράκια.

²⁷ κεφ. ιδ'. 19. 28 Σαμ. Α'. θ'. 13. Λουκ. κβ'. 19. 35 Καὶ προσέταξε τοὺς ὄχλους νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὴν γῆν. 36 ²⁷ Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τὰ ὀψάρια, ²⁸ ἀφοῦ εὐχαρίστησεν, ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τὸν ὄχλον. 37 Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσήκωσαν τὸ περίσσευμα τῶν κλασμάτων ἐπτὰ σπυρίδας πλήρεις. 38 Οἱ δὲ τρώγοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδιῶν.

²⁹ Μάρκ. η'. 10. 39 ²⁹ Αφοῦ δὲ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγδαλά.

[ΚΕΦ. ΙΣ'.] Καὶ ¹ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν, ἐζήτησαν νὰ δείξῃ εἰς αὐτοὺς σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

2 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν γείνῃ ἑσπέρα, λέγετε, Καλωσύνη· διότι κοκκινίζει ὁ οὐρανός. 3 Καὶ τὸ πρῶν, Σήμερον χειμῶν· διότι κοκκινίζει σκυθρωπάζων ὁ οὐρανός. Ὑποκριταί, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν δὲν δύνασθε; 4 2 Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλίσ σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῇ εἰς αὐτὴν, εἰμὶ τὸ σημεῖον Ἰωάν· τοῦ προφήτου. Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς ἀνεχώρησε.

³ Μάρκ. η'. 14. 5 Καὶ ³ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐλησμόνησαν νὰ λάβωσιν ἄρτους.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ⁴ Βλέπετε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

7 Καὶ ἐκείνοι διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες, Ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβομεν.

8 Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγοπίστοι, ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβετε; 9 ⁵ ἔτι δὲν καταλαμβάνετε, οὐδὲ ἐνθυμίεσθε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; 10 οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; 11 πῶς δὲν καταλαμβάνετε ὅτι περὶ ἄρτου δὲν σᾶς εἶπον νὰ προσ-

έχητε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων;

12 Τότε ἐνόησαν ὅτι δὲν εἶπε νὰ προσέχωσιν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13, Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη τῆς Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων, ⁷ Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἰμαι ἐγὼ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

14 Οἱ δὲ εἶπον, ⁸ Ἄλλοι μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ Ἡλίαν καὶ ἄλλοι Ἰερεμίαν, ἡ ἓνα τῶν Προφητῶν.

15 Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ σεῖς τίνα με λέγετε ὅτι εἰμαι;

16 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων Πέτρος, εἶπε, ⁹ Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακάριος εἶσαι, Σίμων υἱὲ τοῦ Ἰωάν· ¹⁰ διότι σὰρξ καὶ αἷμα δὲν σοὶ ἀπεκάλυψε τοῦτο, ¹¹ ἀλλ' ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 18 Καὶ ἐγὼ δὲ σοὶ λέγω, Ὅτι ¹² σὺ εἶσαι Πέτρος, καὶ ¹³ ἐπὶ ταύτης τῆς πέτρας θέλω οἰκοδομήσῃ τὴν ἐκκλησίαν μου· ¹⁴ καὶ πύλαι ἄδου δὲν θέλουσιν ἰσχύειν κατ' αὐτῆς. 19 Καὶ ¹⁵ θέλω σοὶ δώσειν τὰ κλειδιά τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὅ,τι ἐὰν δέσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, θέλει εἶσθαι δεδεμένος ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὅ,τι ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, θέλει εἶσθαι λελυμένος ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

20 ¹⁶ Τότε παρήγγειλεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ μὴ εἰπωσιν πρὸς μηδένα, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς ὁ Χριστός.

21 Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς ¹⁷ νὰ δεικνύῃ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ νὰ πάθῃ πολλά ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἀναστῇ.

22 Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Πέτρος κατ' ἰδίαν, ἤρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ αὐτὸν, λέγων, Γενοῦ ἴλεως εἰς σεαυτὸν, Κύριε· δὲν θέλει γείναι τοῦτο εἰς σέ.

23 Ἐκείνος δὲ στραβὼς εἶπε πρὸς τὸν Πέτρον, Ὑπαγε ὀπίσω μου, ¹⁸ Σατανᾶ, ¹⁹ σκάνδαλόν μου εἶσαι· διότι δὲν φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

24 ²⁰ Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἐάν τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἅς με ἀκολουθῇ. 25 Διότι ²¹ ὅστις θέλει 23: ιδ'. 27. Πράξ. ιδ'. 22. Θεσ. Α'. γ'. 3. γ'. 12. ²¹ Λουκ. ιζ'. 33. Ἰωάν. ιβ'. 25.

⁷ Μάρκ. η'. 27. Λουκ. θ'. 18. ⁸ κεφ. ιδ'. 2. Λουκ. θ'. 7, 8, 9. ⁹ κεφ. ιδ'. 33. Μάρκ. η'. 29. Λουκ. θ'. 20. Ἰωάν. 5'. 69; ια'. 27. Πράξ. η'. 37; θ'. 20. Ἐβρ. α'. 2, 5. Ἰωάν. Α'. 8'. 15; 6'. 5. ¹⁰ Ἐφес. β'. 8. ¹¹ Κορ. Α'. β'. 10. Γαλ. α'. 16. ¹² Ἰωάν. α'. 43. ¹³ Ἐφес. β'. 20. Ἀποκ. κα'. 14. ¹⁴ Ἰωβ λη'. 17. Παλ. θ'. 13; ρς'. 18. Ἠσα. λη'. 10. ¹⁵ κεφ. ιη'. 18. Ἰωάν. κ'. 23. ¹⁶ κεφ. ιζ'. 9. Μάρκ. η'. 30. Λουκ. θ'. 21. ¹⁷ κεφ. κ'. 17. Μάρκ. θ'. 31; θ'. 31; ι'. 33. Λουκ. θ'. 22; ιη'. 31; κδ'. 6, 7. ¹⁸ Σαμ. β'. ιθ'. 22. ¹⁹ Ρωμ. η'. 7. ²⁰ κεφ. ι'. 38. Μάρκ. η'. 34. Λουκ. θ'. 3. Τιμ. β'. 25.

λάβε, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, θέλεις ἑυρεῖ στατήρα· ἐκείνον λαβὼν δὸς εἰς αὐτοὺς δι' ἐμέ καὶ σέ.

[ΚΕΦ. ΙΗ'.] ¹ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγοντες, Τίς ἄρα εἶναι μεγαλύτερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν;

² Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰησοῦς παιδίων ἔστησεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, ³ καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ⁴ ἐὰν δὲν ἐπιστρέψῃτε, καὶ γένητε ὡς τὰ παῖδια, δὲν θέλετε εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ⁵ ³⁷ Ὅστις λοιπὸν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τούτου, οὗτος εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. ⁶ ⁵ ⁴ Ὅστις δεχθῇ ἓν τοιοῦτον παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμέ δέχεται. ⁷ ⁵⁷ Ὅστις ὅμως σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει εἰς αὐτὸν να κρεμασθῇ μύλον πέτρας ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ νὰ καταποντισθῇ εἰς τὸ πέλαγος τῆς θαλάσσης.

⁷ Οὐαὶ ἂν τὸν κόσμον διὰ τὰ σκάνδαλα· ⁸ διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα. ⁹ πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. ⁸ Καὶ ⁸ ἐὰν ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σέ σκανδαλίσῃ, ἔκκοψον αὐτά, καὶ ρίψον ἀπὸ σοῦ· καλῆτερον σοὶ εἶναι νὰ εἰσελθῇς εἰς τὴν ζωὴν χωλὸς ἢ κουλλὸς, παρὰ ἔχων δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας νὰ ριφθῇς εἰς τὸ πῦρ τοῦ αἰῶνος. ⁹ Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σέ σκανδαλίσῃ, ἔκβαλε αὐτὸν, καὶ ρίψον ἀπὸ σοῦ· καλῆτερον σοὶ εἶναι μονόφθαλμος νὰ εἰσελθῇς εἰς τὴν ζωὴν, παρὰ ἔχων δύο ὀφθαλμούς νὰ ριφθῇς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

¹⁰ Προσέχετε, μὴ καταφρονήσητε ἓνα τῶν μικρῶν τούτων· διότι σὰς λέγω, ὅτι ⁹ οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς διαπαντός ¹⁰ βλέπουνσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ¹¹ Ἐπειδὴ ¹¹ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε διὰ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός. ¹² ¹² Τί σὰς φαίνεται; ἐὰν ἄνθρωπος τις ἔχῃ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, δὲν ἀφίκει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα, καὶ ὑπάγει ἐπὶ τὰ ὄρη ζητῇ τὸ πλανώμενον; ¹³ Καὶ ἐὰν συμβῇ νὰ εὕρῃ αὐτὸ, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι χαίρει δι' αὐτὸ μᾶλλον παρὰ διὰ τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα. τὰ μὴ πεπλανημένα. ¹⁴ Οὕτω δὲν εἶναι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς σας τοῦ ἐν οὐρανοῖς, νὰ ἀπολεσθῇ εἰς τῶν μικρῶν τούτων.

¹⁵ ¹³ Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σέ ὁ ἀδελφός σου, ὑπάγε, καὶ ἔλεγχον αὐτὸν μεταξύ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· ἐὰν

σοὺ ἀκούσῃ, ¹⁴ ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. ¹⁶ ἐὰν ὅμως δὲν ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἓτι ἓνα ἢ δύο, ¹⁵ διὰ νὰ βεβαιωθῇ πᾶς λόγος ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν. ¹⁷ Καὶ ἐὰν παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπέ τοῦτο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν· ἀλλ' ἐὰν καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ¹⁸ ἂς εἶναι εἰς σέ ὡς ὁ ἐθνικός καὶ ὁ τελώνης. ¹⁸ Ἀληθῶς σὰς λέγω, ¹⁷ Ὅσα ἐὰν δέσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἶσθαι δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἐὰν λύσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἶσθαι λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. ¹⁹ ¹⁸ Πάλιν σὰς λέγω, ὅτι ἐὰν δύο ἀπὸ σὰς συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς, περὶ παντὸς πράγματος, περὶ τοῦ ὁποίου ἤθελον κάμει αἰτήσιν, ¹⁹ θέλει γένηαι εἰς αὐτοὺς παρὰ τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ²⁰ Διότι ὅπου εἶναι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ εἰμαι ἐγὼ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.

²¹ Τότε προσελθὼν πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, εἶπε, Κύριε, ποσάκις ἂν ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός μου, θέλω συγχωρήσει αὐτόν; ²⁰ ὥς ἐπτάκις; ²² Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Δὲν σοὶ λέγω, ὥς ἐπτάκις, ²¹ ἀλλ' ὥς ἑβδομηκοντάκις ἐπτά.

²³ Διὰ τοῦτο ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁμοιώθη μὲ ἄνθρωπον βασιλέα, ὅστις ἠθέλησε νὰ θεωρήσῃ λογαριασμὸν μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ὅτε ῥῆξιμε νὰ θεωρῇ, ἐφέρθη πρὸς αὐτὸν εἰς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. ²⁵ Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ ἀποδώσῃ, προσέταξεν ὁ κύριος αὐτοῦ ²² νὰ πωλῇ αὐτὸς, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ νὰ ἀποδοθῇ τὸ ὀφειλόμενον. ²⁶ Πесὼν λοιπὸν ὁ δούλος προσέκυνεν αὐτὸν, λέγων, Κύριε, μακροθύμησον εἰς ἐμέ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει. ²⁷ Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸ δάμειον ἀφῆκεν εἰς αὐτόν. ²⁸ Ἀφοῦ ὅμως ἐξήλθεν ὁ δούλος ἐκείνος, εὗρεν ἓνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὅστις ἔχρεώσκει εἰς αὐτὸν ἑκατὸν δηνάρια· καὶ πιάσας αὐτόν, ἔπνιγε, λέγων, Ἀπόδος μοι ὅτι χρεωστέεις. ²⁹ Πесὼν λοιπὸν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτόν, λέγων, Μακροθύμησον εἰς ἐμέ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει. ³⁰ Ἐκείνος ὅμως δὲν ἠθέληεν, ἀλλ' ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτόν εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ ἀποδώσῃ τὸ ὀφειλόμενον. ³¹ Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· καὶ ἐλθόντες ἐφανέρωσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα. ³² Τότε προσκαλέσας αὐτὸν ὁ κύριος

¹⁴ Ἰακ. ε'.
²⁰ Πέτρ.
Α'. γ'. ι.
¹⁵ Δευτ.
ιζ'. 6: ιθ'.
¹⁵ Ἰωάν.
7. 17.
Κορ. Β'.
ιγ'. ι.
Ἑβρ. ι'.
²⁸.
¹⁶ Ρωμ.
ις'. 17.
Κορ. Α'.
ε'. 9.
Θεσ. Β'.
γ'. 6, 14.
Ἰωάν. Β'.
10.
¹⁷ κεφ. ις'.
19. Ἰωάν.
κ'. 23.
Κορ. Α'.
ε'. 4.
¹⁸ κεφ. ε'.
²⁴.
¹⁹ Ἰωάν.
Α'. γ'. 22:
ε'. 14.
²⁰ Λουκ.
ιζ'. 4.
²¹ κεφ. ε'.
14. Μάρκ.
ια'. 25.
Κολ. γ'.
13.
²² Ρωσ. Β'.
δ'. 1.
Νεεμ. ε'.
8.

²² Ψαλ.
μθ'. 7, 8.
²³ κεφ.
κς'. 64.
Μάρκ. η'.
38. Λουκ.
θ'. 26.
²⁴ Δαν. ζ'.
10. Ζαχ.
ιδ'. 5.
κεφ. κς'.
31. 'Ιουδ.
14.
²⁵ 'Ιωβ
λδ'. 11.
Ψαλ. ξβ'.
12. Παρ.
κδ'. 12.
'Ιερ. ιζ'.
10: λβ'.
19. 'Ρωμ.
β'. 6.
Κορ. Α'.
γ'. 8.
Κορ. Β'.
ε'. 10.
Πέτρ. Α'.
α'. 17.
'Αποκ. β'.
23: κβ'.
12.
²⁶ Μάρκ.
θ'. 1.
Λουκ. θ'.
27.

νά σώση τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπο-
λέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν
ζωὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, θέλει εὐρεῖ
αὐτήν. ²⁶ Ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται ἄν-
θρωπος, ἂν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ,
τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ ²² τί
θέλει δώσει ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν
τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ²⁷ Διότι ²³ μέλλει
ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἐλθῃ ἐν τῇ
δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ ²⁴ μετὰ τῶν
ἀγγέλων αὐτοῦ· ²⁵ καὶ τότε θέλει ἀπο-
δώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν πρᾶξιν
αὐτοῦ. ²⁸ Ἀληθῶς σὰς λέγω, ²⁶ εἶναι
τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν
θέλουσι γευθῇ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι
τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν
τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

[ΚΕΦ. ΙΖ'] ΚΑΙ ¹ μεθ' ἡμέρας ἕξ
παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον,
καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, καὶ ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ὄρος
ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. ² Καὶ μετεμορφώθη
ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ ἔλαμψε τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ
ἱμάτια αὐτοῦ ἔγιναν λευκὰ ὡς τὸ φῶς.
³ Καὶ ἰδοὺ, ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς Μωϋ-
σῆς καὶ Ἡλίας συλλαλοῦντες μετ' αὐ-
τοῦ. ⁴ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, καλὸν εἶναι
νὰ ἦμεθα ἐδῶ· ἂν θέλῃς, ἃς κάμωμεν
ἐδῶ τρεῖς σκηνάς, διὰ σέ μίαν, καὶ διὰ τὸν
Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν.

⁵ ² Ἐνθ' αὐτοὺς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ, νε-
φέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτοὺς· καὶ
ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα,
³ Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός,
⁴ εἰς τὸν ὅποιον εὐηρεστήθην· ⁵ αὐτοῦ
ἀκούετε.

⁶ ⁸ Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταί, ἔπε-
σον κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφο-
βήθησαν σφόδρα. ⁷ Καὶ προσελθὼν
ὁ Ἰησοῦς, ⁷ ἐπίασεν αὐτοὺς, καὶ εἶπεν,
⁸ Ἐγέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖσθε. ⁸ Ὑψώ-
σαντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, δὲν
εἶδον οὐδέν, εἰμὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

⁹ Καὶ ἐνθ' κατέβαινον ἀπὸ τοῦ ὄρους,
⁸ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
λέγων, Μὴ εἴπητε πρὸς μηδένα τὸ
ὄραμα, ἕως οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἀναστήθῃ ἐκ νεκρῶν.

¹⁰ Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταί
αὐτοῦ, λέγοντες, ⁹ Διὰ τί λοιπὸν λέγου-
σιν οἱ γραμματεῖς ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ
ὁ Ἡλίας πρῶτον;

¹¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς
αὐτοὺς, Ὁ Ἡλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον,
καὶ ¹⁰ θέλει ἀποκαταστήσει πάντα· ¹²
¹¹ σὰς λέγω ὁμοῦς, ὅτι ἦλθεν ἤδη ὁ
Ἡλίας, καὶ δὲν ἐγνώρισαν αὐτόν, ἀλλ'
ἔκριναν αὐτὸν ὡς ἄνθρωπον. ¹⁰ Ματθ. 8'. Λουκ. α'. 16, 17.
Πράξ. γ'. 21. ¹¹ κεφ. ια'. 14. Μάρκ. θ'. 12, 13.

¹² ἔπραξαν εἰς αὐτὸν ὅσα ἠθέλησαν·
οὕτω καὶ ¹³ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλ-
λει νὰ πάθῃ ὑπ' αὐτῶν.

¹³ ¹⁴ Τότε ἐνόησαν οἱ μαθηταί, ὅτι
περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπε πρὸς
αὐτούς.

¹⁴ ¹⁵ Καὶ ὅτε ἦλθον πρὸς τὸν ὄχλον,
ἐπλησίασεν εἰς αὐτὸν ἄνθρωπος τις
γονυπετῶν εἰς αὐτόν, ¹⁵ καὶ λέγων,
Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, διότι
σεληνιαῖται, καὶ κακῶς πάσχει· διότι
πολλάκις πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολ-
λάκις εἰς τὸ ὕδωρ· ¹⁶ καὶ ἔφερα αὐ-
τόν πρὸς τοὺς μαθητάς σου, ἀλλὰ δὲν
ἠδυνήθησαν νὰ θεραπεύσωσιν αὐτόν.

¹⁷ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν,
¹⁷ ὦ γενεὰ ἀπίστος καὶ διεστραμμένη,
ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν; ἕως
πότε θέλω ὑποφέρειν ὑμᾶς; φέρετέ μοι
αὐτὸν ἐδῶ. ¹⁸ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτόν
ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ
δαίμονιον, καὶ ἔθεραπεύθη τὸ παιδίον
ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

¹⁹ Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταί
πρὸς τὸν Ἰησοῦν κατ' ἰδίαν, εἶπον, Διὰ
τί ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν
αὐτό;

²⁰ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς,
Διὰ τὴν ἀπιστίαν σας· διότι ἀληθῶς
σὰς λέγω, ¹⁸ Ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς
κόκκον σινάπεως, θέλετε εἰπεῖ πρὸς τὸ
ὄρος τοῦτο, Μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ,
καὶ θέλει μεταβῆ, καὶ δὲν θέλει εἶσθαι
οὐδὲν ἀδύνατον εἰς ἐσάς· ²¹ τοῦτο δὲ
τὸ γένος δὲν ἐξέρχεται, εἰμὴ διὰ προσ-
ευχῆς καὶ νηστείας.

²² Καὶ ¹⁷ ἐνθ' διέτριβον ἐν τῇ Γαλι-
λαίᾳ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παρα-
δοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων· ²³ καὶ
θέλουσι θανατώσει αὐτόν, καὶ τὴν τρί-
την ἡμέραν θέλει ἀναστήθῃ. Καὶ ἐλυ-
πήθησαν σφόδρα.

²⁴ ¹⁸ Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Καπερ-
ναοὺμ, προσῆλθον πρὸς τὸν Πέτρον οἱ
λαμβάνοντες τὰ δίδραχμα, καὶ εἶπον,
Ὁ διδάσκαλός σας δὲν πληρόνει τὰ
δίδραχμα; ²⁵ Λέγει, Ναί.

Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν,
προέλαβεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί
σοὶ φαίνεται, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς
γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι φόρους, ἢ
δασμὸν; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ
τῶν ξένων; ²⁶ Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ
Πέτρος, Ἀπὸ τῶν ξένων. Εἶπε πρὸς
αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἄρα ἐλεύθεροί εἰναι
οἱ υἱοί. ²⁷ Πλὴν διὰ νὰ μὴ σκανδα-
λίσωμεν αὐτοὺς, ὕπαγε εἰς τὴν θάλασ-
σαν, καὶ ρίψον ἄγκυρτον, καὶ τὸ
πρῶτον ὀψάριον, τὸ ὅποιον ἀναβῇ,

¹² κεφ.
ιδ'. 3, 10.
¹³ κεφ.
ισ'. 21.
¹⁴ κεφ. ια'.
14.

¹⁵ Μάρκ.
θ'. 14.
Λουκ. θ'.
37.

¹⁶ κεφ. κα'.
21. Μάρκ.
ια'. 23.
Λουκ. ιζ'.
6. Κορ.
Α'. ιβ'. 9:
ιγ'. 2.

¹⁷ κεφ. ις'.
21: κ'.
17. Μάρκ.
η'. 31: θ'.
30, 31:
ι'. 33.
Λουκ. θ'.
22, 44:
ιη'. 31:
κδ'. 6, 7.
¹⁸ Μάρκ.
θ'. 33.

αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτὸν, Δούλε πο-
νηρὲ, πᾶν τὸ χρέος ἐκείνο σοὶ ἀφῆκα,
ἐπεὶδὴ μὲ παρεκάλεσας· 33 δὲν ἔπρεπε
καὶ σὺ νὰ ἐλεήσης τὸν σύνδουλόν σου,
καθὼς καὶ ἐγὼ σὲ ἡλέησα; 34 καὶ ὀργισ-
θεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν
αὐτὸν εἰς τοὺς βασανιστὰς, ἕως οὗ
ἀποδώσῃ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον εἰς αὐ-
τόν.

35 ²³ Οὕτω καὶ ὁ Πατὴρ μου ὁ ἐπου-
ράνιος θέλει κάμει εἰς ἐσᾶς, ἔὰν δὲν
συγχωρήσητε ἐκ καρδίας σας ἕκαστος
εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὰ πταίσματα
αὐτῶν.

[ΚΕΦ. ιθ'.] ΚΑΙ ¹ ὅτε ἐτελείωσεν
ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους αὐτούς, ἀνεχώ-
ρησεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦλθεν
εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ
Ἰορδάνου. 2 Καὶ ² ἡκολούθησαν αὐ-
τὸν ὄχλοι πολλοί· καὶ ἐθεράπευσεν
αὐτοὺς ἐκεῖ.

3 Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρι-
σαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν, καὶ λέγοντες
πρὸς αὐτόν, Συγχαυρίζεται εἰς τὸν ἄν-
θρωπον νὰ χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
διὰ πάσαν αἰτίαν;

4 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐ-
τούς, Δὲν ἀνεγνώσατε ὅτι ³ ὁ πλάσας
ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐπλασεν
αὐτούς; 5 Καὶ εἶπεν, “⁴ Ἐνεκεν τού-
του θέλει ἀφήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν πατέρα
καὶ τὴν μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῇ
εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ⁵ καὶ θέλουσιν
εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν”; 6
“Ὡστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία
σὰρξ. Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὅποιον ὁ
Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος ἅς μὴ χω-
ρίσῃ.”

7 Λέγουσι πρὸς αὐτόν, ⁶ Διὰ τί λοι-
πὸν ὁ Μωϋσῆς προσέταξε νὰ δώσῃ
ἔγγραφον διαζυγίου, καὶ νὰ χωρισθῇ
αὐτὴν;

8 Λέγει πρὸς αὐτούς, Διότι ὁ Μωϋ-
σῆς διὰ τὴν σκληροκαρδίαν σας συν-
εχώρησεν εἰς ἐσᾶς νὰ χωρίσῃτε τὰς
γυναίκας σας· ἀπ' ἀρχῆς ὁμοῦς δὲν
ἐγενεον οὕτω. 9 ⁷ Σὰς λέγω δέ, ὅτι
ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
ἐκτὸς διὰ πορνείαν, καὶ νυμφευθῇ ἄλ-
λην, γίνεται μοιχός· καὶ ὅστις νυμφευ-
θῇ τὴν γυναῖκα κεχωρισμένην, γίνεται μοι-
χός.

10 Λέγουσι πρὸς αὐτόν οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, ⁸ Ἐὰν οὕτως ἔχῃ ἡ ὑποχρέωσις
τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν γυναῖκα, δὲν συμ-
φέρει νὰ νυμφευθῇ.

11 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, ⁹ Δὲν
δύνανται πάντες νὰ δεχθῶσι τὸν λόγον
τοῦτον, ἀλλ' ⁹ εἰς ὅσους εἶναι δεδομένον.
12 Διότι εἶναι ἐννοῦχοι, οἷτινες ἐκ
κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω· καὶ

εἶναι ἐννοῦχοι, οἷτινες ἐννουχίσθησαν
ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ¹⁰ καὶ εἶναι ἐννοῦ-
χοι, οἷτινες ἐννουχίσαν ἐαυτοὺς διὰ τὴν
βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὅστις δύ-
νεται νὰ δεχθῇ τοῦτο, ἅς δεχθῇ.

13 ¹¹ Τότε ἐφέρθησαν πρὸς αὐτόν
παῖδια, διὰ νὰ ἐπιθέσῃ τὰς χεῖρας ἐπ'
αὐτά, καὶ νὰ εὐχρηθῇ· οἱ δὲ μαθηταὶ
ἐπέπληξαν αὐτά.

14 Πλὴν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε
τὰ παῖδια, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτὰ νὰ
ἔλθωσι πρὸς ἐμεῖ· διότι ¹² τῶν τολού-
των εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 15
Καὶ ἀφοῦ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὰ τὰς χεῖρας,
ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

16 Καὶ ἰδοὺ, ¹³ προσελθὼν τις εἶπε
πρὸς αὐτόν, ¹⁴ Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί κα-
λὸν νὰ πράξω διὰ νὰ ἔχω ζωὴν αἰώνιον;

17 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Τί με
λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς ἐμὴ εἰς,
ὁ Θεός. Ἀλλ' ¹⁵ ἔὰν θέλῃς νὰ εἰσέλθῃς
εἰς τὴν ζωὴν, φύλαξον τὰς ἐντολάς.

18 Λέγει πρὸς αὐτόν, Ποίᾳς;
Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Τὸ “¹⁶ Μὴ φο-
νεύσης· Μὴ μοιχεύσης· Μὴ κλέψῃς·
Μὴ ψευδομαρτυρήσης. 19 ¹⁶ Τίμα
τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.” καὶ
“¹⁷ Θέλεις ἀγαπᾶν τὸν πλησίον σου ὡς
σεαυτόν.”

20 Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ νεανίσκος,
Πάντα ταῦτα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός
μου· τί μοι λείπει ἔτι;

21 Εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν
θέλῃς νὰ ᾤσῃς τέλειος, ¹⁸ ὕπαγε, πώ-
λησον τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ δὸς εἰς
πτωχούς· καὶ θέλεις ἔχει θησαυρόν ἐν
οὐρανῷ· καὶ ἔλθε ἀκολουθεῖ μοι.

22 Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λό-
γον, ἀνεχώρησε λυπούμενος· διότι εἶχε
κτήματα πολλά.

23 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ, Ἀληθῶς σὰς λέγω,
ὅτι ¹⁹ δυσκόλως θέλει εἰσελθεῖ πλού-
σιος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.
24 Καὶ πάλιν σὰς λέγω, Εὐκόλοτερον
εἶναι νὰ περάσῃ κάμηλος διὰ τρυπή-
ματος βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ
εἰσελθῇ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

25 Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ, ἐξέπληττοντο σφόδρα, λέγοντες,
Τίς λοιπὸν δύναται νὰ σωθῇ;

26 Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε
πρὸς αὐτούς, Παρὰ ἀνθρώπου τοῦτο
ἀδύνατον εἶναι, ²⁰ παρὰ τῷ Θεῷ ὁμοῦ
τὰ πάντα εἶναι δυνατό.

27 Τότε ²¹ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, εἶπε
πρὸς αὐτόν, Ἰδοὺ, ²² ἡμεῖς ἀφήκαμεν
πάντα καὶ σοὶ ἠκολούθησαμεν· τί λοι-
πὸν θέλει εἶσθαι εἰς ἡμᾶς;

28 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς,

¹⁰ Κορ. Α'.
ζ'. 32, 34;
θ'. 5. 15.

¹¹ Μάρκ.
ε'. 13.
Λουκ. ιη'.
15.
¹² κεφ. ιη'.
3.
¹³ Μάρκ.
ε'. 17.
Λουκ. ιη'.
18.
¹⁴ Λουκ.
ε'. 25.
¹⁵ Ἐξὸδ.
κ'. 13.
Δευτ. ε'.
17.
¹⁶ κεφ. ιε'.
4.
¹⁷ Λευιτ.
εθ'. 18.
κεφ. κβ'.
39.
Ῥωμ.
ιγ'. 9.
Γαλ. ε'.
14.
Ἰακ.
β'. 8.
¹⁸ κεφ. ε'.
20.
Λουκ.
ιβ'. 33.
ε'. 9.
Πράξ. β'.
45: δ'.
34: 35.
Τιμ. Α'.
ε'. 18, 19.
¹⁹ κεφ. ιγ'.
22.
Μάρκ.
ε'. 24.
Κορ. Α'.
α'. 26.
Τιμ. Α'.
ε'. 9, 10.
²⁰ Γεν. ιη'.
14.
Ἰωβ.
μβ'. 2.
Ἱερ. λβ'.
17.
Ζαχ.
η'. 6.
Λουκ. α'.
37: ιη'.
27.
²¹ Μάρκ.
ε'. 28.
Λουκ. ιη'.
28.
²² Δευτ.
λγ'. 9.
κεφ. δ'.
20.
Λουκ.
ε'. 11.

²³ Παρ.
κά. 13.
κεφ. 5'.
12. Μάρκ.
ια'. 26.
Ἰακ. β'.
13.

¹ Μάρκ.
ι'. 1.
Ἰωάν. ι'.
40.
² κεφ. ιβ'.
15.

³ Γεν. α'.
27: ε'. 2.
Μαλ. β'.
15.
⁴ Γεν. β'.
24. Μάρκ.
ι'. 5 ἕως
9.
Ἐφεσ.
ε'. 31.
⁵ Κορ. Α'.
ε'. 16:
ζ'. 2.
⁶ Δευτ.
κδ'. 1.
κεφ. ε'.
31.

⁷ κεφ. ε'.
32. Μάρκ.
ι'. 11.
Λουκ. ιε'.
18.
Κορ. Α'.
ζ'. 10,
11.

⁸ Παρ. κά.
19.

⁹ Κορ. Α'.
ζ'. 2, 7, 9,
17.

Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι σεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ, ²³ θέλετε καθίσαι καὶ σεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνων, κρίνοντας τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. 29 Καὶ ²⁴ πᾶς ὅστις ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματος μου, ἐκτονταπλάσια θέλει λάβει, καὶ ζωὴν αἰώνιον θέλει κληρονομήσει. 30 ²⁵ Πολλοὶ ὅμως πρῶτοι θέλουνσι εἰσθαι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

[ΚΕΦ. κ'.] Διότι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι ὁμοία μὲ ἀνθρώπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα τῷ πρωτῷ διὰ τὰ μισθῶν ἐργάτων διὰ τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. 2 ἀφ' οὗ δὲ συνεφώνησε μετὰ τῶν ἐργατῶν πρὸς τὸν δυνάριον τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. 3 Καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἰσταμένους ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς. 4 Καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπεν, Ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον θέλω σὰς δώσει. Καὶ ἐκείνοι ὑπήγον. 5 Πάλιν ἐξελθὼν περὶ τὴν ἕκτην καὶ ἑννάτην ὥραν ἔκαμεν ὡσαύτως. 6 Περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν, εἶδεν ἄλλους ἰσταμένους ἀργούς, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί ἵστασθε ἐδῶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; 7 Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διότι οὐδεὶς ἐμίσησεν ἡμᾶς. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον, θέλετε λάβει. 8 Ἀφ' οὗ δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος πρὸς τὸν ἐπίτροπον αὐτοῦ, Κάλεσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος εἰς αὐτοὺς τὸν μισθόν, ἀρχίσας ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. 9 Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν μισθωθέντες, ἔλαβον ἀνὰ ἓν δηνάριον. 10 Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι θελοῦσι λάβει πλείωτερα ἔλαβον ὅμως καὶ αὐτοὶ ἀνὰ ἓν δηνάριον. 11 Καὶ λαβόντες, ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότης, 12 λέγοντες, Ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἔκαμον, καὶ ἔκαμεν αὐτοὺς ἴσους μὲ ἡμᾶς, οἵτινες ἐβαστάσαμεν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. 13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς ἕνα ἐξ αὐτῶν, Φίλε, δὲν σὲ ἀδικῶ· δὲν συνεφώνησας ἐν δηνάριον μετ' ἐμοῦ; 14 λάβε τὸ σόν, καὶ ὑπάγε· θέλω δὲ νὰ δώσω εἰς τοῦτον τὸν ἔσχατον, ὥς καὶ εἰς σέ· 15 ¹ ἢ δὲν ἔχω τὴν ἐξουσίαν νὰ κάμω ὅ,τι θέλω εἰς τὰ ἐμά; ² ἢ ὁ δφθαλμός σου εἶναι πονηρὸς, διότι ἐγὼ εἶμαι ἀγαθός; 16 ³ Οὕτω θέλουνσι εἰσθαι οἱ ἔσχα-

τοι πρῶτοι, καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι· ⁴ διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

17 Καὶ ⁵ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερουσόλυμα, παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, 18 Ἰδοὺ, ⁶ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει παραδοθῇ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ θέλουνσι καταδικάσει αὐτὸν εἰς θάνατον· 19 καὶ ⁷ θέλουνσι παραδώσει αὐτὸν εἰς τὰ ἔθνη διὰ νὰ ἐμπαίξωσι καὶ μαστιγώσωσι καὶ σταυρώσωσι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θέλει ἀναστῆθαι.

20 ⁸ Τότε προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἡ ⁹ μήτηρ τῶν τῶν τοῦ Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνούσα, καὶ ζήτουσά τι παρ' αὐτοῦ.

21 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Τί θέλεις; Λέγει πρὸς αὐτήν, Εἰπέ ¹⁰ νὰ καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

22 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε τί ζητεῖτε· δύνασθε νὰ πῖντε ¹¹ τὸ ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ μέλλω νὰ πῶ, καὶ νὰ βαπτισθῇτε ¹² τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι;

Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δυνάμεθα.

23 Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, ¹³ Τὸ μὲν ποτήριόν μου θέλετε πίνει, καὶ τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῇ· τὸ νὰ καθίσῃτε ὅμως ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, ¹⁴ δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω, εἰμὶ εἰς ὅσους εἶναι ἱτοιμασμένοι ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου.

24 ¹⁵ Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἠγανάκησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν.

25 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας αὐτοὺς εἶπεν, Ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτὰ, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτὰ· ¹⁶ οὗτως ὅμως δὲν θέλει εἰσθαι ἐν ὑμῖν· ¹⁷ ἀλλ' ὅστις θέλη νὰ γείνη μέγας ἐν ὑμῖν, ἅς ἦναι ὑπηρετὴς ὑμῶν· ¹⁸ καὶ ὅστις θέλη νὰ ἦναι πρῶτος ἐν ὑμῖν, ἅς ἦναι δοῦλος ὑμῶν· ¹⁹ καθὼς ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε ²⁰ διὰ νὰ ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ ²¹ διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ, καὶ ²² νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ λύτρον ²³ ἀντὶ πολλῶν.

29 Καὶ ²⁴ ἐνῶ ἐξήρχοντο ἀπὸ τῆς Ἱερικῆς, ἠκολούθησεν αὐτὸν ὄχλος πολὺς. 30 Καὶ ἰδοὺ, ²⁵ δύο τυφλοὶ καθέ-

⁴ κεφ. κβ'.

14.

⁵ Μάρκ.

ι'. 32.

Λουκ. ιη'.

31. Ἰωάν.

ιβ'. 12.

⁶ κεφ. ις'.

21.

⁷ κεφ. κς'.

2. Μάρκ.

ιε'. 1, 16,

κ.τ.λ.

Λουκ. κγ'.

1. Ἰωάν.

ιη'. 28,

κ.τ.λ.

Πράξ. γ'.

13.

⁸ Μάρκ.

ι'. 35.

⁹ κεφ. δ'.

21.

¹⁰ κεφ. ιθ'.

28.

¹¹ κεφ. κς'.

39, 42.

Μάρκ. ιδ'.

36. Λουκ.

κβ'. 42.

Ἰωάν. ιη'.

11.

¹² Λουκ.

ιβ'. 50.

¹³ Πράξ.

ιβ'. 2.

Ῥωμ. η'.

17. Κορ.

β'. α'. 7.

Ἀποκ. α'.

9.

¹⁴ κεφ. κε'.

34.

¹⁵ Μάρκ.

ι'. 41.

Λουκ. κβ'.

24, 25.

¹⁶ Πέτρ.

Α'. ε'. 3.

¹⁷ κεφ.

κγ'. 11.

Μάρκ. θ'.

35: ι'. 43.

¹⁸ κεφ. ιη'.

4.

¹⁹ Ἰωάν.

ιγ'. 4.

²⁰ Φιλίπ.

β'. 7.

²¹ Λουκ.

κβ'. 27.

²³ κεφ. κ'.

21. Λουκ.

κβ'. 28,

29. 30.

Κορ. Α'.

5'. 2, 3.

Ἀποκ. β'.

26.

²¹ Μάρκ.

ι'. 29, 30.

Λουκ. ιη'.

29, 30.

²⁵ κεφ. κ'.

16: κα'.

31, 32.

Μάρκ.

31. Λουκ.

ιγ'. 30.

¹ Ῥωμ. θ'.

21.

² Δευτ.

ιε'. 9.

Παρ. κγ'.

6. κεφ.

5'. 23.

³ κεφ. ιθ'.

30.

μενοι παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκούσαντες ὅτι ὁ Ἰησοῦς διαβαίνει, ἔκραξαν, λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβίδ. 31 Ὁ δὲ ὄχλος ἐπέπληξεν αὐτοὺς διὰ τὰ σιωπήσασιν· ἄλλοι ἐκείνοι ἔκραζον δυνατώτερα, λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβίδ.

32 Καὶ σταθεὶς ὁ Ἰησοῦς, ἔκραξεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Τί θέλετε νὰ σᾶς κάμω;

33 Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Κύριε, νὰ ἀνοιχθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.

34 Καὶ ὁ Ἰησοὺς σπλαγχνισθεὶς, ἤγγισεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν· καὶ εὐθύς ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν.

[ΚΕΦ. κα'.] ΚΑΙ ¹ ὅτε ἐπλησίασαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγὴν ² πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς, λέγων πρὸς αὐτοὺς, ³ Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθύς θέλετε εὐρεῖ ὄνον δεδεμένον, καὶ πωλᾶριον μετ' αὐτῆς· λύσατε, καὶ φέρετέ μοι. 3 Καὶ ἐάν τις σᾶς εἴπῃ τι, θέλετε εἰπεῖ, ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτῶν· καὶ εὐθύς θέλει ἀποστείλει αὐτά.

4 Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε, διὰ τὰ πληρωθῆναι τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, ⁵ "Εἰπάτε πρὸς τὴν θυγατέρα Σιών," "Ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται πρὸς σὲ πρᾶνς, καὶ καθήμενος ἐπὶ ὄνου, καὶ πόλῳ νιὸν ὑποζυγίον."

6 ⁴ Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ⁷ ἔφεραν τὴν ὄνον καὶ τὸ πωλᾶριον, ⁸ καὶ ἔβαλον ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισαν αὐτὸν ἐπάνω αὐτῶν. 8 Ὁ δὲ περισσώτερος ὄχλος ἔστρωσαν τὰ ἱμάτια ἐαυτῶν εἰς τὴν ὁδόν· ⁹ ἄλλοι δὲ ἔκοπρον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρωνον εἰς τὴν ὁδόν. 9 Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, ¹⁰ Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ· ¹¹ εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς υἱίστοις.

10 Καὶ ⁹ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰσεῖσθη πᾶσα ἡ πόλις, λέγουσα, Τίς εἶναι αὗτος; 11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, Οὗτος εἶναι Ἰησοῦς ¹⁰ ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας.

12 Καὶ ¹¹ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας ¹² τῶν ἀργυραμοιβῶν ἀνέτρεψε, καὶ τὰ καθίσματα τῶν πωλοῦντων τὰς περιστεράς· 13 καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι γεγραμμένον, ¹³ "Ὁ οἶκος μου, οἶκος προσ-

ευχῆς θέλει ὀνομάζεσθαι" ¹⁴ σεῖς δὲ ἐκάμετε αὐτὸν "σπήλαιον ληστῶν."

14 Καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ ἑθεράπευσεν αὐτοὺς.

15 Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια τὰ ὅποια ἔκαμε, καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ, ἠγανάκτησαν, 16 καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἀκούεις τί λέγουσιν οὗτοι; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ναί· ποτὲ δὲ ἀνεγνώσατε, "Ὅτι ¹⁵ ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων ἠτοιμάσας αἴνεσιν";

17 Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως ¹⁶ εἰς Βηθανίαν, καὶ διενυκτέρευσεν ἐκεῖ.

18 ¹⁷ Ὅτε δὲ τὸ πρωὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πόλιν, ἐπείνασε· 19 καὶ ¹⁸ ἰδὼν μίαν συκὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθε πρὸς αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐπ' αὐτήν, εἰμὴ φύλλα μόνον· καὶ λέγει πρὸς αὐτήν, Νὰ μὴ γείνη πλέον ἀπὸ σοῦ καρπὸς εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ παρευθὺς ἐξηράνθη ἡ συκὴ.

20 ¹⁹ Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν, λέγοντες, Πῶς παρευθὺς ἐξηράνθη ἡ συκὴ!

21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ²⁰ ἐὰν ἔχητε πίστιν, ²¹ καὶ δὲν διστάσητε, οὐχὶ μόνον τὸ τῆς συκῆς θέλετε κάμει, ²² ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὄρος τοῦτο ἂν εἴπητε, Σκηθῇτι καὶ ῥίψθητι εἰς τὴν θάλασσαν, θέλει γείνει. 22 Καὶ ²³ πάντα ὅσα ἂν ζητήσητε ἐν τῇ προσευχῇ, ἔχοντες πίστιν, θέλετε λάβεи.

23 Καὶ ²⁴ ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν, ἐνῷ ἐδίδασκεν, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες, ²⁵ Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεται ταῦτα; καὶ τίς σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

24 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσει καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον, τὸν ὁποῖον ἐὰν μοι εἴπητε, καὶ ἐγὼ θέλω σᾶς εἰπεῖ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα· 25 Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου πόθεν ἦτο; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων;

Καὶ ἐκεῖνοι διελογίζοντο καθ' ἑαυτοῦς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ πρὸς ἡμᾶς, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστετεύσατε εἰς αὐτόν; 26 Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον· ²⁶ διότι πάντες ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην. 27 Καὶ ἀποκριθέντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπον, Δὲν ἐξέουρομεν.

Εἶπε πρὸς αὐτοὺς καὶ αὐτὸς, Οὐδὲ

¹⁴ Ἱερ. ζ'. 11. Μάρκ. ια'. 17. Λουκ. ιθ'. 46.

¹⁵ Ψαλ. η'. 2.

¹⁶ Μάρκ. ια'. 11. Ἰωάν. ια'. 18. ¹⁷ Μάρκ. ια'. 12. ¹⁸ Μάρκ. ια'. 13.

¹⁹ Μάρκ. ια'. 20.

²⁰ κεφ. ιζ'. 20. Λουκ. ιζ'. 6. ²¹ Ἰακ. α'. 6. ²² Κορ. Α'. ιγ'. 2. ²³ κεφ. ζ'. 7. Μάρκ. ια'. 24. Λουκ. ια'. 9. Ἰακ. γ'. 22: ε'. 14. ²⁴ Μάρκ. ια'. 27. Λουκ. κ'. 1. ²⁵ Ἐξ ὁδ. β'. 14. Πράξ. δ'. 7: ζ'. 27.

²⁶ κεφ. ιθ'. 5. Μάρκ. ε'. 20. Λουκ. κ'. 6.

¹ Μάρκ. ια'. 1. Λουκ. ιθ'. 29. ² Ζαχ. ιδ'. 4.

³ Ἥσα. ξβ'. 11. Ζαχ. θ'. 9. Ἰωάν. ιβ'. 15. ⁴ Μάρκ. ια'. 4. ⁵ Βασ. Β'. θ'. 13. ⁶ Λευιτ. κγ'. 40. Ἰωάν. ιβ'. 13.

⁷ Ψαλ. ρη'. 25. ⁸ Ψαλ. ρη'. 26. κεφ. κγ'. 39. ⁹ Μάρκ. ια'. 15. Λουκ. ιθ'. 45. Ἰωάν. β'. 13, 15. ¹⁰ κεφ. β'. 23. Λουκ. ζ'. 16. ¹¹ Ἰωάν. ε'. 14: ζ'. 40: θ'. 17.

¹² Δευτ. ιδ'. 25. ¹³ Ἥσα. νς'. 7.

27 Δουκ.
ζ'. 29, 50.
28 κεφ. γ'.
1, κ.τ.λ.
29 Δουκ.
γ'. 12, 13.
30 Ψαλ. π'.
9. 'Ασμ.
γ'. 11.
'Ησα. ε'.
1. 'Ιερ.
β'. 21.
Μάρκ. ιβ'.
1. Δουκ.
κ'. 9.
31 κεφ. κε'.
14, 15.
32 'Ασμ.
γ'. 11, 12.
33 Χρον.
β'. κδ'.
21: λς'.
16. Νεεμ.
θ'. 26.
κεφ. ε'.
12: κγ'.
34, 37.
Πράξ. ζ'.
52. Θες.
Α'. β'. 15.
'Εβρ. ια'.
36, 37.
34 Ψαλ.
β'. 8.
'Εβρ. α'.
2.
35 Ψαλ.
β'. 2.
κεφ. κς'.
3: κς'. 1.
'Ιωάν. ια'.
53. Πράξ.
δ'. 27.
36 κεφ.
κς'. 50.
κ.τ.λ.
Μάρκ. ιδ'.
46, κ.τ.λ.
Δουκ. κβ'.
54, κ.τ.λ.
'Ιωάν. ιη'.
12, κ.τ.λ.
Πράξ. β'.
23.
37 Δουκ.
κ'. 16.
38 Δουκ.
κα'. 24.
'Εβρ. β'.
3.
39 Πράξ.
ιγ'. 46:
ιε'. 7:
ιη'. 6: κη'. 28.
'Ρωμ. θ': ι': α'.
'Ησα. κη'. 16. Μάρκ. ιβ'. 10. Δουκ. κ'. 17. Πράξ.
δ'. ιι. 'Εφεσ. β'. 20. Πέτρ. Α'. β'. 6, 7.

ἐγὼ λέγω πρὸς ὑμᾶς ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
πράττω ταῦτα. 28 Ἀλλὰ τί σὰς φαί-
νεται; Ἀνθρώπος τις εἶχε δύο υἱούς·
καὶ ἔλθων πρὸς τὸν πρῶτον, εἶπε, Τέ-
κνον, ὑπάγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ
ἀμπελῶνί μου. 29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπε, Δὲν θέλω· ὕστερον ὅμως μετα-
νοήσας, ὑπήγγε. 30 Καὶ ἔλθων πρὸς
τὸν δεύτερον, εἶπεν ὁσαύτως. Καὶ
ἐκείνος ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἐγὼ ὑπάγω,
κύριε· καὶ δὲν ὑπήγγε. 31 Τίς ἐκ τῶν
δύο ἔκαμε τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς;

Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ὁ πρῶτος.

Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, 27 Ἀλη-
θὺς σὰς λέγω, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ
πόρνοι ὑπάγουσι πρότεροι ὑμῶν εἰς
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 32 Διότι
28 ἦλθε πρὸς ὑμᾶς ὁ Ἰωάννης ἐν ὁδῷ
δικαιοσύνης, καὶ δὲν ἐπιστεύσατε εἰς
αὐτόν· 29 οἱ τελῶναι ὅμως καὶ αἱ πόρ-
ναι ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· σεῖς δὲ
ιδόντες, δὲν μετεμελήθητε ὕστερον,
ὥστε νὰ πιστεύσητε εἰς αὐτόν.

33 Ἀλλην παραβολὴν ἀκούσατε·
Ἦτο ἄνθρωπος τις οἰκοδεσπότης, 30 ὅς-
τις ἐφύνησεν ἀμπελῶνα, καὶ περιέ-
βαλεν εἰς αὐτὸν φραγμὸν, καὶ ἔσκαψεν
ἐν αὐτῷ ληνόν, καὶ ὠκοδόμησε πύργον·
καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργούς,
31 καὶ ἀπεδήμησεν. 34 Ὅτε δὲ ἐπλη-
σίασεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέ-
στειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς
γεωργούς, 32 διὰ νὰ λάβωσι τοὺς καρ-
ποὺς αὐτοῦ. 35 33 Καὶ πιάσαντες οἱ
γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ἄλλον μὲν
ἔδειραν, ἄλλον δὲ ἐφόνευσαν, ἄλλον δὲ
ἐλιθοβολήσαν. 36 Πάλιν ἀπέστειλεν
ἄλλους δούλους πλειοτέρους τῶν πρῶ-
των· καὶ ἔκαμον εἰς αὐτοὺς ὁσαύτως.

37 Ὑστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐ-
τοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων, Θέλουσιν
ἐντραπὴ τὸν υἱόν μου. 38 Ἀλλ' οἱ
γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱόν, εἶπον πρὸς
ἀλλήλους, 34 Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος·
35 ἔλθετε, ἃς φονευσώμεν αὐτόν, καὶ
ἃς κατακρατήσωμεν τὴν κληρονομίαν
αὐτοῦ. 39 36 Καὶ πιάσαντες αὐτὸν,
ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, καὶ ἐφό-
νευσαν. 40 Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ὁ
κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί θέλει κάμει
εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐκείνους;

41 37 Λέγουσι πρὸς αὐτόν, 38 Κακοὺς
κακῶς θέλει ἀπολέσει αὐτούς· 39 καὶ
τὸν ἀμπελῶνα θέλει μισθώσει εἰς ἄλ-
λους γεωργούς, οἵτινες θέλουσιν απο-
δώσει εἰς αὐτὸν τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς
καιροῖς αὐτῶν.

42 Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,

40 Ποτέ δὲν ἀνεγνώσατε ἐν ταῖς γρα-
φαῖς, “Ὁ λίθος, τὸν ὁποῖον ἀπεδοκί-
μασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενεῖν
κεφαλὴ γωνίας” παρὰ Κυρίου ἐγενεῖν
αὐτὴ καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς
ἡμῶν; 43 Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς
ὑμᾶς, ὅτι 41 θέλει ἀφαιρεθῆ ἀφ’ ὑμῶν
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ θέλει δοθῇ
εἰς ἕνους κάμνον τοὺς καρποὺς αὐτῆς.
44 Καὶ 42 ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον
τούτον, θέλει συντριβῆ· εἰς ὅτινα
δὲ ἐπιπέσῃ, 43 θέλει κατασυντρίψει αὐ-
τόν.

45 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ,
ἐνόησαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· 46 καὶ
ζητοῦντες νὰ πιάσωσιν αὐτόν, ἐφοβή-
θησαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ 44 εἶχον αὐ-
τόν ὡς προφήτην.

[ΚΕΦ. κβ.] ΚΑΙ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτοὺς διὰ
παραβολῶν, λέγων, 2 Ὡμοιώθῃ ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον
βασιλέα, ὅστις ἔκαμε γάμους εἰς τὸν
υἱὸν αὐτοῦ· 3 καὶ ἀπέστειλε τοὺς
δούλους αὐτοῦ νὰ καλέσωσι τοὺς προσ-
κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ δὲν
ἦλθον νὰ ἔλθωσι. 4 Πάλιν ἀπέστει-
λεν ἄλλους δούλους, λέγων, Εἵπατε
πρὸς τοὺς προσκεκλημένους, Ἰδοὺ, τὸ
γεῦμά μου ἡτοίμασα· 2 οἱ ταῦροί μου
καὶ τὰ θρεπτά εἶναι ἐσφαγμένα, καὶ
πάντα εἶναι ἔτοιμα· ἔλθετε εἰς τοὺς
γάμους. 5 Ἐκείνοι ὅμως ἀμελήσαντες
ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, ὁ
δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον αὐτοῦ· 6 οἱ δὲ
λοιποὶ, πιάσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ,
ἔβρισαν καὶ ἐφόνευσαν. 7 Ἀκούσας
δὲ ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη· 3 πένμυτας
τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπέλεσε τοὺς
φονεῖς ἐκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν
κατέκαυσε. 8 Τότε λέγει πρὸς τοὺς
δούλους αὐτοῦ, Ὁ μὲν γάμος εἶναι
ἔτοιμος, οἱ δὲ προσκεκλημένοι 4 δὲν
ἦσαν ἄξιοι· 9 ὑπάγετε λοιπὸν εἰς τὰς
διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν
εὔρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. 10
Καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκείνοι εἰς
τὰς ὁδοὺς, 5 συνήγαγον πάντας ὅσους
εὑרון, κακοὺς τε καὶ καλοὺς· καὶ ἐγε-
μίσθη ὁ γάμος ἀπὸ ἀνακεκλημένων.

11 Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς διὰ νὰ
θεωρήσῃ τοὺς ἀνακεκλημένους, εἶδεν
ἐκεῖ 6 ἄνθρωπον μὴ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα
γάμου· 12 καὶ λέγει πρὸς αὐτόν,
Φίλε, πῶς εἰσῆλθες ἐνταῦθα μὴ ἔχων
ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἀπεστομώθη. 13
Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς ὑπη-
ρέτας, Δέσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖ-
ρας, σηκώσατε αὐτόν, καὶ ρίψατε εἰς
τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει ἐῖ-
σθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν
ὀδόντων.

41 κεφ. η'.

12.

42 Ἦσα.

η'. 14, 15.

Ζαχ. ιβ'.

3. Δουκ.

κ'. 18.

'Ρωμ. θ'.

33. Πέτρ.

Α'. β'. 8.

43 Ἦσα.

ξ'. 12.

Δαν. β'.

44.

44 σίχ. ιι.

Δουκ. ζ'.

16. Ἰωάν.

ξ. 40.

1 Δουκ.

ιδ'. 16.

'Αποκ. ιθ'.

7, 9.

2 Παρ. θ'.

2.

3 Δαν. θ'.

26. Δουκ.

ιβ'. 27.

4 κεφ. ι'.

11, 13.

Πράξ. ιγ'.

46.

5 κεφ. ιγ'.

38, 47.

6 Κορ. β'.

ε'. 3.

'Εφεσ. δ'.

24. Κολ.

γ'. 10, 12.

'Αποκ. γ'.

4: ις'.

15: ιθ'.

8.

7 κεφ. η'.

12.

⁸ κεφ. κ'.
16.

14 ⁸ Διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλη-
μένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

⁹ Μάρκ.
ιβ'. 13.
Λουκ. κ'.
20.

15 ⁹ ΤΟΤΕ ὑπῆγον οἱ Φαρισαῖοι καὶ
συμβουλευθήσαν πῶς νὰ παγιδέωσιν
αὐτὸν ἐν λόγῳ. 16 Καὶ ἀποστέλλουσι
πρὸς αὐτὸν τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ
τῶν Ἑρωδιανῶν, λέγοντες, Διδάσκαλε,
ἐξεύρομεν ὅτι ἀληθὴς εἶσαι, καὶ τὴν
ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις,
καὶ δὲν σέ μέλει περὶ οὐδενός· διότι
δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων.
17 Εἰπέ λοιπὸν πρὸς ἡμᾶς, Τί σοὶ
φαίνεται; εἶναι συγκεχωρημένον τὰ
δώσωμεν δασμὸν εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ
οὐχί;

18 Γνωρίσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονη-
ρίαν αὐτῶν, εἶπε, Τί με πειράζετε, ὑπο-
κριταί; 19 δεῖξατέ μοι τὸ νόμισμα
τοῦ δασμοῦ. Οἱ δὲ ἔφεραν πρὸς αὐ-
τὸν δηνάριον. 20 Καὶ λέγει πρὸς
αὐτούς, Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὐτῆ καὶ ἡ
ἐπιγραφή; 21 Λέγουσι πρὸς αὐτὸν,
Τοῦ Καίσαρος.

¹⁰ κεφ. ιζ'.
25. Ῥωμ.
ιγ'. 7.

Τότε λέγει πρὸς αὐτούς, ¹⁰ Ἀπόδοτε
λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καί-
σαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν.

22 Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν· καὶ
ἀφῆσαντες αὐτὸν ἀνεχώρησαν.

¹¹ Μάρκ.
ιβ'. 18.
Λουκ. κ'.
27.
12 Πράξ.
κγ'. 8.
13 Δευτ.
κε'. 5.

23 ¹¹ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσήλθον
πρὸς αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, ¹² οἱ λέγοντες
ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις· καὶ ἡρώτη-
σαν αὐτὸν, λέγοντες, 24 Διδάσκαλε,
¹³ ὁ Μωϋσῆς εἶπεν, “Ἐάν τις ἀποθάνῃ
μὴ ἔχων τέκνα, θέλει νυμφευθῆν ὁ ἀδελ-
φὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,” καὶ
θέλει ἀναστήσει σπέρμα εἰς τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ. 25 Ἦσαν δὲ παρ' ἡμῶν
ἐπτά ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος ἀφῶν
ἐνυμφεύθη, ἐτελεύτησε· καὶ μὴ ἔχων
τέκνον, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἰς
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· 26 ὁμοίως καὶ ὁ
δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἐπτά·
27 ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ
γυνή· 28 ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν
τίνος τῶν ἐπτά θέλει εἶσθαι γυνή;
διότι πάντες ἔλαβον αὐτήν.

¹⁴ Ἰωάν.
κ'. 9.

29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε
πρὸς αὐτούς, Πλανᾷσθε, ¹⁴ μὴ γνωρί-
ζοντες τὰς γραφάς μηδὲ τὴν δύναμιν
τοῦ Θεοῦ. 30 Διότι ἐν τῇ ἀναστάσει
οὔτε νυμφεύονται, οὔτε νυμφεύουσιν,
ἀλλ' ¹⁵ εἶναι ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν
οὐρανῷ. 31 Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως
τῶν νεκρῶν, δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ῥῆθὲν
πρὸς ἐσᾶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος,
32 ¹⁶ “Εγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ,
καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ
Ἰακώβ;” Δὲν εἶναι ὁ Θεὸς Θεὸς νε-
κρῶν, ἀλλὰ ζώντων.

¹⁷ κεφ. ζ'.
28.

33 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ¹⁷ ἐξε-
πλήττοντο διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ.

34 ¹⁸ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες
ὅτι ἀπεστόμωσε τοὺς Σαδδουκαίους,
συνήχθησαν ὁμοῦ. 35 Καὶ εἰς ἐξ αὐ-
τῶν, ¹⁹ νομικὸς, ἡρώτησε πειράζων αὐ-
τὸν, καὶ λέγων, 36 Διδάσκαλε, ποία
ἐντολὴ εἶναι μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;

37 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν,
²⁰ “Θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης
τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας
σου.” 38 Αὕτη εἶναι πρώτη καὶ
μεγάλῃ ἐντολῇ. 39 Δευτέρα δὲ ὁμοία
αὐτῆς, ²¹ “Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον
σου ὡς σεαυτὸν.” 40 ²² Ἐν ταύταις
ταῖς δύο ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ
προφῆται κρέμονται.

41 Καὶ ²³ ἐνῶ ἦσαν συνηγμένοι οἱ
Φαρισαῖοι, ἡρώτησεν αὐτούς ὁ Ἰησοῦς,
42 λέγων, Τί σᾶς φαίνεται περὶ τοῦ
Χριστοῦ; τίνος υἱὸς εἶναι;

Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Δαβὶδ.

43 Λέγει πρὸς αὐτούς, Πῶς λοιπὸν
ὁ Δαβὶδ διὰ Πνεύματος ὀνομάζει αὐτὸν
Κύριον, λέγων, 44 ²⁴ “Εἶπεν ὁ Κυ-
ριος πρὸς τὸν Κύριον μου, Κάθου ἐκ
δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς
σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου”; 45
ἐὰν λοιπὸν ὁ Δαβὶδ ὀνομάξῃ αὐτὸν
Κύριον, πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ;

46 ²⁵ Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀποκριθῇ
πρὸς αὐτὸν λόγον· ²⁶ οὐδ' ἐτόλμησε τις
ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας νὰ ἐρωτήσῃ
πλέον αὐτόν.

[ΚΕΦ. κγ'.] ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐλά-
λησε πρὸς τοὺς ὄχλους καὶ πρὸς τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ, 2 λέγων, ¹ Ἐπὶ τῆς
καθέδρας τοῦ Μωϋσέως ἐκάθισαν οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι· 3 πάντα
λοιπὸν ὅσα ἂν εἴπωσι πρὸς ἐσᾶς νὰ
φυλάττητε, φυλάττετε καὶ πράττετε·
κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ πράττετε·
² ἐπειδὴ λέγονται, καὶ δὲν πράττουσι.

4 ³ Διότι δένουνσι φορτία βαρέα καὶ
δυσβάστακτα, καὶ ἐπιθέτουσιν ἐπὶ τοὺς
ὄμους τῶν ἀνθρώπων· δὲν θέλουσιν
ὅμως οὐδὲ διὰ τοῦ δακτύλου αὐτῶν νὰ
κινήσωσιν αὐτά· 5 ⁴ Πράττουσι δὲ
πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν, διὰ νὰ βλέπων-
ται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ⁵ καὶ πλατύ-
νουσι τὰ φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ μεγα-
λύνουσι τὰ κρίσπεδα τῶν ἱματίων
αὐτῶν· 6 ⁶ καὶ ἀγαπῶσι τὸν πρῶτον
τόπον ἐν τοῖς δεῖπνοις, καὶ τὰς πρωτο-
καθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, 7 καὶ
τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ
νὰ ὀνομάζωνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων,
Ῥαββί, Ῥαββί.

8 ⁷ Ζεῖς ὅμως μὴ ὀνομασθῆτε Ῥαββί·
8: κβ'. 12 Παρ. γ'. 3. ⁸ Μάρκ. ιβ'. 38, 39. Λουκ.
ια'. 43: κ'. 46. Ἰωάν. Γ'. 9. ⁷ Κορ. Β'. α'. 24.
Ἰακ. γ'. 1. Πέτρ. Α'. ε'. 3.

¹⁸ Μάρκ.
ιβ'. 28.
¹⁹ Λουκ. ι'.
25.
²⁰ Δευτ.
5: 5: ι'.
12: λ'. 6.
Λουκ. ι'.
27.
²¹ Δευτ.
ιθ'. 18.
κεφ. ιθ'.
19. Μάρκ.
ιβ'. 31.
Λουκ. ι'.
27. Ῥωμ.
ιγ'. 9.
Γαλ. ε'.
14. Ἰακ.
β'. 8.
²² κεφ. ζ'.
12. Τίμ.
Α'. α'. 5.
²³ Μάρκ.
ιβ'. 35.
Λουκ. κ'.
41.
²⁴ Παλ.
ρι'. 1.
Πράξ. β'.
34. Κορ.
Α'. α'. 25.
Ἑβρ. α'.
13: ι'. 12,
13.
²⁵ Λουκ.
ιβ'. 6.
²⁶ Μάρκ.
ιβ'. 34.
Λουκ. κ'.
40.
¹ Νεεμ.
η'. 4, 8.
Μαλ. β'.
7. Μάρκ.
ιβ'. 28.
Λουκ. κ'.
45.
² Ῥωμ.
β'. 19,
κ.τ.λ.
³ Λουκ.
α'. 46.
Πράξ. ιε'.
10. Γαλ.
5: 13.
⁴ κεφ. ε'.
1, 2, 5,
16.
⁵ Ἀριθ.
ιε'. 38.
Δευτ. ε'.
3. Λουκ.
Β'. α'. 24.

διότι εἰς εἶναι ὁ καθηγητής σας, ὁ Χριστός· πάντες δὲ σεῖς ἀδελφοὶ εἰσθε. 9 Καὶ πατέρα σας μὴ ὀνομάσητε ἐπὶ τῆς γῆς· διότι ⁸ εἰς εἶναι ὁ Πατήρ σας, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 10 Μὴ δὲ ὀνομασθῆτε σας, ὁ Χριστός. 11 ⁹ Ὁ δὲ μεγαλύτερος ἀπὸ σᾶς, θέλει εἰσθαι ὑπηρετῆς σας. 12 ¹⁰ Ὅστις δὲ ὑψώσῃ ἐαυτὸν, θέλει ταπεινωθῇ· καὶ ὁστις ταπεινώσῃ ἐαυτὸν, θέλει ὑψωθῇ.

13 Ἀλλ' ¹¹ οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ἐπειδὴ σεῖς δὲν εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίνετε νὰ εἰσέλθωσιν. 14 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· ¹² διότι κατατρώγετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνετε μακρὰς προσευχάς· διὰ τοῦτο θέλετε λάβει μεγαλύτεραν καταδίκην. 15 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι περιέρχεσθε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν, διὰ νὰ κάμητε ἓνα προσήλυτον· καὶ ὅταν γείνη, κάμνετε αὐτὸν υἱὸν τῆς γενένης διπλοτέρον ἑμῶν.

16 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ¹³ ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες, ¹⁴ Ὅστις ὁμώσῃ ἐν τῷ ναφῷ, οὐκ οὐδέν· ὅστις ὁμῶς ὁμώσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὑποχρεοῦται. 17 Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τίς εἶναι μεγαλύτερος, ὁ χρυσὸς, ¹⁵ ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιαζὼν τὸν χρυσόν; 18 Καί, Ὅστις ὁμώσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, εἶναι οὐδέν· ὅστις ὁμῶς ὁμώσῃ ἐν τῷ δῶρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὑποχρεοῦται. 19 Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τί εἶναι μεγαλύτερον, τὸ δῶρον, ¹⁶ ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιαζὼν τὸ δῶρον; 20 Ὁ ὁμώσας λοιπὸν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ. 21 Καὶ ὁ ὁμώσας ἐν τῷ ναφῷ, ὁμνύει ἐν αὐτῷ, ¹⁷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν. 22 Καὶ ὁ ὁμώσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

23 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· ¹⁹ διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἥδουσμον, καὶ τὸ ἄνηθον, καὶ τὸ κύμινον· ²⁰ καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔπρεπε νὰ πράττητε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφίνετε. 24 Ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἵτινες διυλίζετε τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνετε. 25 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· ²¹ διότι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου, ἔσωθεν ὁμῶς γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. 26 Φαρι-

σαῖε τυφλὲ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου, διὰ νὰ γείνη καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρὸν. 27 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι ²² παρομοιάζετε μὲ τὰ φύσκα ἀσβεστωμένους, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν ὁμῶς γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν, καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. 28 Οὕτω καὶ σεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε εἰς τοὺς ἀνθρώπους δίκαιοι, ἔσωθεν ὁμῶς εἰσθε πλήρεις ὑποκρισίας καὶ ἀνομίας.

29 ²³ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ στολίζετε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων· 30 καὶ λέγετε, Ἐὰν ἡμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, δὲν ἡθέλωμεν εἰσθαι συγκοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. 31 Ὡστε μαρτυρεῖτε εἰς ἐαυτοὺς, ὅτι ²⁴ εἰσθε υἱοὶ τῶν φονευσάντων τοὺς προφῆτας. 32 ²⁵ Ἀναπληρώσατε καὶ σεῖς τὸ μέτρον τῶν πατέρων σας. 33 Ὁφεῖς, ²⁶ γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς θέλετε φύγει ἀπὸ τῆς καταδίκης τῆς γενένης;

34 ²⁷ Διὰ τοῦτο, ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ἐσᾶς προφῆτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· ²⁸ καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε θανατώσει καὶ σταυρώσει, ²⁹ καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε μαστιγώσει ἐν ταῖς συναγωγαῖς σας, καὶ διώξει ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· 35 ³⁰ διὰ νὰ ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον, ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ³¹ ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου, ³² ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου, υἱοῦ Βαραχίου, τὸν ὅποιον ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. 36 Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Πάντα ταῦτα θέλουσιν ἐλθεῖ ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.

37 ³³ Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἡ φονεύουσα τοὺς προφῆτας, ³⁴ καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς σέ, ποσάκις ³⁵ ἠθέλησα νὰ συνάξω τὰ τέκνα σου, καθ' ὃν τρόπον συναγεῖ ἡ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἐαυτῆς· ³⁶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε; 38 Ἰδοὺ, ἀφίνετα εἰς ἐσᾶς ὁ οἶκος σας ἔρημος. 39 Διότι σᾶς λέγω, Δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖ εἰς τὸ ἔξῃς, ἕωσού εἴπητε, ³⁷ Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

[ΚΕΦ. ΚΔ.] ΚΑΙ ¹ ἔξελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρει ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ διὰ νὰ ἐπιδειξώσιν εἰς αὐτὸν τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ.

2 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν βλέπετε πάντα ταῦτα; ἀληθῶς σᾶς λέγω, ² δὲν θέλει ἀφεθῇ ἐδὼ λίθος

²² Λουκ.
ια'. 44.
Πράξ. κγ'.
23.
²³ Λουκ.
ια'. 47.
²⁴ Πράξ.
ζ'. 51, 52.
Θεσ. Α'.
β'. 15.
²⁵ Γεν. ιε'.
16. Θεσ.
Α'. β'. 16.
²⁶ κεφ. γ'.
7: ιβ'.
34.
²⁷ κεφ.
κα'. 34,
35. Λουκ.
ια'. 49.
²⁸ Πράξ.
ε'. 40: ζ'.
58, 59:
κβ'. 19.
²⁹ κεφ. ι'.
17. Κορ.
β'. ια'. 24,
25.
³⁰ Αποκ.
ιη'. 24.
³¹ Γεν. δ'.
8. Ἰωάν.
Α'. γ'. 12.
³² Χρον.
β'. κδ'.
20, 21.
³³ Λουκ.
ιγ'. 34.
³⁴ Χρον.
β'. κδ'. 21.
³⁵ Δευτ.
λβ'. 11,
12.
³⁶ Ψαλ.
ιζ'. 8:
44. 4.
³⁷ Ψαλ.
ριη'. 26.
κεφ. κα'.
9.
¹ Μόρκ.
ιγ'. 1.
Λουκ. κα'.
5.
² Βασ. Α'.
θ'. 7.
Ἱερ. κς'.
18. Μιχ.
γ'. 12.
Λουκ. ιθ'.
44.

⁸ Μαλ. α'.
6.
⁹ κεφ. κ'.
26, 27.
¹⁰ Ἰωβ
κβ'. 29.
Παρ. ιε'.
33: κθ'.
23. Λουκ.
ιδ'. 11:
ιη'. 14.
Ἰακ. δ'. 6.
Πέτρ. Α'.
ε'. 5.
¹¹ Λουκ.
ια'. 52.
¹² Μόρκ.
ιβ'. 40.
Λουκ. κ'.
47. Τιμ.
β'. γ'. 6.
Τίτ. α'.
11.
¹³ κεφ. ιε'.
14. εἴχ.
24.
¹⁴ κεφ. ε'.
33, 34.
¹⁵ Ἐξ ὁδ.
λ'. 29.
¹⁶ Ἐξ ὁδ.
κθ'. 37.
¹⁷ Βασ. Α'.
η'. 13.
Χρον. β'.
ε'. 2.
Ψαλ. κς'.
8: ρλβ'.
14.
¹⁸ Ψαλ.
ια'. 4.
κεφ. ε'.
34. Πράξ.
ζ'. 49.
¹⁹ Λουκ.
ια'. 42.
²⁰ Σαμ.
Α'. ιε'. 22.
²¹ Ὁση. ε'.
6. Μιχ.
ε'. 8.
κεφ. θ'.
13: ιβ'.
7.
²² Μόρκ.
ζ'. 4.
Λουκ. ια'.
39.

ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κατακρη-
μνισθῇ.

³ Μάρκ.

γ'. 3.

⁴ Θεσ. Α'.

ε'. 1.

⁵ Ἐφεσ.

ε'. 6.

Κολ. Β'.

8, 18.

Θεσ. Β'.

β'. 3.

Ἰωάν. Α'.

δ'. 1.

⁶ Ἱερ. ιδ'.

14: κγ'.

21, 25.

σιχ. 24.

Ἰωάν. ε'.

43.

⁷ σιχ. 11.

⁸ Χρον.

β'. ε'. 6.

⁹ Ἡσα. ιθ'.

2. Ἀγγ.

β'. 22.

Ζαχ. ιδ'.

13.

⁹ κεφ. ι'.

17. Μάρκ.

γ'. 9.

Λουκ. κα'.

12. Ἰωάν.

ιε'. 20.

ις'. 2.

Πρίξ. δ'.

2, 3: ζ'.

59: ιβ'.

1, κ.τ.λ.

Πέτρ. Α'.

δ'. 16.

Ἀποκ. β'.

10, 13.

¹⁰ κεφ. ια'.

6: γ'.

57. Τιμ.

β'. α'. 15:

δ'. 10, 16.

¹¹ κεφ. ζ'.

15. Πράξ.

κ'. 29.

Πέτρ. Β'.

β'. 1.

¹² σιχ. 5.

Α'. δ'. 1.

¹³ κεφ. ι'.

22. Μάρκ.

γ'. 13.

Ἐβρ. γ'.

6, 14.

Ἀποκ. β'.

10.

¹⁴ Ρωμ. ι'. 18. Κολ. α'. 6, 23. ¹⁵ κεφ. δ'. 23: θ'. 35.

¹⁶ Μάρκ. γ'. 14. Λουκ. α'. 20. ¹⁷ Δαν. θ'. 27:

ιβ'. 11. ¹⁸ Δαν. θ'. 23, 25. ¹⁹ Λουκ. κγ'. 29.

²⁰ Δαν. θ'. 26: ιβ'. 1. Ἰωήλ β'. 2.

κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ θέλει γίνειν.
22 Καὶ ἂν δὲν συντεμένοντο αἱ ἡμέραι
ἐκείναι, δὲν ἤθελε σωθῇ οὐδεμία σάρξ·
²¹ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς ὅμως θέλουσι
συντηρηθῇ αἱ ἡμέραι ἐκείναι.

23 ²² Τότε ἐάν τις εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς,
Ἰδοὺ, ἐδὼ εἶναι ὁ Χριστὸς, ἢ ἐδὼ, μὴ
πιστεύετε. 24 Διότι ²³ θέλουσιν
ἐγερθῇ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπρο-
φήται, καὶ θέλουσι δείξει σημεῖα με-
γάλα καὶ τέρατα, ²⁴ ὥστε νὰ πλανή-
σωσιν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς.
25 Ἰδοὺ, προεῖπα πρὸς ὑμᾶς. 26
Ἐάν λοιπὸν εἴπωσι πρὸς ὑμᾶς, Ἰδοὺ,
ἐν τῇ ἐρήμῳ εἶναι, μὴ ἐξέλθῃτε· Ἰδοὺ,
ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύετε, 27
Διότι, ²⁵ καθὼς ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται
ἀπὸ ἀνατολῆς, καὶ φαίνεται ἕως δυ-
σῶν, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρου-
σία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 28 Διότι
²⁶ ὅπου εἶναι τὸ πτώμα, ἐκεῖ θέλουσι
συναχθῇ οἱ ἀετοί.

29 ²⁷ Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν
ἡμερῶν ἐκείνων, ²⁸ ὁ ἥλιος θέλει σκο-
τισθῇ, καὶ ἡ σελήνη δὲν θέλει δώσει
τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες θέ-
λουσι πέσει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ
δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλουσι σα-
λευθῇ. 30 Καὶ ²⁹ τότε θέλει φανῇ τὸ
σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ
οὐρανῷ· ³⁰ καὶ τότε θέλουσι θρηνῆσαι
πάντα αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, ³¹ καὶ θέλουσιν
ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον
ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ
δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 31 ³² Καὶ
ἀποστείλει τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ
μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης· καὶ
θέλουσι συναῖε τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ
ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρων
οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν.

32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς ³³ μάθετε τὴν
παραβολήν· ὅταν ὁ κλάδος αὐτῆς γείνῃ
ἥδη ἀπαλὸς, καὶ ἐκβλαστάνῃ τὰ φύλλα,
γνωρίζετε ὅτι πλησίαζεν τὸ θέρος. 33
Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδῃτε πάντα ταῦτα,
ἐξεύρετε ὅτι ³⁴ πλησίον εἶναι, ἐπὶ τὰς
θύρας. 34 Ἀληθῶς σὰς λέγω, ³⁵ δὲν
θέλει παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως οὗ
γίνωσιν πάντα ταῦτα. 35 ³⁶ Ὁ οὐρα-
νὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθῃ, οἱ δὲ
λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθῃ.

36 ³⁷ Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης
καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς γινώσκει, οὐδὲ οἱ
ἀγγελοι τῶν οὐρανῶν, ³⁸ εἰμὶ ὁ Πατήρ
μου μόνος. 37 Καὶ καθὼς αἱ ἡμέραι
τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρ-

³⁹ Λουκ. α'. 29. ³⁴ Ἰακ. ε'. 9. ³⁵ κεφ. ιε'. 28:

κγ'. 36. Μάρκ. γ'. 30. Λουκ. α'. 32.

ρβ'. 26. Ἡσα. να'. 6. Ἱερ. λα'. 35, 36. κεφ. ε'. 18.

Μάρκ. γ'. 31. Λουκ. α'. 33. Ἐβρ. α'. 11.

γ'. 32. Πράξ. α'. 7. Θεσ. Α'. ε'. 2. Πέτρ. β'. γ'. 10.

³⁸ Ζαχ. ιδ'. 7.

²¹ Ἡσα.
ξε'. 8, 9.
Ζαχ. ιδ'.

2, 3.

²² Μάρκ.

γ'. 21.

Λουκ. ιζ'.

23: κα'.

8.

²³ Δευτ.

γ'. 1.

σιχ. 5, 11.

Θεσ. β'.

β'. 9, 10,

11. Ἀποκ.

γ'. 13.

²⁴ Ἰωάν.

ε'. 37: ι'.

28, 29.

Ῥωμ. η'.

28, 29, 30.

Τιμ. β'.

β'. 19.

²⁵ Λουκ.

ιζ'. 24.

²⁶ Ἰωήλ

λθ'. 30.

Λουκ. ιζ'.

37.

²⁷ Δαν.

ζ'. 11, 12.

²⁸ Ἡσα.

γ'. 10.

Ἰεζ. λβ'.

7. Ἰωήλ

β'. 10, 31:

γ'. 15.

³¹ Ἀμώς ε'.

20: η'. 9.

Μάρκ. γ'.

24. Λουκ.

κα'. 25.

Πράξ. β'.

20. Ἀποκ.

ε'. 12.

²⁹ Δαν. ζ'.

13.

³⁰ Ζαχ.

ιβ'. 12.

³¹ κεφ. ιε'.

27. Μάρκ.

γ'. 26.

³² Ἀποκ. α'.

7.

³³ κεφ.

γ'. 41.

Κορ. Α'.

ιε'. 52.

Θεσ. Α'.

δ'. 16.

³⁴ Ἰακ. ε'. 9. ³⁵ κεφ. ιε'. 28:

³⁶ Ψαλ.

κεφ. ε'. 18.

³⁷ Μάρκ.

γ'. 10.

ουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 38 Διότι ³⁹ καθὼς ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλισμοῦ ἦσαν τρώγοντες καὶ πίνοντες, νυμφεύμενοι καὶ νυμφεύοντες, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Νῶε εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτόν· 39 καὶ δὲν ἐνόησαν, ἕωσού ἦλθεν ὁ κατακλισμός, καὶ ἐσῆκωσε πάντας· οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 40 Τότε ⁴⁰ δύο θέλουσιν εἶσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἰς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἰς ἀφίνεται. 41 Δύο γυναικες θέλουσιν ἀλῆθει ἐν τῷ μύλῳ· μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίνεται.

42 ⁴¹ Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε ποία ὥρα ἔρχεται ὁ Κύριος ὑμῶν. 43 ⁴² Τοῦτο δὲ γνώσκετε, ὅτι ἐὰν ἤξευρεν ὁ οἰκοδεσπότης ἐν ποίᾳ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἔρχεται ὁ κλέπτῃς, ἤθελεν ἀγρυπνήσει, καὶ δὲν ἤθελεν ἀφῆσαι νὰ διουρυχθῇ ἡ οἰκία αὐτοῦ. 44 ⁴³ Διὰ τοῦτο καὶ σεις γίνεσθε ἔτοιμοι· διότι καθ' ἣν ὥραν δὲν στοχάζεσθε, ἔρχεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

45 ⁴⁴ Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ πιστὸς καὶ φρόνιμος δούλος, τὸν ὁποῖον ὁ κύριος αὐτοῦ κατέστησεν ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ διδῇ εἰς αὐτοὺς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ· 46 ⁴⁵ Μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον, ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριος αὐτοῦ, θέλει εὐρεῖ πράττοντα οὕτως. 47 Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ⁴⁸ θέλει καταστήσει αὐτὸν ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. 48 Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς ἐκεῖνος δούλος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Βραδύνει νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός μου· 49 καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς συνδούλους, νὰ τρώγῃ δὲ καὶ νὰ πίνῃ μετὰ τῶν μεθυνόντων, 50 θέλει ἐλθεῖ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου καθ' ἣν ἡμέραν δὲν προσμένει, καὶ καθ' ἣν ὥραν δὲν ἐξεύρει· 51 καὶ θέλει ἀποχωρίσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ θέλει θήσει μετὰ τῶν ὑποκριτῶν· ⁴⁷ ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὁδόντων.

[Κεφ. κέ'.] Τότε θέλει ὁμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ δέκα παρθένους, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ¹ τοῦ νυμφίου. 2 ² Πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν φρόνιμοι, καὶ πέντε μωραῖ. 3 Αἵτινες μωραῖ, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, δὲν ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον· 4 αἱ φρόνιμοι ὁμως ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. 5 Καὶ ἐπειδὴ ὁ νυμφίος ἐβράδυνεν, ⁶ ἐνύστασαν πᾶσαι καὶ ἐκοιμῶντο. 6 Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς νυκτὸς ⁴ ἐγείνε κρηνγῇ, Ἰδοὺ, ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέλθετε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.

7 Τότε ἐσηκώθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ⁵ ἡτοίμασαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. 8 Καὶ αἱ μωραῖ εἶπον πρὸς τὰς φρόνιμους, Δότε εἰς ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐλαίου σας· διότι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβύνονται. 9 Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι, Μήποτε δὲν ἀρκέσῃ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἑὰς· ὅθεν ὑπάγετε κἀλλιον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε εἰς ἑαυτάς. 10 Ἐνῷ δὲ ἀπῆρχοντο διὰ νὰ ἀγοράσωσιν, ἦλθεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ⁶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. 11 Ὑστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγουσαι, Κύριε, Κύριε, ἀνοῖξον εἰς ἡμᾶς. 12 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ⁸ δὲν σὰς γνωρίζω.

13 ⁹ Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

14 Διότι ¹⁰ θέλει ἐλθεῖ ὡς ἄνθρωπος ὅστις ἀποδημῶν, ἐκάλεσε τοὺς δούλους αὐτοῦ, καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· 15 καὶ αἱ ἄλλοι μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δὲ δύο, εἰς ἄλλον δὲ ἓν· ¹¹ εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἰκανότητα· καὶ ἀπεδήμησεν εὐθὺς. 16 Ὑπῆγε δὲ ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, καὶ ἐργασάμενος δι' αὐτῶν, ἔκαμεν ἄλλα πέντε τάλαντα. 17 Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. 18 Ὁ δὲ λαβὼν τὸ ἓν, ὑπῆγε καὶ ἔσκαψεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. 19 Μετὰ δὲ καιρὸν πολλὸν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκεῖνων, καὶ θεωρεῖ λογαριασμὸν μετ' αὐτῶν. 20 Καὶ ἐλθὼν ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, προσέφερεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων, Κύριε, πέντε τάλαντα μοι παρέδωκας· ἰδοὺ, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. 21 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Ἐγγε, δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστός, ¹² ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἰσελθε ¹³ εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 22 Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὰ δύο τάλαντα, εἶπε, Κύριε, δύο τάλαντα μοι παρέδωκας· ἰδοὺ, ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. 23 Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Ἐγγε, δούλε ἀγαθὲ, καὶ πιστέ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστός, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 24 Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὸ ἓν τάλαντον, εἶπε, Κύριε, σὲ ἐγνώρισα ὅτι εἶσαι σκληρὸς ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου δὲ ἔσπερας, καὶ συνάγων ὅθεν δὲν διεσκόρπισας· 25 καὶ φοβηθεὶς ὑπῆγα καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντον σου ἐν

⁵ Λουκ. ιβ'. 35.

⁶ Λουκ. ιγ'. 25.

⁷ κεφ. ζ'. 21, 22, 23.

⁸ Ψαλ. ε'. 5. Ἀββ. α'. 13.

⁹ Ἰωάν. θ'. 31.

¹⁰ κεφ. κδ'. 42, 44.

¹¹ Μάρκ. ιγ'. 33, 35.

¹² Λουκ. κα'. 36. Κορ. α'. ις'. 13.

¹³ Θεσ. Α'. ε'. 6.

¹⁴ Πέτρ. Α'. ε'. 8.

¹⁵ Ἀποκ. ις'. 15.

¹⁶ κεφ. κα'. 33.

¹⁷ Λουκ. ιθ'. 12.

¹⁸ Ρωμ. ιβ'. 6.

¹⁹ Κορ. Α'. ιβ'. 7, 11.

²⁰ Ἐφεσ. δ'. 11.

²¹ κεφ. ιδ'. 47.

²² εἰχ. 34, 46.

²³ Λουκ. ιβ'. 44.

²⁴ κβ'. 29, 30.

²⁵ Τιμ. Β'. β'. 12.

²⁶ Ἐβρ. ιβ'. 2.

²⁷ Πέτρ. Α'. α'. 8.

²⁸ εἰχ. 21.

³⁹ Γεν. ε'. 3, 4, 5· ζ'. 5. Λουκ. ιζ'. 26. Πέτρ. Α'. γ'. 20.

⁴⁰ Λουκ. ιζ'. 34. κ.τ.λ.

⁴¹ κεφ. κέ'. 13. Μάρκ. ιγ'. 33, κ.τ.λ. Λουκ. κα'. 36.

⁴² Λουκ. ιβ'. 39. Θεσ. Α'. ε'. 2.

⁴³ Πέτρ. Β'. γ'. 10.

⁴⁴ Ἀποκ. γ'. 3· ις'. 15.

⁴⁵ κεφ. κέ'. 13. Θεσ. Α'. ε'. 6.

⁴⁶ Λουκ. ιβ'. 42.

⁴⁷ Πράξ. κ'. 28. Κορ. Α'. δ'. 2.

⁴⁸ Ἐβρ. γ'. 5.

⁴⁹ Ἀποκ. ις'. 15.

⁵⁰ κεφ. κέ'. 21.

⁵¹ Λουκ. κβ'. 29.

⁵² κεφ. η'. 12· κε'. 30.

⁵³ Ἐφεσ. ε'. 29, 30.

⁵⁴ Ἀποκ. ιθ'. 7· κα'. 2, 9.

⁵⁵ κεφ. ιγ'. 47· κβ'. 10.

⁵⁶ Θεσ. Α'. ε'. 6.

⁵⁷ κεφ. κδ'. 31. Θεσ. Α'. δ'. 16.

18 κεφ. 17.
19 Μάρκ. 8.
25. Λουκ.
27. 18: 18.
26. 19: 18.
16: 2.
12 κεφ. 17.
12: 18.
51.
17 Ζαχ.
18: 5.
19 κεφ. 15.
27: 18.
28. Μάρκ.
29. 38.
Πρόξ. α'.
11. Θεσ.
Α'. 8'. 16.
Θεσ. Β'.
α'. 7.
10. 14.
Αποκ. α'.
7.
18 Ρωμ.
18: 10.
Κορ. Β'.
ε'. 10.
Αποκ. κ'.
12.
19 18: 10.
38: 18.
17, 20.
κεφ. γ'.
49.
20 Ρωμ.
21. 17.
Πέτρ. Α'.
α'. 4, 9:
γ'. 9.
Αποκ. κα'.
7.
21 κεφ. κ'.
23. Μάρκ.
1'. 40.
Κορ. Α'.
β'. 9.
Εβρ. ια'.
16.
22 Ησα.
23. 7.
18: 17.
19: 17.
19: 17.
27.
23 Εβρ.
19: 2.
19: 17.
5.
24 19: 17.
15, 16.
25 Τυμ. Β'.
α'. 16.
26 Παρ. ιδ'. 31:
Εβρ. ε'. 10.
19: 27.
19: 27.
19: 27.

τῇ γῇ ἰδοὺ, ἔχεις τὸ σὺν. 26 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτόν, Πουηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἤξευρες ὅτι θερίωσθαι οὐκ ἐστιν ἐσπεῖρα, καὶ συναγὰς οὐκ ἐστὶν ἐσκόρπισμα. 27 ἔπρεπε λοιπὸν νὰ βάλλῃς τὸ ἀργύριόν μου εἰς τοὺς τραπεζίτας· καὶ ἔλθων ἐγὼ, ἥθελον λάβειν τὸ ἐμὸν μετὰ τόκου. 28 Δάβετε λοιπὸν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε εἰς τὸν ἔχοντα τὰ δέκα τάλαντα. 29 Διότι ¹⁵ εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῇ, καὶ περισσευθῇ· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔχει, θέλει ἀφαρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ. 30 Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ῥίψατε ¹⁶ εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

31 ¹⁷ Όταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε θέλει καθίσει ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ. 32 Καὶ ¹⁸ θέλουσι συναχθῇ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ¹⁹ θέλει χωρίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, καθὼς ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐριφίων. 33 καὶ θέλει στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐριφία ἐξ ἀριστερῶν.

34 Τότε ὁ βασιλεὺς θέλει εἰπεῖ πρὸς τοὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, Ἐλθετε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, ²⁰ κληρονομήσατε ²¹ τὴν ἡτοιμασμένην εἰς ἑσᾶς βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. 35 διότι ²² ἐπέινασα, καὶ μοι ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ με ἐποτίσατε· ²³ ἔξενος ἦμην, καὶ με ἐφιλοξενήσατε· ²⁴ 36 γυμνὸς, καὶ με ἐνεδύσατε· ἡσθένησα, καὶ με ἐπεσκεύησατε· ²⁵ ἐν φυλακῇ ἦμην, καὶ ἤλθετε πρὸς ἐμέ.

37 Τότε θέλουσιν ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν οἱ δίκαιοι, λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν; 38 πότε δὲ σὲ εἶδομεν ἔξενον, καὶ ἐφιλοξενήσαμεν; ἢ γυμνὸν, καὶ ἐνεδύσαμεν; 39 πότε δὲ σὲ εἶδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ;

40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς, θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ²⁶ καθ' ὅσον ἐκάμετε εἰς ἕνα τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, εἰς ἐμέ ἐκάμετε.

41 Τότε θέλει εἰπεῖ καὶ πρὸς τοὺς ἐξ ἀριστερῶν, ²⁷ Ὑπάγετε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ καταραμένοι, ²⁸ εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον ²⁹ διὰ τὸν διάβολον

καὶ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ. 42 Διότι ἐπέινασα, καὶ δὲν μοι ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ δὲν με ἐποτίσατε· 43 ἔξενος ἦμην, καὶ δὲν με ἐφιλοξενήσατε· γυμνὸς, καὶ δὲν με ἐνεδύσατε· ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν με ἐπεσκεύησατε.

44 Τότε θέλουσιν ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν καὶ αὐτοὶ, λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ἔξενον, ἢ γυμνὸν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν σὲ ὑπηρέτησαμεν;

45 Τότε θέλει ἀποκριθῇ πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ³⁰ καθ' ὅσον δὲν ἐκάμετε εἰς ἕνα τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ εἰς ἐμέ ἐκάμετε.

46 ³¹ Καὶ θέλουσιν ἀπελθεῖν οὗτοι μὲν εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

[ΚΕΦ. ΚΣ'.]

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, 2 ¹ Ἐξεύρετε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας γίνεται τὸ πάσχα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται διὰ νὰ σταυρωθῇ.

3 ² Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, τοῦ λεγομένου Καϊάφα· 4 καὶ συμβουλευθήσαν νὰ συλλάβωσι τὸν Ἰησοῦν μετὰ δόλου, καὶ νὰ θανατώσωσιν. 5 ³ Ἐλεγον δὲ, Μὴ ἐν τῇ εορτῇ, διὰ νὰ μὴ γείνη θόρυβος ἐν τῷ λαῷ.

6 ³ Ὅτε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἦτο ⁴ ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, 7 προσῆλθε πρὸς αὐτὸν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου, καὶ κατέχευεν αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐνὸς ἐκάθου εἰς τὴν τράπεζαν.

8 ⁵ Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠγανάκτησαν, λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; 9 διότι ἡδύνατο τοῦτο τὸ μύρον νὰ πωληθῇ μετὰ πολλὴν τιμῆν, καὶ νὰ δοθῇ εἰς τοὺς πτωχοὺς.

10 Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί ἐνοχλεῖτε τὴν γυναῖκα; 11 διότι ἔργον καλὸν ἔπραξεν εἰς ἐμέ. 12 Διότι ⁶ τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν· ⁷ ἐμὲ ὁμοῦ πάντοτε δὲν ἔχετε. 12 Ἐπειδὴ χύσασα αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, ἔκαμε τοῦτο διὰ τὸν ἐνταφιασμόν μου. 13 Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, θέλει λαληθῇ καὶ τοῦτο τὸ ὅποιον ἔπραξεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

14 ⁸ Τότε ὑπήγεν εἰς τῶν δώδεκα, ὁ

30 Παρ.
18: 31:
19: 5.
Ζαχ. β'.
8. Πράξ.
8: 5.
11 Δαν.
18: 2.
19: 1.
20: 1.
21: 1.
22: 1.
23: 1.
24: 1.
25: 1.
26: 1.
27: 1.
28: 1.
29: 1.
30: 1.
31: 1.
32: 1.
33: 1.
34: 1.
35: 1.
36: 1.
37: 1.
38: 1.
39: 1.
40: 1.
41: 1.
42: 1.
43: 1.
44: 1.
45: 1.
46: 1.
47: 1.
48: 1.
49: 1.
50: 1.
51: 1.
52: 1.
53: 1.
54: 1.
55: 1.
56: 1.
57: 1.
58: 1.
59: 1.
60: 1.
61: 1.
62: 1.
63: 1.
64: 1.
65: 1.
66: 1.
67: 1.
68: 1.
69: 1.
70: 1.
71: 1.
72: 1.
73: 1.
74: 1.
75: 1.
76: 1.
77: 1.
78: 1.
79: 1.
80: 1.
81: 1.
82: 1.
83: 1.
84: 1.
85: 1.
86: 1.
87: 1.
88: 1.
89: 1.
90: 1.
91: 1.
92: 1.
93: 1.
94: 1.
95: 1.
96: 1.
97: 1.
98: 1.
99: 1.
100: 1.

⁹ κεφ. ι'. ¹⁰ Ζαχ. ια'. ¹² κεφ. κς'. ³ ¹¹ Ἐξ ὧδ. ιβ'. ⁶, ¹⁸ Μάρκ. ιδ'. ¹² Λουκ. κβ'. ⁷ ¹² Μάρκ. ιδ'. ¹⁷ ἕως ²¹. ¹⁴ Λουκ. κβ'. ¹⁴ ¹⁵ Ἰωάν. ιγ'. ²¹ ¹³ Ψαλ. μα'. ⁹ ¹⁴ Λουκ. κβ'. ²¹ ¹⁵ Ἰωάν. ιγ'. ¹⁸ ¹⁴ Ψαλ. κβ'. ¹⁵ Ἡσα. νγ'. ²⁶ Δαν. θ'. ²⁶ Μάρκ. θ'. ¹² Λουκ. κβ'. ²⁵ ²⁶, ⁴⁶ Πράξ. ις'. ², ³ ²⁵ ²², ²³ Κορ. Α'. ¹ ³ ¹⁵ Ἰωάν. ις'. ¹² ¹⁶ Μάρκ. ιδ'. ²² ¹⁷ Λουκ. κβ'. ¹⁹ ¹⁷ Κορ. Α'. ¹ ²³, ²⁴ ²⁵ ¹⁸ Κορ. Α'. ¹ ¹⁶ ¹⁹ Μάρκ. ιδ'. ²³ ²⁰ Ἰδὲ Ἐξ ὧδ. κδ'. ⁸ ²¹ Δευτ. ε'. ¹¹ ²¹ Ἱερ. λα'. ³¹ ²² κεφ. κ'. ²⁸ ²¹ Ρωμ. ε'. ¹⁵ ²² Ἐβρ. θ'. ²² ²³ Μάρκ. ιδ'. ²⁵ ²⁴ Λουκ. κβ'. ¹⁸ ²⁴ Πράξ. ι'. ⁴¹

λεγόμενος ⁹ Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ¹⁵ καὶ εἶπε, ¹⁰ τί θέλετε νὰ μοὶ δώσητε, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς παραδώσει αὐτόν; Καὶ ἐκείνοι ἔδωκαν εἰς αὐτὸν τριάκοντα ἀργύρια. ¹⁶ Καὶ ἀπὸ τότε ἐξήτει εὐκαιρίαν διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

¹⁷ ¹¹ Τὴν δὲ πρῶτην τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγοντες πρὸς αὐτόν, Ποῦ θέλεις νὰ σοὶ ἐτοιμάσωμεν διὰ νὰ φάγῃς τὸ πάσχα;

¹⁸ Καὶ ἐκείνοι εἶπεν, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα, καὶ εἵπατε πρὸς αὐτόν, Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ὁ καιρὸς μου ἐπλησίασεν· ἐν τῇ οἰκίᾳ σου θέλω καμεὶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου.

¹⁹ Καὶ ἔκαμον οἱ μαθηταὶ καθὼς παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

²⁰ ¹² Ὅτε δὲ ἔγενεν ἑσπέρα, ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ τῶν δώδεκα· ²¹ καὶ ἐνῷ ἔτρωγον, εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν θέλει με παραδώσει.

²² Καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρχισαν νὰ λέγωσι πρὸς αὐτόν ἕκαστος αὐτῶν, Μήπως ἐγὼ εἰμαι, Κύριε;

²³ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ¹³ Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ πινακίῳ τὴν χεῖρα, οὗτος θέλει με παραδώσει. ²⁴ Ὁ μὲν Ὑἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, ¹⁴ καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ· ¹⁵ οὐαὶ δὲ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Ὑἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίεται· καλὸν ἦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ἂν δὲν ᾔθελε γεννηθῇ.

²⁵ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰούδας, ὅστις παρέδιδεν αὐτόν, εἶπε, Μήπως ἐγὼ εἰμαι, Ῥαββί;

Λέγει πρὸς αὐτόν, Σὺ εἶπας.

²⁶ Καὶ ¹⁶ ἐνῷ ἔτρωγον, ¹⁷ λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας, ἔκοψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς, καὶ εἶπε, Ἀβετε, φάγετε· ¹⁸ τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου. ²⁷ Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, ¹⁹ Πιετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· ²⁸ διότι τοῦτο εἶναι τὸ αἷμά μου τὸ ²¹ τῆς κατὰ θεὸν διαθήκης, ²² τὸ ὑπὲρ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἄφeson ἁμαρτιῶν. ²⁹ ²³ Σὰς λέγω δέ, ὅτι δὲν θέλω πίνει εἰς τὸ ἐξῆς ἐκ τούτου τοῦ γεννηματος τῆς ἀμπέλου, ²⁴ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν πίνω αὐτὸ νέον μεθ' ὑμῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς μου.

³⁰ Καὶ ²⁵ ἀφ' οὗ ἤμνησαν, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὅρος τῶν ἐλαιῶν.

²⁵ Μάρκ. ιδ'. ²⁶.

³¹ Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ²⁶ Πάντες ὑμεῖς ²⁷ θέλετε σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην· διότι εἶναι γεγραμμένον, ²⁸ Ὅθελω πατάξαι τὸν ποιμένα, καὶ θέλουσι διασκορπισθῇ τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς. ³² ἀφ' οὗ δὲ ἀναστῆθῶ, ²⁹ θέλω ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

³³ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς αὐτόν, Καὶ ἂν πάντες σκανδαλισθῶσιν ἐν σοὶ, ἐγὼ ποτὲ δὲν θέλω σκανδαλισθῇ.

³⁴ Εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, ³⁰ Ἀληθὺς σοὶ λέγω, ὅτι ταύτην τὴν νύκτα πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, τρίς θέλεις με ἀπαρνηθῇ.

³⁵ Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Πέτρος, Καὶ ἂν γένην χρεία νὰ ἀποθάνω μετὰ σοῦ, δὲν θέλω σε ἀπαρνηθῇ. Ὁμοίως εἶπον καὶ πάντες οἱ μαθηταί.

³⁶ ³¹ Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανί· καὶ λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς, Καθίσατε αὐτοῦ, ἕως οὗ ὑπάγω καὶ προσευχηθῶ ἐκεῖ.

³⁷ Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ ³² τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, ἤρχισε νὰ λυπῆται καὶ νὰ ἀδμονῇ. ³⁸ Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς, ³³ Περιλύπτος εἶναι ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνεῖτε μετ' ἐμοῦ.

³⁹ Καὶ ³⁴ προχωρήσας ὀλίγον, ἔπensen ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, προσευχόμενος καὶ λέγων, ³⁵ Πάτερ μου, ἐάν ᾔηται δυνατόν, ³⁶ ἅς παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· ³⁷ πλὴν οὐχὶ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σὺ.

⁴⁰ Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς, καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς κοιμωμένους, καὶ λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Οὕτω δὲν ἠδυνήθητε μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσητε μετ' ἐμοῦ; ⁴¹ ἅς ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

⁴² Πάλιν ἐκ δευτέρου ὑπῆγε καὶ προσευχήθη, λέγων, Πάτερ μου, ἐάν δὲν ᾔηται δυνατόν τοῦτο τὸ ποτήριον νὰ παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ, χωρὶς νὰ πίνω αὐτό, γεννηθῇ τὸ θέλημά σου.

⁴³ Καὶ ἔλθων εὐρίσκει αὐτοὺς πάλιν κοιμωμένους· διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν βεβαρημένοι. ⁴⁴ Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς, ὑπῆγε πάλιν καὶ προσευχήθη ἐκ τρίτου, εἰπὼν τὸν αὐτὸν λόγον.

⁴⁵ Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Κοιμᾶσθε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ, ἐπλησίασεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ Ὑἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίεται εἰς χεῖρας ἁμαρ-

²⁶ Μάρκ. ιδ'. ²⁷ Ἰωάν. ις'. ³² ²⁷ κεφ. ια'. ⁶ ²⁸ Ζαχ. ιγ'. ⁷ ²⁹ κεφ. κη'. ⁷, ¹⁰, ¹⁶ Μάρκ. ιδ'. ²⁸ ¹⁵ ⁷ ³⁰ Μάρκ. ιδ'. ³⁰ ³⁴ Ἰωάν. ιγ'. ³⁸.

³¹ Μάρκ. ιδ'. ³² ἕως ³⁵ ³⁶ Λουκ. κβ'. ³⁹ Ἰωάν. ιη'. ¹ ³² κεφ. δ'. ²¹ ³³ Ἰωάν. ιβ'. ²⁷ ³⁴ Μάρκ. ιδ'. ³⁵, ³⁶ ⁴¹ Ἐβρ. ε'. ⁷ ³⁵ Ἰωάν. ιβ'. ²⁷ ³⁶ κεφ. κ'. ²² ³⁷ Ἰωάν. ε'. ³⁰ ³⁸ ⁴¹ Φιλίπ. β'. ⁸ ³⁸ Μάρκ. ιγ'. ³³ ³⁸ ⁴⁰, ⁴⁶ ⁴¹ Ἐφεσ. ε'. ¹⁸.

τωλῶν· 46 ἐγέρθητε, ἃς ὑπάγωμεν ἰδοῦ, ἐπλησίασεν ὁ παραδίδων με.

47 Καὶ ³⁹ ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοῦ, ὁ Ἰούδας, εἰς τῶν δώδεκα, ἦλθε· καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολλὸς μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ.

48 Ὁ δὲ παραδίδων αὐτὸν ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς σημείον, λέγων, Ὅντινα φιλήσω, αὐτὸς εἶναι· πιάσατε αὐτόν. 49 Καὶ εὐθὺς πλησίασας πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπε, Χαίρε, Ῥαββί· ⁴⁰ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

50 Ὁ δὲ Ἰησοὺς εἶπε πρὸς αὐτόν, 51 Φίλε, διὰ τί ἦλθες; Τότε προσελθόντες, ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιάσαν αὐτόν.

51 Καὶ ἰδοῦ, ⁴² εἰς τῶν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἔσυρε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ κτυπήσας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀπέκοψε τὸ ὠτίον αὐτοῦ.

52 Τότε λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοὺς, Ἐπίστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· διότι ⁴³ πάντες ὅσοι πιάσωσι μάχαιραν, διὰ μαχαίρας θέλουσιν ἀπολεσθῆ· 53 ἢ νομίζεις ὅτι δὲν δύναμαι ἡδὴ νὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα μου, καὶ θέλει στήσῃ πλησίον μου ⁴⁴ περισσότερους παρὰ δώδεκα λεγεώνας ἀγγέλων; 54 πῶς λοιπὸν θέλουσι πληρωθῇ αἱ γραφαί, ⁴⁵ ὅτι οὕτω πρέπει νὰ γείνη;

55 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοὺς πρὸς τοὺς ὄχλους, Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων νὰ μὲ συλλάβητε; καθ' ἡμέραν ἐκαθήμην πλησίον ὑμῶν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ δὲν μὲ ἐπιάσατε. 56 Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγινε, ⁴⁶ διὰ νὰ πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν.

Τότε ⁴⁷ οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφήσαντες αὐτόν, ἔφυγον.

57 ⁴⁸ Οἱ δὲ πιάσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἔφεραν πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου συνήχθησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι.

58 Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτόν ἀπὸ μακρόθεν, ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ εἰσελθὼν ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, διὰ νὰ ἴδῃ τὸ τέλος.

59 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν· 60 καὶ δὲν εὑρὼν ⁴⁹ καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, δὲν εὑρὼν. Ὑστερον δὲ προσελθόντες ⁵⁰ δύο ψευδομάρτυρες, 61 εἶπον, Οὗτος εἶπε, ⁵¹ Δύναμαι νὰ

χαλάσω τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν νὰ οἰκοδομήσω αὐτόν.

62 Καὶ ⁵² σηκωθείς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπε πρὸς αὐτόν, Δὲν ἀποκρίνῃσαι; τί μαρτυροῦσιν οὗτοι κατὰ σοῦ; 63 ⁵³ Ὁ δὲ Ἰησοὺς εἰσιώπα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπε πρὸς αὐτόν, ⁵⁴ Σὲ ὀρκίζω εἰς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, νὰ εἰπῇς πρὸς ἡμᾶς, ἂν σὺ ἦσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

64 Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοὺς, Σὺ εἰπᾶς· πλὴν σὰς λέγω, ⁵⁵ Εἰς τὸ ἐξῆς θελετε ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ⁵⁶ καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.

65 ⁵⁷ Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέσχισε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων, Ὅτι βλασφημῇσε· τί χρεῖαν ἔχομεν πλέον μαρτύρων; ἰδοῦ, τώρα ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ· 66 τί σὰς φαίνεται;

Καὶ ἐκείνοι ἀποκριθέντες εἶπον, ⁵⁸ Εν-οχος θανάτου εἶναι.

67 ⁵⁹ Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγρόνθισαν αὐτόν· ⁶⁰ ἄλλοι δὲ ἔρράπισαν, 68 λέγοντες, ⁶¹ Προφίτευσον εἰς ἡμᾶς, Χριστέ, τίς εἶσαι ὅστις σὲ ἐκτύπησεν;

69 ⁶² Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῃ· καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτὸν μία δοῦλη, λέγουσα, Καὶ σὺ ἦσο μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. 70 Ὁ δὲ ἠρνήθη ἔμπροσθεν πάντων, λέγων, Δὲν ἐξέγνων τί λέγεις. 71 Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτόν ἄλλη, καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἐκεῖ, Καὶ οὗτος ἦτο μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. 72 Καὶ πάλιν ἠρνήθη μεθ' ὅρκου, Ὅτι δὲν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπον. 73 Μετ' ὀλίγον δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες, εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον, Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶσαι· διότι ⁶³ ἡ λαλία σου σὲ κάρνει φανερόν. 74 ⁶⁴ Τότε ἤρχισε νὰ καταναθεματίζῃ καὶ νὰ ὀμνύῃ, Ὅτι δὲν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εὐθὺς ἐφώναξεν ὁ ἀλέκτωρ. 75 Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον τοῦ Ἰησοῦ, εἶχεν εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, Ὅτι ⁶⁵ πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, τρίς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῆ. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλανε πικρῶς.

[ΚΕΦ. κζ'.] ὍΤΕ δὲ ἔγινε πρῶτῃ, ¹ συνεβουλευθῆσαν πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. 2 Καὶ δέσαντες αὐτόν, ἔφεραν ² καὶ παρέδωκαν αὐτὸν εἰς τὸν Πόντιον Πιλάτον τὸν ἡγεμόνα.

κγ'. 38. ¹ Ψαλ. β'. 2. Μάρκ. ιε'. 1. Λουκ. κβ'. 66: κγ'. 1. Ἰωάν. ιη'. 28. ² κεφ. κ'. 19. Πράξ. γ'. 13.

⁵² Μάρκ. ιδ'. 60.

⁵³ Ἡσα. νγ'. 7.

⁵⁴ κεφ. κζ'. 12, 14.

⁵⁵ Δευτ. ε'. 1.

⁵⁶ Σαμ. Α'. ιδ'. 24.

⁵⁷ Δαν. ζ'. 13.

⁵⁸ κεφ. ιε'. 27:

⁵⁹ κδ'. 30: κε'. 31.

⁶⁰ Λουκ. κα'. 27.

⁶¹ Ἰωάν. α'. 52.

⁶² Ῥωμ. ιδ'. 10.

⁶³ Θεσ. Α'. δ'. 16.

⁶⁴ Ἀποκ. α'. 7.

⁶⁵ Ψαλ. ρι'. 1.

⁶⁶ Πράξ. ζ'. 55.

⁶⁷ Βασ. β'. ιθ'. 37:

⁶⁸ ιθ'. 1.

⁶⁹ Δευτ. κδ'. 16.

⁷⁰ Ἰωάν. ιθ'. 7.

⁷¹ Ἡσα. ν'. 6:

⁷² νγ'. 3.

⁷³ κεφ. κζ'. 30.

⁷⁴ Λουκ. κβ'. 63.

⁷⁵ Ἰωάν. ιθ'. 3.

⁷⁶ Μάρκ. ιδ'. 65.

⁷⁷ Λουκ. κβ'. 64.

⁷⁸ Μάρκ. ιδ'. 66.

⁷⁹ Λουκ. κβ'. 55.

⁸⁰ Ἰωάν. ιη'. 16.

⁸¹ 17, 25.

⁸² Λουκ. κβ'. 59.

⁸³ Μάρκ. ιδ'. 71.

⁸⁴ εἰχ. 34.

⁸⁵ Μάρκ. ιδ'. 30.

⁸⁶ Λουκ. κβ'. 61.

⁸⁷ Ἰωάν. 62.

⁸⁸ Λουκ. κβ'. 66:

⁸⁹ Πράξ. γ'. 13.

³ κεφ. κς'.
14, 15.

3 Τότε ³ ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδόσας αὐτὸν, ὅτι κατεδικάσθη, μεταμεληθεὶς ἐπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια εἰς τοὺς πρεσβυτέρους, 4 λέγων, Ἡμαρτὸν παρὰδοσας αἷμα αἰθῶν. Οἱ δὲ εἶπον, Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄφει. 5 Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ, ⁴ ἀνεχώρησε· καὶ ἀπελθὼν ἐκρέμασθη.

⁴ Σαμ. β'.
ις'. 23.
Πράξ. α'.
18.

6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον, Δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ βιάωμεν αὐτὰ εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον· διότι εἶναι τιμὴ αἵματος. 7 Καὶ συμβουλευθέντες ἡγόρασαν μὲ αὐτὰ τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμῆως, διὰ τὰ ἐνταφιάζονται ἐκεῖ οἱ ξένοι. 8 Διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ⁵ Ἀγρὸς αἵματος, ἕως τῆς σήμερον. 9 Τότε ἐπληρώθη τὸ ρῆθὲν ἐν Ἱερουσολαίμ τοῦ προφήτου, λέγοντος, ⁶ "Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ ἐκτιμηθέντος, τὸν οὗσιον ἐξετίμησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, 10 καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμῆως, καθὼς μοι παρήγγειλεν ὁ Κύριος."

⁵ Πράξ. α'.
19.

⁶ Ζαχ. ια'.
12, 13.

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ⁷ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 12 Καὶ εἰπὼν, Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, ⁸ Σὺ λέγεις.

⁷ Μάρκ.
ιε'. 2.
Λουκ. κγ'.
3.
⁸ Ἰωάν.
ιθ'. 33.
⁹ Ἰωάν.
ιθ'. 37.
Τιμ. Α'.
5'. 13.
¹⁰ κεφ. κς'.
63.
¹¹ Ἰωάν.
ιθ'. 9.
¹² κεφ.
κς'. 62.
¹³ Ἰωάν. ιθ'.
10.
¹⁴ Μάρκ.
ιε'. 6.
Λουκ. κγ'.
17.
¹⁵ Ἰωάν.
ιθ'. 39.

12 Καὶ ἐνῷ ἐκατηγορεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ⁹ οὐδὲν ἀπεκρίθη. 13 Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλάτος, ¹⁰ Δὲν ἀκούεις πόσα σοὺ καταμαρτυροῦσι; 14 Καὶ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν οὐδὲ πρὸς ἓνα λόγον· ὥστε ὁ ἡγεμὼν θαυμάζει πολὺ.

15 ¹¹ Κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἐσυνείηκεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἀπολύῃ εἰς τὸν ὄχλον ἓνα δέσμιον, ὅντινα ἤθελον. 16 Καὶ εἶχον τότε δέσμιον περιβόητον, λεγόμενον Βαραββᾶν. 17 Ἐνῷ λοιπὸν ἦσαν συνηγμένοι, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τίνα θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω; τὸν Βαραββᾶν, ἢ τὸν Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστὸν; 18 Ἐπειδὴ ᾔξενεν ὅτι διὰ φθόνου παρέδωκαν αὐτὸν.

19 Ἐνῷ δὲ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα, Ἀπεχε τοῦ δικαίου ἐκείνου· διότι πολλὰ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.

20 ¹² Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους νὰ ζητήσωσι τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν νὰ ἀπολέσωσι. 21 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἡγεμὼν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο νὰ σᾶς ἀπολύσω; Οἱ δὲ εἶπον, Τὸν Βαραββᾶν.

22 Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τί λοιπὸν νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν;

Λέγουσι πρὸς αὐτὸν πάντες, Σταυρωθήτω.

23 Ὁ δὲ ἡγεμὼν εἶπε, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν; Οἱ δὲ περισσώτερον ἔκραζον, λέγοντες, Σταυρωθήτω.

24 Καὶ ἰδὼν ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, ¹³ λαβὼν ὕδωρ, ἐνίψε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου, λέγων, Ἀθῶος εἶμαι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε.

25 Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε, ¹⁴ Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἂς ᾔηται ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

26 Τότε ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν Βαραββᾶν· ¹⁵ τὸν δὲ Ἰησοῦν μαστιγώσας, παρέδωκε διὰ νὰ σταυρωθῇ.

27 ¹⁶ Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήθροισαν ἐπ' αὐτὸν ὄλον τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν. 28 Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, ¹⁷ ἐνέδυσαν αὐτὸν χλαμύδα κοκκίνην. 29 Καὶ ¹⁸ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον εἰς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ· καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιζον αὐτὸν, λέγοντες, Χαίρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 30 Καὶ ¹⁹ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 31 Καὶ ἄφου ἐνέπαιξαν αὐτὸν, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· ²⁰ καὶ ἔφεραν αὐτὸν διὰ νὰ σταυρώσωσιν.

32 ²¹ Ἐνῷ δὲ ἐξήρχοντο, ²² εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνομαζόμενον Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν διὰ νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

33 Καὶ ²³ ὅτε ἦλθον εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅστις λέγεται Κρανίου τόπος,

34 ²⁴ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν νὰ πῇ ὄξος μεμιγμένον μετὰ χολῆς· καὶ γευθεὶς δὲν ἤθελε νὰ πῇ.

35 ²⁵ Ἀφοῦ δὲ ἐσταύρωσαν αὐτόν, διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ρῆθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου, ²⁶ "Διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτιά μου εἰς ἐαυτοὺς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον."

36 Καὶ καθήμενοι, ²⁷ ἐφύλαττον αὐτὸν ἐκεῖ. 37 Καὶ ²⁸ ἔθεσαν ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν αὐτοῦ γεγραμμένην,

ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

38 Τότε ²⁹ ἐσταυρώθησαν μετ' αὐτοῦ Λουκ. κγ'. 38. Ἰωάν. ιθ'. 19. Μάρκ. ιε'. 27. Λουκ. κγ'. 32, 33. Ἰωάν. ιθ'. 18.

¹⁸ Δευτ. κα'. 6.

¹⁴ Δευτ. ιθ'. 10.

Ἰησ. β'. 19. Σαμ. β'. α'. 16.

Βασ. Α'. β'. 32.

Πράξ. ε'. 28.

¹⁵ Ἡσα. νγ'. 5.

Μάρκ. ιε'. 15. Λουκ. κγ'. 16,

24, 25.

Ἰωάν. ιθ'. 1, 16.

¹⁶ Μάρκ. ιε'. 16.

Ἰωάν. ιθ'. 2.

¹⁷ Λουκ. κγ'. 11.

¹⁸ Ψαλ. ξθ'. 19.

Ἡσα. νγ'. 3.

¹⁹ Ἡσα. ν'. 6.

κεφ. κς'. 67.

²⁰ Ἡσα. νγ'. 7.

²¹ Ἀριθ. ιε'. 35.

Βασ. Α'. κα'. 13.

Πράξ. ζ'. 58. Ἐβρ. ιγ'. 12.

²² Μάρκ. ιε'. 21.

Λουκ. κγ'. 26.

²³ Μάρκ. ιε'. 22.

Λουκ. κγ'. 33. Ἰωάν. ιθ'. 17.

²⁴ Ψαλ. ξθ'. 21.

²⁵ Ἰδὲ καὶ σίχ. 48.

²⁶ Μάρκ. ιε'. 24.

Λουκ. κγ'. 34. Ἰωάν. ιθ'. 24.

²⁷ Ψαλ. κβ'. 18.

²⁸ σίχ. 54.

²⁹ Μάρκ. ιε'. 26.

Ἡσα. νγ'. 12.

Ἰωάν. ιθ'. 18.

δύο λησται, εἰς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν.

³⁰ Ψαλ. κβ'. 7: ρθ'. 25. Μάρκ. ιε'. 29. Λουκ. κγ'. 35. ³¹ κεφ. κς'. 61. 'Ιωάν. β'. 19. ³² κεφ. κς'. 63. ³³ Ψαλ. κβ'. 8.

39 ³⁰ Οἱ δὲ διαβαίνοντες ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινούντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, 40 καὶ λέγοντες, ³¹ Ὁ χαλὼν τὸν ναὸν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτὸν· ³² ἂν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, κατὰβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 41 Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον, 42 Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν δύναται νὰ σώσῃ· ἂν ἦναι βασιλεὺς τῶν Ἰσραὴλ, ἄς καταβῇ τώρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ θέλομεν πιστεύσει εἰς αὐτόν· 43 ³³ πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν· ἄς σώσῃ τώρα αὐτόν, ἐὰν θέλῃ αὐτόν· ἐπεὶ δὲ εἶπεν, Ὅτι Θεοῦ Υἱὸς εἰμαι.

³⁴ Μάρκ. ιε'. 32. Λουκ. κγ'. 39.

44 ³⁴ Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ οἱ λησται οἱ συσταυρωθέντες μετ' αὐτοῦ, ὠνείδιζον εἰς αὐτόν.

³⁵ 45 ³⁵ Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἔγεινεν ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης. 46 Περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ³⁶ ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, Ὑἱ, Ἥλι, λαμὰ σφαχθανί· τούτῃστι, ³⁷ Ὁ θεέ μου, Θεέ μου, διὰ τί με ἔγκατέλιπες;

³⁷ 47 Καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ ἐστῶτων, ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ὅτι τὸν Ἥλιαν φωνάζει οὗτος. 48 Καὶ εὐθὺς ἔδραμαν εἰς ἐξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον, καὶ ³⁸ γεμίσας ὄξους, καὶ περιθέσας εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτόν. 49 Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, Ἄφες, ἃς ἴδωμεν ἂν ἔρχηται ὁ Ἥλιος νὰ σώσῃ αὐτόν.

³⁹ 50 ³⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν κράζας μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.

⁴⁰ 51 Καὶ ἰδοὺ, ⁴⁰ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσεισθή, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν· 52 καὶ τὰ μνημεῖα ἠνοίχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἀνέστησαν· 53 καὶ ἐξεληθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς πολλούς.

⁴¹ 54 ⁴¹ Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ φυλάττοντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦτο οὗτος.

⁴² 55 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαί, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· ⁴² αἵτινες ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὑπηρετοῦσαι αὐτόν· 56 ⁴³ μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο Μαρία ἡ Μαγδαληνῇ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴφ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

⁴⁴ 57 ⁴⁴ Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τὸ ὄνομα Ἰωσήφ, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν εἰς τὸν Ἰησοῦν. 58 Οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον, ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος προσέταξε νὰ ἀποδοθῇ τὸ σῶμα.

59 Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ, ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδόνα καθαράν, 60 καὶ ⁴⁵ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ νέφ αὐτοῦ μνημείῳ, τὸ ὁποῖον ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ προσκυλίας λίθον μέγαν εἰς τὴν θύραν τοῦ μνημείου, ἀνεχώρησεν.

⁴⁶ 61 Ἦτο δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνῇ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

62 Καὶ τῇ ἐπαύριον, ἥτις εἶναι μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τὸν Πιλάτον, 63 λέγοντες, Κύριε, ἐνεθυμήθημεν, ὅτι ἐκείνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, ⁴⁶ Μετὰ τρεῖς ἡμέρας θέλω ἀναστῆθαι· 64 Πρόσταξον λοιπὸν νὰ ἀσφαλισθῇ ὁ τάφος ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλθόντες διὰ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτόν, καὶ εἰπωσι πρὸς τὸν λαόν, Ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ θέλει εἰσθαι ἡ ἐσχάτη πλάνη χειροτέρα τῆς πρώτης.

⁴⁷ 65 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Ἐχετε φύλακας· ὑπάγετε, ἀσφαλιστε καθὼς ἐξέευντε. 66 Οἱ δὲ ὑπήκου, καὶ ἡσφάλισαν τὸν τάφον, ⁴⁷ σφραγίσαντες τὸν λίθον, καὶ ἐπιστήσαντες τοὺς φύλακας.

ΚΕΦ. κη'.

¹ 1 ¹ ΑΦΟΥ δὲ ἐπέρασε τὸ σάββατον, ¹ περὶ τὰ χαράγματα τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνῇ, καὶ ² ἡ ἄλλη Μαρία, διὰ νὰ θεωρήσωσι τὸν τάφον.

² 2 Καὶ ἰδοὺ, ἔγεινε σεισμός μέγας· διότι ³ ἄγγελος Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, ἦλθε καὶ ἀπέκλυσε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. 3 ⁴ Ἦτο δὲ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ἀστραπῇ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών. 4 Καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐταράχθησαν οἱ φύλακες, καὶ ἔγειναν ὡς νεκροί.

⁵ 5 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς τὰς γυναῖκας, Μὴ φοβείσθε σεῖς· διότι ἐξέφυγον, ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε· 6 δὲν εἶναι ἐδῶ· διότι ἀνέστη, ⁶ καθὼς εἶπεν· ἔλθετε, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος· 7 καὶ ὑπάγετε ταχέως, καὶ εἰπατε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτι ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ ἰδοὺ, ⁶ ὑπάγει πρότερον

⁴⁴ Μάρκ. ιε'. 42. Λουκ. κγ'. 50. Ἰωάν. ιθ'. 38.

⁴⁵ Ἦσα. νη'. 9.

⁴⁶ κεφ. ις'. 21: ις'.

23: κ'.

19: κς'. 61. Μάρκ. 7'. 31: ι'.

34. Λουκ. θ'. 22:

ιη'. 33: κδ'. 6, 7.

Ἰωάν. β'. 19.

⁴⁷ Δαν. ε'. 17.

¹ Μάρκ. ις'. 1.

Λουκ. κδ'. 1. Ἰωάν. κ'. 1.

² κεφ. κς'. 56.

³ Μάρκ. ις'. 5.

Λουκ. κδ'. 4. Ἰωάν. κ'. 12.

⁴ Δαν. ι'. 6.

⁵ κεφ. ιβ'. 40: ις'.

21: ις'.

23: κ'.

19. ⁶ κεφ. κς'. 32. Μάρκ. ις'. 7.

³ κεφ. κς'.
14, 15.

3 Τότε ³ ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδόσας αὐτὸν, ὅτι κατεδικάσθη, μεταμεληθεὶς ἐπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια εἰς τοὺς πρεσβυτέρους, 4 λέγων, Ἥμαρτον παραδόσας αἷμα ἁθῶν. Οἱ δὲ εἶπον, Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὤφει. 5 Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ, ⁴ ἀνεχώρησε καὶ ἀπελθὼν ἐκρέμασθῃ.

⁴ Σαμ. β'.
ις'. 23.
Πράξ. α'.
18.

6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον, Δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ βάλωμεν αὐτὰ εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον· διότι εἶναι τιμὴ αἵματος. 7 Καὶ συμβουλευθέντες ἡγόρασαν μὲ αὐτὰ τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, διὰ νὰ ἐνταφιάζωνται ἐκεῖ οἱ ξένοι. 8 Διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ⁵ Ἀγρὸς αἵματος, ὥς τὴν σήμερον. 9 Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥῆθρὸν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, ⁶ "Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ ἐκτιμηθέντος, τὸν ὅποιον ἐξέτιμυσαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, 10 καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὼς μοι παρήγγειλεν ὁ Κύριος.

⁵ Πράξ. α'.
19.

⁶ Ζαχ. ια'.
12, 13.

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, ⁸ Σὺ λέγεις.

⁷ Μάρκ.
ιε'. 2.
Λουκ. κγ'.
3.
Ἰωάν.
ιη'. 33.
8 Ἰωάν.
ιη'. 37.
Τιμ. Α'.
ς'. 13.
9 κεφ. κς'.
63.
Ἰωάν.
ιθ'. 9.
10 κεφ.
κς'. 62.
Ἰωάν. ιθ'.
10.
11 Μάρκ.
ιε'. 6.
Λουκ. κγ'.
17.
Ἰωάν.
ιη'. 39.

12 Καὶ ἐνῷ ἐκατηγορεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ⁹ οὐδὲν ἀπεκρίθη. 13 Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλάτος, ¹⁰ Δὲν ἀκούεις πόσα σοὺ καταμαρτυροῦσι; 14 Καὶ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν οὐδὲ πρὸς ἓνα λόγον· ὥστε ὁ ἡγεμὼν θαυμάζει πολὺ.

15 Κατὰ δὲ τὴν ἐορτὴν ἐσυνεβίβεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἀπολύῃ εἰς τὸν ὄχλον ἓνα δέσμιον, ὅντινα ἤθελον. 16 Καὶ εἶχον τότε δέσμιον περιβόητον, λεγόμενον Βαραββᾶν. 17 Ἐνῷ λοιπὸν ἦσαν συνηγμένοι, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τίνα θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω; τὸν Βαραββᾶν, ἢ τὸν Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; 18 Ἐπειδὴ ἤξευρεν ὅτι διὰ φθόνου παρέδωκαν αὐτόν.

19 Ἐνῷ δὲ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγοντος, Ἄπεχε τοῦ δικαίου ἐκείνου· διότι πολλὰ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄνυρ δι' αὐτόν.

20 ¹² Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους νὰ ζητήσωσι τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν νὰ ἀπολέσωσι. 21 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἡγεμὼν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο νὰ σᾶς ἀπολύσω; Οἱ δὲ εἶπον, Τὸν Βαραββᾶν.

22 Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τί λοιπὸν νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν;

Λέγουσι πρὸς αὐτὸν πάντες, Σταυρωθήτω.

23 Ὁ δὲ ἡγεμὼν εἶπε, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν; Οἱ δὲ περισσότερον ἔκραζον, λέγοντες, Σταυρωθήτω.

24 Καὶ ἰδὼν ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, ¹³ λαβὼν ὕδωρ, ἔνιψε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου, λέγων, Ἀθῶος εἶμαι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὤψεσθε.

25 Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε, ¹⁴ Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἂς ᾔηαι ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

26 Τότε ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν Βαραββᾶν· ¹⁵ τὸν δὲ Ἰησοῦν μαστιγώσας, παρέδωκε διὰ νὰ σταυρωθῇ.

27 ¹⁶ Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήθροισαν ἐπ' αὐτὸν τὸν τᾶγμα τῶν στρατιωτῶν. 28 Καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν, ¹⁷ ἐνέδυσαν αὐτὸν χλαμύδα κοκκίνην. 29 Καὶ ¹⁸ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἁκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον εἰς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ· καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιζον αὐτόν, λέγοντες, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 30 Καὶ ¹⁹ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτόν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔνυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 31 Καὶ ἀφοῦ ἐνέπαιζαν αὐτόν, ἐξέδυσαν αὐτόν τὴν χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· ²⁰ καὶ ἔφεραν αὐτόν διὰ νὰ σταυρώσωσιν.

32 ²¹ Ἐνῷ δὲ ἐξήρχοντο, ²² εἶδρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνομαζόμενον Σίμωνα· τούτον ἠγγάρευσαν διὰ νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

33 Καὶ ²³ ὅτε ἦλθον εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅστις λέγεται Κρανίου τόπος,

34 ²⁴ ἔδωκαν εἰς αὐτόν νὰ πῇ ὄξος μεμιγμένον μετὰ χολῆς· καὶ γευθεὶς δὲν ἤθελε νὰ πῇ.

35 ²⁵ Αφοῦ δὲ ἐσταύρωσαν αὐτόν, διμερίσθησαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥῆθρὸν ὑπὸ τοῦ προφήτου, ²⁶ "Διμερίσθησαν τὰ ἱμάτια μου εἰς ἐαυτούς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον."

36 Καὶ καθήμενοι, ²⁷ ἐφύλαττον αὐτὸν ἐκεῖ. 37 Καὶ ²⁸ ἔθεσαν ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν αὐτοῦ γεγραμμένην,

ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

38 Τότε ²⁹ ἐσταυρώθησαν μετ' αὐτοῦ Λουκ. κγ'. 38. Ἰωάν. ιθ'. 19. ²⁹ Ἡσα. νγ'. 12. Μάρκ. ιε'. 27. Λουκ. κγ'. 32, 33. Ἰωάν. ιθ'. 18.

¹³ Δευτ. κα'. 6.

¹⁴ Δευτ. ιθ'. 10.

Ἰησ. β'.
19. Σαμ. β'. α'. 16.

Βατ. Α'. β'. 32.

Πράξ. ε'. 28.

¹⁵ Ἡσα. νγ'. 5.

Μάρκ. ιε'.
15. Λουκ. κγ'. 16.

24, 25.
Ἰωάν. ιθ'. 1, 16.

¹⁶ Μάρκ. ιε'. 16.

Ἰωάν. ιθ'. 2.

¹⁷ Λουκ. κγ'. 11.

¹⁸ Ψαλ. ξθ'. 19.

Ἡσα. νγ'. 3.

¹⁹ Ἡσα. νγ'. 6.

κεφ. κς'. 67.

²⁰ Ἡσα. νγ'. 7.

²¹ Ἀριθ. ιε'. 35.

Βασ. Α'. κα'. 13.

Πράξ. ζ'. 58.

Ἐβρ. ιγ'. 12.

²² Μάρκ. ιε'. 21.

Λουκ. κγ'. 26.

²³ Μάρκ. ιε'. 22.

Λουκ. κγ'. 33.

Ἰωάν. ιθ'. 17.

²⁴ Ψαλ. ξθ'. 21.

²⁵ Ἰδὲ καὶ σίχ. 48.

²⁶ Μάρκ. ιε'. 24.

Λουκ. κγ'. 34.

Ἰωάν. ιθ'. 24.

Ψαλ. κβ'. 18.

²⁷ σίχ. 54.

²⁸ Μάρκ. ιε'. 26.

²⁹ Ἡσα. νγ'. 12.

Ἰωάν. ιθ'. 18.

¹² Μάρκ. ιε'. 11.
Λουκ. κγ'. 18.
Ἰωάν. ιθ'. 40.
Πράξ. γ'. 14.

δύο λησται, εἰς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν.

39 ³⁰ Οἱ δὲ διαβαίνοντες ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινούντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, 40 καὶ λέγοντες, ³¹ Ὁ χαλὼν τὸν ναὸν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτὸν· ³² ἂν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, κατὰβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 41 Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον, 42 Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν δύναται νὰ σώσῃ· ἂν ἦναι βασιλεὺς τῶν Ἰσραὴλ, ἄς καταβῇ τώρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ θέλωμεν πιστεύσει εἰς αὐτόν· 43 ³³ πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν· ἄς σώσῃ τώρα αὐτόν, ἂν θέλῃ αὐτόν· ἐπειδὴ εἶπεν, Ὅτι Θεοῦ Υἱὸς εἰμαι.

44 ³⁴ Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ οἱ λησται οἱ συσταυρωθέντες μετ' αὐτοῦ, ὠνείδιζον εἰς αὐτόν.

45 ³⁵ Ἀπὸ δὲ ἔκτης ὥρας σκότος ἔγινεν ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. 46 Περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ³⁶ ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, Ὑἱὲ, ἡλὶ, λαμὰ σαβχαθαί;· τούτῃστι, ³⁷ Ὁ Θεέ μου, Θεέ μου, διὰ τί με ἔγκατέλιπες;

47 Καὶ τινὲς τῶν ἐκεί ἐστῶτων, ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ὅτι τὸν Ἥλιαν φωνάζει οὗτος. 48 Καὶ εὐθὺς ἔδραμεν εἰς ἐξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπύγγον, καὶ ³⁸ γεμίσας ὄξους, καὶ περιθέσας εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτόν. 49 Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, Ἄφες, ἂς ἴδωμεν ἂν ἔρχηται ὁ Ἥλιος νὰ σώσῃ αὐτόν.

50 ³⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν κράζας μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.

51 Καὶ ἰδοὺ, ⁴⁰ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν· 52 καὶ τὰ μνημεῖα ἠνοιχθῆσαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἀγίων ἀνέστησαν· 53 καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς πολλούς.

54 ⁴¹ Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ φυλάττοντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦτο οὗτος.

55 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαί, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· ⁴² αἰτίνας ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὑπηρετοῦσαι αὐτόν· 56 ⁴³ μετὰ τῶν ὁποίων ἦτο Μαρία ἡ Μαγδαληνῇ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

57 ⁴⁴ Ὅτε δὲ ἔγινεν ἑσπέρα, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τὸ ὄνομα Ἰωσήφ, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν εἰς τὸν Ἰησοῦν. 58 Οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον, ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος προσέταξε νὰ ἀποδοθῇ τὸ σῶμα.

59 Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ, ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδόνα καθαρὰν, 60 καὶ ⁴⁵ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν τῷ νέφῳ αὐτοῦ μνημείῳ, τὸ ὁποῖον ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν εἰς τὴν θύραν τοῦ μνημείου, ἀνεχώρησεν.

61 Ἦτο δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνῇ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

62 Καὶ τῇ ἐπαύριον, ἥτις εἶναι μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τὸν Πιλάτον, 63 λέγοντες, Κύριε, ἐνεθυμήθημεν, ὅτι ἐκείνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, ⁴⁶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας θελὼν ἀναστῆθαι· 64 Πρόσταξον λοιπὸν νὰ ἀσφαλισθῇ ὁ τάφος ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλθόντες διὰ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτόν, καὶ εἰπωσιν πρὸς τὸν λαόν, Ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ θέλει εἶσθαι ἡ ἐσχάτη πλάνη χειροτέρα τῆς πρώτης.

65 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Ἐχετε φύλακας· ὑπάγετε, ἀσφαλίσατε καθὼς ἐξέυρετε. 66 Οἱ δὲ ὑπήκου, καὶ ἡσφάλισαν τὸν τάφον, ⁴⁷ σφραγίσαντες τὸν λίθον, καὶ ἐπιστήσαντες τοὺς φύλακας.

ΚΕΦ. κη'.

1 ¹ ΦΟΥ δὲ ἐπέρασε τὸ σάββατον, περὶ τὰ χαράγματα τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνῇ, καὶ ² ἡ ἄλλη Μαρία, διὰ νὰ θεωρήσωσι τὸν τάφον.

2 Καὶ ἰδοὺ, ἔγινε σεισμός μέγας· διότι ³ ἄγγελος Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, ἦλθε καὶ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. 3 ⁴ Ἦτο δὲ ἡ ἡμέρα αὐτοῦ ὥς ἀστραπῇ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιὼν. 4 Καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐταράχθησαν οἱ φύλακες, καὶ ἔγιναν ὡς νεκροί.

5 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς τὰς γυναῖκας, Μὴ φοβείσθε σεῖς· διότι ἐξέφυρον, ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε· 6 δὲν εἶναι ἐδῶ· διότι ἀνέστη, ⁵ καθὼς εἶπεν· ἔλθετε, ἴδετε τὸν τόπον οὗ ποῦ ἔκειτο ὁ Κύριος· 7 καὶ ὑπάγετε ταχέως, καὶ εἰπατε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτι ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ ἰδοὺ, ⁶ ὑπάγει πρότερον

⁴⁴ Μάρκ. ιε'. 42. Λουκ. κγ'. 50. Ἰωάν. ιθ'. 38.

⁴⁵ Ἦσα. νγ'. 9.

⁴⁶ κεφ. ιε'.

21: ιε'.

23: κ'.

19: κς'.

61. Μάρκ.

ἡ'. 31: ι'.

34. Λουκ.

θ'. 22:

ιη'. 33:

κδ'. 6, 7.

Ἰωάν. β'. 19.

⁴⁷ Δαν. ε'.

17.

1 Μάρκ.

ις'. 1.

Λουκ. κδ'.

1. Ἰωάν.

κ'. 1.

² κεφ. κς'.

56.

³ Μάρκ.

ις'. 5.

Λουκ. κδ'.

4. Ἰωάν.

κ'. 12.

⁴ Δαν. ι'.

6.

⁵ κεφ. ιβ'.

40: ις'.

21: ις'.

23: κ'.

19.

⁶ κεφ. κς'.

32. Μάρκ.

ις'. 7.

³⁰ Ψαλ.

κβ'. 7:

ρθ'. 25.

Μάρκ. ιε'.

29. Λουκ.

κγ'. 35.

³¹ κεφ.

κς'. 61.

Ἰωάν. β'.

19.

³² κεφ.

κς'. 63.

³³ Ψαλ.

κβ'. 8.

³⁴ Μάρκ.

ιε'. 32.

Λουκ. κγ'.

39.

³⁵ Ἀμώς

ἡ'. 9.

Μάρκ. ιε'.

33. Λουκ.

κγ'. 44.

³⁶ Ἐβρ. ε'.

7.

³⁷ Ψαλ.

κβ'. 1.

³⁸ Ψαλ.

ξθ'. 21.

Μάρκ. ιε'.

36. Λουκ.

κγ'. 36.

Ἰωάν. ιθ'.

29.

³⁹ Μάρκ.

ιε'. 37.

Λουκ. κγ'.

46.

⁴⁰ Ἐξῶδ.

κς'. 31.

Χρον. β'.

γ'. 14.

Μάρκ. ιε'.

38. Λουκ.

κγ'. 45.

⁴¹ σίχ. 36.

Μάρκ. ιε'.

39. Λουκ.

κγ'. 47.

ἰμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν· ἰδοὺ, σὰς εἶπον.

8 Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχέως ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

9 Ἐνῶ δὲ ἤρχοντο νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἰδοὺ, ⁷ ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐτὰς, λέγων, Χαίρετε. Καὶ ἐκεῖναι προσελθοῦσαι, ἐπίασαν τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτόν.

10 Τότε λέγει πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ⁸ ἀπαγγείλατε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς μου, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ ἐκεῖ θέλουσι μεῖ ἰδεῖ.

11 Ἐνῶ δὲ αὐταὶ ἀπῆρχοντο, ἰδοὺ, τινὲς τῶν φυλάκων, ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς πάντα τὰ γενόμενα. 12 Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ συμβουλευθέντες, ἔδωκαν εἰς τοὺς στρατιώτας ἀργύρια ἱκανὰ, 13 λέγοντες, Εἴπατε, Ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλθόντες διὰ νυκτὸς ἔκλεψαν αὐτόν, ἐνῶ ἡμεῖς ἐκοιμώμεθα· 14 καὶ ἔαν ἀκουσθῇ τοῦτο

ἐνώπιον τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς θέλομεν πείσει αὐτόν, καὶ ἐσὼς θέλομεν κάμει ἀμερίμους. 15 Ἐκεῖνοι δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια, ἔπραξαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον.

16 Οἱ δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ ὑπῆγον εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος, ⁹ ὅπου παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. 17 Καὶ ἰδόντες αὐτόν, προσεκύνησαν αὐτόν· τινὲς δὲ ἐδίστασαν.

18 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, λέγων, ¹⁰ Ἐδόθη εἰς ἐμὲ πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. 19 ¹¹ Πορευθέντες λοιπὸν ¹² μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, 20 ¹³ διδάσκοντες αὐτοὺς νὰ φυλάττωσι πάντα ὅσα παρήγγειλα εἰς ἐσᾶς· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ εἶμαι μεθ' ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἵωνος. Ἀμήν.

Ἀποκ. ιζ'. 14. ¹¹ Μάρκ. ις'. 15. ¹² Ἥσα. νβ'. 10. Λουκ. κδ'. 47. Πράξ. β'. 38, 39. Ῥωμ. ι'. 18. Κολ. α'. 23. ¹³ Πράξ. β'. 42.

⁹ κεφ. κς'. 32. εἰχ. 7. ¹⁰ Δαν. ζ'. 13, 14. κεφ. ια'. 27: ις'. 28. Λουκ. α'. 32: ι'. 22. Ἰωάν. γ'. 35: ε'. 22: ιγ'. 3: ις'. 2. Πράξ. β'. 36. Ῥωμ. ιδ'. 9. Κορ. Α'. ιε'. 27. Ἐφεσ. α'. 10, 21. Φιλίπ. β'. 9, 10. Ἐβρ. α'. 2: β'. 8. Πέτρ. Α'. γ'. 22.

⁷ Μάρκ. ις'. 9. Ἰωάν. κ'. 14.

⁸ Ἰωάν. κ'. 17. Ῥωμ. η'. 29. Ἐβρ. β'. 11.

[[1]]. All men (all individuals) are sinners and fall short of God's perfect standard

Romans 3: 23 states that

For all have sinned, and come short of the glory of God;

[[2]]. Sin - which is imperfection in our lives - denies us eternal life with God. But God sent his son Jesus Christ as a gift to give us freely Eternal Life by believing on Jesus Christ, and on what He did for us.

Romans 6: 23 states

For the wages of sin is death; but the gift of God is eternal life through Jesus Christ our Lord.

[[3]]. You can be saved, and you are saved by Faith in Jesus Christ. You cannot be saved by your good works, because they are not "good enough". The work of Humans cannot meet the standard of God's Holiness by effort. God's good work of sending Jesus Christ to save us, and our response *of believing - of having faith* - in Jesus Christ, that is what saves each of us. When the New Testament informs us that Jesus Christ came to Earth for the purpose of dying for our sins, we need to remember the great conclusion of this event: After Jesus died, He rose again. He triumphed over death and took upon himself the sins of the entire world, at the time that He died and arose again. It is Jesus Christ who died in our place, so that we would not have to die for our sins. But what we chose to believe about God and His message does determine where we spend eternity.

It is up to each of us - personally and individually - to decide if we want to go to Heaven, and if we want to find inner peace and reconciliation with God. When we decide to believe in Jesus Christ and in his payment for us, for our sins, this is the beginning of the process that God begins in us, to transform us to have a better inner life, and an improved character.

From that time forward, we are different, and God begins to instruct us so that we can learn how to have personal growth and spiritual strength.

Ephesians 2: 8-9 states

8 For by grace are ye saved through faith; and that not of yourselves: it is the gift of God: 9 Not of works, lest any man should boast.

[[4].God did not wait for us to become perfect in order to accept us or unconditionally love us. He sent Jesus Christ to save us, even though we are sinners. So Jesus Christ died to save us from our sins, and to save us from eternal separation from God.

Romans 5:8 states

*But God commendeth his love toward us,
in that, while we were yet sinners, Christ died for us.*

[[5]]. God loved the world so much that He sent his one and only Son to die, so that by believing in Jesus Christ, we obtain Eternal Life.

John 3: 16 states

For God so loved the world, that he gave his only begotten Son, that whosoever believeth in him should not perish, but have everlasting life.

[[6]]. If you believe in Jesus Christ, and in what he did on the Cross for us, by dying there for us, and by placing your faith in his death and in His resurrection in Jesus Christ, you know for a fact that you have been given Eternal Life.

I John 5: 13 states

These things have I written unto you that believe on the name of the Son of God; that ye may know that ye have eternal life, and that ye may believe on the name of the Son of God.

[[7]]. If you confess your sins to God, he hears you take this step, and you can know for sure that He does hear you, and his response to you is to forgive you of those sins, so that they are not remembered against you, and not attributed to you ever again.

I John 1: 9 states

*If we confess our sins, he is faithful and just to forgive us our sins, and to cleanse us from **all** unrighteousness.*

This verse is a promise to each of us: **when we confess our sins to God, and pray to him in the name of Jesus Christ, God hears our prayers and grants our request for His forgiveness. This restores the line of communication and reconciliation between us and God.**

Lord God of Heaven,

Thank you for helping me to find this information.

I pray that you would help those who posted this.

I pray that you would help them to be able to continue.

Please give them the strength, resources and support
that they need and are able to use.

Please watch over them.

God, Please help me to know you and understand you better.

Help me to be kind to others, and encourage those
who are in my life. I ask these things in the name of Jesus,

Amen

What is a standard prayer to become a Christian ?

Dear God,

I pray that you would hear my prayer.

I understand that I do need you.

I ask you to forgive me of all of my sins.

Please come into my life, and change me.

Please help me to understand you.

Please give me great wisdom and the

desire to study your teachings.

Please help me to obtain accurate copies

of the New Testament and to be able to

study and understand them. I ask you

to do all of this in the name of Jesus,

Amen.

What does the New Testament teach about itself ?

II Timothy 3:16

16 All scripture is given by inspiration of God,
and is profitable for doctrine, for reproof,
for correction, for instruction in righteousness:

What does the New Testament teach about the End of Days ?

13 But I would not have you to be ignorant, brethren, concerning them which are asleep, that ye sorrow not, even as others which have no hope.

14 For if we believe that Jesus died and rose again, even
so them also which sleep in Jesus will God bring with him.

15 For this we say unto you by the word of the Lord, that we which are alive
and remain unto the coming of the Lord shall not prevent them which are asleep.

16 For the Lord himself shall descend from heaven with a shout, with the voice
of the archangel, and with the trump of God: and the dead in Christ shall rise first:

17 Then we which are alive and remain shall be caught up together
with them in the clouds, to meet the Lord in the air: and so shall we ever be
with the Lord.

18 Wherefore comfort one another with these words.

I John 3:

18 My little children, let us not love in word, neither in tongue; but in deed and in truth.

19 And hereby we know that we are of the truth, and shall assure our hearts before
him.

20 For if our heart condemn us, God is greater than our heart, and knoweth all things.

21 Beloved, if our heart condemn us not, then have we confidence toward God.

22 And whatsoever we ask, we receive of him, because we keep his
commandments, and do those things that are pleasing in his sight.

23 And this is his commandment, That we should believe on the name of
his Son Jesus Christ, and love one another, as he gave us commandment.

24 And he that keepeth his commandments dwelleth in him, and he in him.

And hereby we know that he abideth in us, by the Spirit which he hath given us.

4:1 Beloved, believe not every spirit, but try the spirits whether they are of God:
because many false prophets are gone out into the world.

II Timothy 2:15

15 Study to show thyself approved unto God, a workman that needeth not
to be ashamed, rightly dividing the word of truth.

What is the Christian Trinity ?

The Christian Trinity is One God

The Christian Trinity is composed of:

1. God the Father

2. God the Holy Spirit

3. Jesus Christ (Jesus the Messiah)

**The Christian “Trinity” is also called the “Triune God”
or - historically called - the “Godhead”.**

The Christian Trinity does *NOT* consist of:

1. Jesus 2. Mary 3. Joseph

or

1. God the Father, 2. Jesus and 3. Joseph

*Books you may want to read
to learn more about the Trinity:*

The Apostolicity of Trinitarianism: or, The testimony of history,
to the positive antiquity of the doctrine of the Holy Trinity.

By George Stanley Faber (2 Vol.)

George Stanley, 1773-1854

Some of these books are available
at Archive.org

Notes on the history of Versions

This text conforms to the T.R. *This text was issued prior to the Revision by W & H.*

The Edition which you are reading here is a good edition, as it was produced before 1904.

Almost all recent translations used around the world - including Foreign Language Translations - have been made to conform to the Greek Text issued by W & H.

This Translation from Ancient Koine Greek to Modern Greek is based upon the Historic Text used by the Early Christians in the Roman Empire.

In their historic past conflicts with the Vatican, Protestants studied which manuscripts were the most accurate, in order to know and understand which Ancient Greek texts were the best, faithful and true copies of the original copies of the New Testament.

They quickly arrived at the conclusion that it was the manuscripts in Ancient Greek that demonstrated that early churches had operated outside of the authority of the Vicar of the Western Roman Empire.

Most who read this will remember that it was illegal to be a Christ-follower for the first 300 years of Christianity. The Vatican was not in existence until AFTER the Council of Nicea in 325 A.D.

The Versions of the New Testament used in Evangelical Churches are the historic versions used by the Early Christians in Greece who used Koine Greek. Copies of the New Testament have been found and recovered, many dating to the first 3 centuries of Early Christianity.

There are 20.000 (Twenty Thousand) fragments and copies of the books of the New Testament in Ancient Greek that have been found, which prove that the copies of the New Testament that exist today, DO agree with the copies of the earlier New Testament written in Ancient Greek. There are 5.000(Five Thousand) Lectionaries (Church copies - also written in Ancient Greek) containing many portions of the New Testament that also serve to prove which texts of the New Testament are the accurate copies.

As of 1904, Protestant Bible Societies gave in to the mistaken conclusions of a specialty in academic literature called Textual Criticism. Those who promoted their special theories claimed to understand the process of transmission of the New Testament. The errors in the area of Textual Criticism have been demonstrated over and over, but in 1904 a Unitarian Bible Society finally gained control of the Greek Text used by most Bible Societies.

The BFBS - the British and Foreign Bible Society was and is a **Unitarian** (NON-Trinitarian) Bible Society, though Christians agreed to work with it, on the condition that **the only** task would be the publication of the **unchanged** historic text of the NT and OT. However, Evangelicals and other Trinitarians often found changes that had been made to the text of the Bible in the interests of certain political goals. The result was that the text of the NT and OT was changed and altered.

In 1904 the BFBS voted to adopt and substitute the Text of Westcott and Hort, using mostly the manuscript of Codex Vaticanus which is the basis for Roman Catholic Bibles.

This change took place quietly in 1904 (Thanks to the BFBS - UK), and has been reflected in almost all versions and all languages published by the Bible Societies since 1910. [Mission groups and Seminaries today offer no training in the history of the texts used for translations, as this often endangers their funding].

More than 5000 changes were made to the text of the New Testament. The Changes between the earlier versions of the Foreign Language Translations and the ones produced in the past decades involve changes to thousands of words. We urge you to continue research into the versions of the Bible translated into your maternal language.

Posting & Re-posting Permission Granted

Please Note:

**Permission to Print
is granted
(if the PDF File will cooperate)**

**Permission to Post and Repost
on your website is granted.**

Do not always depend on
large “storage” websites.
For maximum convenience
and easy access,
Please keep copies of this
on your computer or
on other servers.

